

o.
915.

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1904./1905.

Na svitlo dal c. kr. ravnatelj

Fran Wiesthaler.

Vsebina:

- 1.) Četrty zvezek Devovih «Pisanic». Objavil *dr. Janko Šlebingar*.
- 2.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj*.

V Ljubljani 1905.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1904./1905.

Na svitlo dal c. kr. ravnatelj

Fran Wiesthaler.

Vsebina:

- 1.) Četrty zvezek Devovih «Pisanic». Objavil *dr. Janko Šlebinger*.
- 2.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj*.

V Ljubljani 1905.

Založila c. kr. II. državna gimnazija,

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Četrty zvezek Devovih „Pisanic“.

Objavil dr. Janko Šlebinger.

Ljubljanska licejska knjižnica hrani iz Kopitarjeve zapuščine v papir vezan zbornik navadne osmerke (sign. 19890 — 94. V, 3, g), obsegajoč tri letnike Devovih «Pisanic», tri nemške pesmi-prigodnice, grofa Edlinga «Der Isenz und die Laybach, eine Idylle» in slednjič 17 nezaznamovanih listov rokopisa z 19 slovenskimi pesmimi. Razen tega hrani knjižnica v rokopisu še izbor iz imenovane pesniške zbirke (8 listov, 4°; sign. 388), ki ga je pisala ista roka na enak papir. Obe zbirki sta brez naslovnega lista in podpisa, toda njihova vsebina nam svedoči, da je to pesniško gradivo Ant. Fel. Deva (P. Joannes Damascenus) za četrty zvezek «Pisanic». O tem uredniku prvega slovenskega pesniškega almanaha poroča o. M. Pohlin v svoji *Bibl. Carnioliae* (str. 28), da je zložil razen nekaj pesmij, ki so se natisnile v prvih treh letnikih «Pisanic», tudi več «pro annis 1782 et 83, quae inedita remanserunt et maecenatibus alterum expectant». V pesništvu je iskal utehe v težkih urah bolezni: «Morbis podagrae, chiragrae, calculi et tabis miseriis afflictus, vires morborum versificando levabat». Ko je umrl (7. novembra 1786), «preneha petje u Emon' začeto», edini Vodnik, najmlajši izmed udeležencev, še je «vnemal srca po deželi». Časi slovenski muzi niso bili prijazni, in skoraj pol stoletja je minilo, da spet «združeni so domovini peli» boljši peveci okrog «Kranjske Čbelice». — Duh Pohlinovega delovanja se zrcali v tem prvem poskusu posvetnega pesništva. Svojih vzorov niso iskali izven avstrijskih mej. Denis, «bard» Marije Terezije in cesarja Jožefa, ter mnogoštevilni almanahi so zadoščali njihovemu pesniškemu poletu; le tuintam se je zaslišal odmev anakreontikov, seveda v oblaženi in dostojni obliki slovenskih pesnikov-duhovnikov.

Poezije nam nudi ta zbirka sicer malo; toda literarni historik ne bo prezrl tega pojava v našem slovstvu in ga sodi po duhu časa, ki je za nami že — 125 let. Pisatelj slovenske metrike, našega pravopisa se pomudita nekaj trenutkov tudi pri «Pisanicah» ... In s tega stališča zasluži rokopis, da ga rešimo pozablenosti.

Ponatis sem priredil natančno po Kopitarjevem izvodu, katerega je že omenil Jos. Marn v «Jezičniku» XXII, 68—69. Vse nemške opombe sem prepisal v latinico z današnjim pravopisom in jih združil na koncu zbirke. V drugem rokopisu (b) sledijo pesmi v sledečem redu: «Na kratkust zhloveshkega fhivljenja», «Jetnik» (= «Sadovolne Jetnik»), «Medved per Zhebelah» (= «Na sladnost. Satyra»), «Stanovitnost», «Putigrom inu en Povsh», «Clytia k Belinu al sonzu» (= «Na svojega nekedanega Dobrutnika Sonzhna Rofha»), «Na vhod lublanskih fhovnjirjov v lefhishe», «Lev inu Podgana» (= «Na nehvalefhnost. Lev inu podgana»), «Na mushtro lublanskih fhonirjov v Lefhishu». — Nova je torej edino «Stanovitnost», ki je sorodna po obliki s pesmijo «Amynth na ozhy svoje Elmire» v tretjem zvezku «Pisanic».

(Stran 1.)

Visitat, non vitiat
ena zhebela na rófhi.

Orthographia pure Elementaris Linguae Carniolicae.

Nulla salus bello pacem deposcimus omnes.
Virgil.

- Pred tebe, o Belin! in' vas svete Modrize!
 Ponifhnu verfhe se en zhlov'k na svoje lize,
 Ter mole vas, in' tu, kar on v' rokah derfhy,
 Svete Divize vam pod noge polofhy.
 5 On prose, de be se, zhe vam se bode fdelu,
 Tu, kar on pisal je perjafnu gorivfelu,
 In', de, kar bode on od kraynskeh zherk fapejl,
 Be vsakatiri Kraynz perjafnu gori vfel.

A.

- A pervezh skupej vsem A vselej fhely biti,
 10 Sa nemshke Ź se ón nima shlishat' pustiti
 Namest njega Ódam nej Ó le tak imá,
 De A svoj lestne glas nobenmu nafavdá¹
 (Stran 2.) Ź Nemz pred elam le svoj glas 'mu more dati
 Kader na kouzu bo en mosh on otl stati
 15 'S tem se bo on Shtemal, s tem si bo on Igral,
 'S tem bode drugega she tudi vezh Keklal.
 Spal pak, in' samoflofh us von se more vfeti,
 In' kar je fhene zol nasme tak glas imeti.
 Sadosti tebi je, de ti od A tu vesh,
 20 Sapisat zherko to dergazhe de nasmesh.

B. P. in' W.

- B. P. in' W fhelę svoj lestne glas dobiti
 Bit'. Pyt' in' Wyt' otę skus tu varnu lozhiti.
 B. gladke glas fhely. P. terd. W povfkega,
 'S veselam nej fatu B. W en prostor da.

C. K. in' Z.

- 25 C menem, de zhes tu bo nehala fdihvati,
 De Z in' K sta njo pustila fwendefhati,
 Pervole, de zhe kdu per ptujeh njo pusty,
 Ter nezha namara vezh, de lih vezh v' zirkvi ni'.

D. inu T.

- D tudi, inu T sta si roke podala,
 30 Ter oblubila, de vezh se na bošta klala.
 Desh ivogat nivam D od fgur doli Deshy
 Tesh T en Teshke vos Teshku v'krebru Tishy.

(Stran 3.)

E. Ê. È. ê. ę.

- Pèrjafnu E, in' È bè rade sê objelê
 Keb' pushêlzê toku fa vsak' svoj glas prêjelê,
 35 E v'soku rêzhê nêj. E nisku rêzhê Rêzh
 E rêzhê nêj têrdú jest Grêm, natihêm Lêzh
 Ê 's strêshêzo — fa dvę, déb' ve njo gorivfelê,
 In' fa Pêzhenko pêzh njo dé bè vę imêlê,
 Vas prosê, in' E ta vélala déb' fa dvę
 40 Satu, kè 's répêkam sê dajlsê vtêgnit' vę
 Judovske E terpy, de ona se nafrêzhe
 De zol nobedn njo zapisat' v' Dobrem netshe,
 Terpy volnu, fakaj tu je njena lestnust,
 De ona nigdar se nashlishe jit is ust.

F. Ph. inu V.

- 45 F koker nekedaj fhely vselej ferzhati,
 Tud' v' ptujeh on P. h svoj glas namisle dati
 V. shpizhast se nabo zhestu, mênem, jefil
 Zhe on ferzhanje vezh nigdar na bo dobil.

G. K. H. Jod

- G, rada be od K pustila se lozhiti,
 50 Le eno mervezo od K si ohraniti
 Vas prose, de she sme, de worsh bo rêkla Gost
 Je, in de terda be ostala vselej Kost,
 Al' de be lahene G v' en H prebernile,
 De gosto godlo be 's hosto hodlo mamile,
 55 Al' de be nemshke jod namest nje shlishal se
 Vas prose de vę tu be odvolile vse.

(Stran 4.)

H.

- H. nej hahlati se posod fastopnu shlishi,
 Kjer kol on bode stal, pred njim C nafapishi.
 In, kader Nemz bres C 's jefika ga fguby,
 60 Povsod nej njega Kraynz popoln'ma von spusty.²

I. inu Jod.

I samuglas se rad pusty pregovoriti,
De namest E se on nima pisat' pustiti,
In' Jod en samuglas sam biti notshe vezh,
Rad se on vsem pusty ja, je, ji, jo, ju frezh.³

K. inu Q.

65 K. v' kraynskem namest Q, in' mest C. krayluje,
On rehkvu seje sam, sam terde podkve kuje.
Al' vonder on pusty, de rezhe Q na glas
Qvishk, Qvatre, Qvinte, in' tud' Qvarte, Qvante Qvas.

(Stran 5.)

L

L. prose, de be vë, kar fo fhene prosile,
70 Pisati ga povsod perjafnu dovolile,
Sa ev, fa iv, fa ov fa uv, ali pak fa av
Deb' njega moshke spól le sam na konzú bral.⁴
Dolg nej istegne se, al' zeno nej plazhuje,
Ga ima V le brat, zhe lih ga sapisuje.
75 Dolenz, zhe otshe, nej ga rezhe dolg vselej
Koker navajen je on rezh odnekedaj.
Sad A, tad E, O, U so dvojen L pisali⁵
Eni, de njemu be kak tershi glas perdali,
Al' lofhe vólle kdu od vóle be delil,
80 Na konzú pak she on ni dvojne pisan bil.

M. inu N.

M, inu N be tu od vas rada sprosila
De be onâ skus nos she fa naprej sgvonila,
In' de vsak v' ptujeh le be dvakrat pisan stal,
Ter vsake ptujz toku ga 'fvezhem shumam bral.

(Stran 6.)

O. inu Ó.

85 Okroglu O be 's Ó se rad fazhel sukati
De vsak be jel svoj glas reflofhnu godernati.
Sakaj be v' bolshem se O v' en U sprebernil.
En dobre urfhoh she nobedn ni vganil.
Same lublantzhanke so bolshe 's U pisale,
90 Od bol na posovjo so one U jemale,
Al' kje je bol kedej fa bel pogmórne pejl.
Bel prov gorenz tedej od bel je bolshe vfel.

- Sakaj she nigdar ni E v' U se sprebernila,
 Zhe lih po sili je se rezh fa U pustila.
- 95 Al' E v' rogeh bosh v' O sam kmalu sprebernil,
 Zhe le v' rogove njeh bosh urnu prevern timeril.
 Toku bo Gospodar svoj O v' Gospodu fgubil
 Sa tu ke pisat' je on v' njemu U oblubil,
 In', zhe lih Terfhezhan ga frezhe le Gospod
- 100 Navada vonder le 's U pishe ga povsod.
 Al je navada ta pak prov nasmem skleniti
 Jest, Vam enam pustim rad zhes, tu prov soditi.
 Sakaj Gramaticus jest nisem she dofdej
 Od sameh zherk je le vse, kar jest pishem fdej.

P

- 105 P je od fgur^o od B, in' W fhe slovu vfela,
 Pokaj be spet od nje tu moja pishuv pejla?
 Q tudi se je fhe odfgorej tebe vdal
 De zhe otsh bodesh ti ga vonder Qvartam dal.

(Stran 7.)

R.

- R samega naprej povsod pusti derdrati,
 110 Tovarsha njemu ni nekjer potreba dati,
 Sakaj fadosti on sam 's sebe fhe ragla
 Zhe le kak Per k' njemu od kod na perroflla.

S inu f.

- Sadosti dolgu sta se S, in' f davila,
 Vsak voshe de be ta njeh vojska bersh minila.
- 115 V' 'ti jest fa sredneze Modrize vas fhelim,
 Ter zelo pravdo njeh vam k' nogam polofhim.
 Sklenite! kaj fen es ima mozhnu seslati,
 In' k'tire, de povfku ima von 's ust beflati.
 Sklenite, k'tire be bel prov na konzu stal,
- 120 Debé nje vsaki ptujz po svoji shegi bral. —
 Ta dolge f so si szer eni ifvolili
 Sa terduglasnega, ke so v' oku dobili
 Ga v' sivi starosti, in' ke on tak stojy
 V' jefikeh blifhneh⁷ kjer povsod ojstru vely.
- 125 Al' drugi, k'tiri so vezh muje perfadeli
 Si skushat' obudva, so ta S gori vfeli
 Sa ojstruglafnega, fa tu ke on prestal
 Vse teshke skushne je, toku, de se je bral

Povsod enak, kjer je v' oblasti svoji stati

- 130 'Mu perpusheno blu. Nezh treba sprebrazhvati
Ni njega blu. Al' f ta kmalu je falil,
Koker le v' drugi stavk je on postavljen bil.⁸

(Stran 9.)

- Nezh me namore v' tem letu doli potreti,
De v' drug'mu stavku Mosh, Mofha otshe imeti,
135 Sakaj ke v' Mofhu S svojo oblast fguby
Ni zhudu de S ta se v' f ta spremeny.
Koku nasprutneki Mofha mor'jo pisati,
In' ne Mosha, zhe S ta more njim velati
Sa mehkega, navem, zhe pak tu perpuste,
140 Nej na svoj superstavk sami odgovore.⁹ —
Sakaj ti stari pak so f leta derfhali
Sa ojstruglasne, je, ke niso prov skushali
Al' terdnu on povsod be vselej tak obstal,
De njemu be nekjer se 'n druge glas nadal. —
145 V' besedah ja, jest sam narvezh starost sposhtujem,
Zhes pravopisnost nje pak milu jest fdiuhujem,
In' kdu bi nafdihval? k' se tu dobru vę,
De vezhkrat ti sami si supergovore.
V' blifhneh jefikeh de f ta povsod seslati
150 Se slishe, jest zhes tu namorem nezh pisati,
Al' tu [perjafnu zhe jest govoriti smem:]
Natare mene nezh, fakaĵ jest dobru vęm,
De ti fa mehke es so si en z fvolili,
Ter de satu njim ni potreba de pulili
155 Be oni se fa tu, k'tir' es be ojstre bil
K'teh jefik je skus z reflozhek fhę dobil.
Z ta dopolne tu, de v' skushni vsa obstati
Oblast famore njeh, de njega spreminvati
Potreba ni nekjer. Al' oh! nam nam fe tu
160 Koker sem skafal fhę potreba, treba blu. —
(Stran 10.) Sakaj be en dolg f na konzu stat' namogl? —
Sakaj be pisat' se le mogl S okrogl? —
Na konzu? — me eni ojstru fdej prashajo,
In' jest nje: Al' oni starost sposhtujejo?
165 Ja, pravejo oni. Nu toku poyshte,
Ta f na konzu v' nji, ter ga toku pishite.
Sadosti dolgu sem jest njega v' nji iskal,
Al' najdl ne, deslih b' s' bil glavo iskal,
Us trud je bil sabstojn. Ne Trubar, ne Kobila¹⁰
170 Sta mi na konzu f ta pisat' dovolila.

- Sakaj v' njeh najdl sem povsod de je S stal,
 Kjerkoli sem jest v' njeh en es na konzu bral.
 She mejn pak de fs be se bla skupvesala,
 Ter toku fvefana seslat' si pomagala,
 175 Sakaj [:zhe slovo je f ta:] be naslovil
 Sadosti sam? — Sakaj be f unem fdrufhen bil? —
 She tu be jest rad pejl [:zhe se smem podstopiti:]
 Ta f ote eni sam more ojstre biti,
 Satu, ke je on dolg, in' dajlshe glas dershy.
 180 Shtant njega otshe, de tedej on le shumy,
 Modrize! oh! kaj be od mène ve sodile?
 Keb' mi naspruti rezh toku ve dovolile:
 Tih f ta more bit' S ojstre pak leta,
 Ke f ta gre rovnu 's ust shantit' more ta.
 185 Al' prez h sto shalo prez h, ve ste svete Modrize.
 Tu fhale vas, jest vem, na terdnost te resnize,
 Ve gledate samu. Po ti sodite nas.
 Povsod sem jest volan, Modrize wugat vas.
 (Stran 11.) Volan, dergazhe zhe previfha me resniza,
 190 Dergazhe pejla bode moja postraniza.
 Volan, de vfet' nafaj vse otshem fupet jest,
 Volan, zhe jest falim vse pefe rad prenest. —
- Od esov dosti tu. — Namest T. Z. zapishi
 Pred I. U., in' dva U. nigdar ti skup nayshi!
 195 V skupej glasne pak se je fhe fdavnej vdal,
 De namest efa on nabode nigdar stal.

W

Dva V skleniti se na krifhem sta pustila,
 Le, de be W pregnat' ta dva srezhnu obranila.

X

- X 's svojem krifham je poterpesliv' volan,
 200 De on tem ptujem saj potrebne bo derfhan.

Y

Bres pik se Ybxonyr fhely povsod pisati
 Deb' Ij. J. in' I tud' smela kaj velati.
 Na konzu kader kje on prizhne zhas fgvony,
 Potegnit' on se dajl 's jefikam rad pusti.

Z.

205 Z. zhast Bogu daje, Z lube to pravico,
 Zesarja Z zhasty, zhasti Z zesarizo,
 Kraynz! al' Z vredne ni, te ti njega zhastish
 Ke njega tulkrat na jefik tvoj dobish? —

Vse tu pak, o Belin! kar fdej glas pishve moje
 210 Od kraynskeh zherk mozhy al' fizer kaj fapoje,
 Pod pruko tvojeh nog jest doli poloshim,
 Ter sklepu vashemu Modrize ifrozhim.

(Stran 12.) Na vhod Lublanskih fhovnirjov v' Lefhishe
 Ta 19 dan velkega Travnja 1781.

Gre, kamer bobn, 'mu berbla, fhovnir v' lefhishe,
 Vse mejstu gre fa njim, vse njega spremit' yshe.
 Na vem, al' tulkajn je fhovnirjov, ked ludy,
 Kar vsak'ga spola njih fa njimi von hity:
 5 Vsa zęsta fhidaneh od shamprov je obdana,
 Nasprut si v' dveh verstah stojy shibka Lublana.
 Skus te gre zverst junak. Kok veter'nze shume
 'Mu fdrov odhod! Kok' on njim bliskat ve
 Sahvalo 's jeklam? O, kok' perse trepetajo!
 10 Kok' sladke ogn inu drobne ozhy miglajo!
 Kok' vsak' se vesely serze, ke najde tu
 V' verstah junaskeh kar je njemu blu lubu.
 Veseli se fhovnir! vsa te Lublana lube,
 Vsa lube te satn, ke te tvoj Jofhef lube,
 15 Lub' njega tudi ti! lub' tudi njo gorku!
 Lublana ona je, bit lublena fatu
 Od tebe ona 'tshe. Nanehaj njo lubiti,
 Skus hladno Savo si njen ogn pogasiti
 Nikar napusti ti, pust' de se vname vezh.
 20 Tok' v kratkem videl bosh njo k' tvojmu ognu tezh,
 Ta k' Jofhefa slufhbi te urnega zhastila,
 In' slavne vejze bo ti fa klobuk sadila,
 Ti nje vesele bosh, ti zhast nje, ti nje vse,
 Shovnir! podvifaj se bersh urn'ga st'riti se.

(Stran 13.)

Na kratkust zhloveshkega fhivlenja.

- Povsod se fhe svity, spomlad! tvoj syn, lep zvët,
 Ah', oh navëm, al' se ti mate vezh, al' smert
 Njegova? — Dans rodish ga, dans ga vfamesh spët,
 Dans fibel njemu je, dans fharg je njemu vert.
 5 Zhlovk! al' fhivlenje ni tud' tvoje take zvët? —
 Sazhetek jutru tvoj al' ni, in' konz vezher?
 Al' vert, katire da te, in' pofhrê ni svejt? —
 Al' kar se fajtro bil se tudi she fvezher? —
 In' ti shopiresh se, ti fnafhesh se, shtemash
 10 Tvoj prafne nezh. O zhlovk, koker de b' vëzhne bil.
 Skerbish fatu, kar ti she dans fgubiti fnash,
 Zvët se, zvët vsahne bersh, nigdar ni dolgu fhiv.

Na sladnost. Satyra.

- Duh perjetne sterdy vashe
 Se reslil je v' worshte nashe,
 Je k' zhebelam medved djäl,
 Temu ke jest fuperstati
 5 Mogl nisem, perhlazhati,
 Sem na pot se k' vam podäl.
 Prosem torej, pervoshite
 Meni tu, in' bit' pustite
 Tukaj me per vas
 10 Lë en majhne zhas.

○ ○ ○

- Na tu doli on pozhëne,
 Ter na spredne taze dëne
 Od fhelâ teshko glavo,
 Voha serd, in' ogleduje
 15 Te pajnove, ter fdihuje
 En zhas milu sam sebo,
 Kok' da njeh be mogl pridti
 Si ta ogn ogasiti,
 Ktir de b' sterd njeh pyl
 20 Vnel je njega bil.

○ ○ ○

(Stran 14.)

Vfghan od njega blifhshe pridti
 Po vseh shtireh se plafiti
 On k pajnovam kje fazhnë,
 Pride, lifhe krog fherela,
 25 Al' ke vid'la je zhebela
 Tu, ga v' jefik pizhla je,
 Sdej ke jefik 'mu oteka,
 On erjove, inu veka
 O! kok' britka smert
 30 Mi je sladna sterd!¹¹

Na enga gologlavza.

Zhe vezh ti nimash lejt,
 Koker na glavi las,
 Tak' res ni, kar us svejt
 Od tebe na us glas
 5 Upije, de se star,
 Sakaj zhes lejta tri
 Veliku biti star
 -- — Namoresht ti.

Martialis, lib: 12. Ep: 7.

(Stran 15.)

Na svojega nekedanega Dobrutneka Sonzhna Rofha.

Koku dolgu sonze moje!
 Wogi revi mi she bosh
 Ti skrivalu fharje tvoje?
 Ter morilu serze moje
 5 Oh! kok' dolgu she ti bosh
 Meni ti se fagrinalu
 In' lë strële v' me bliskalu

o o o

She je, fhe je shestkrat [b: shtirkat] meni
 Mesez sijal polnu srebru,
 10 Kar fhivela sem v' ermeni
 Luzhi tvoji, kar v' nobeni
 Na fhivem vezh, kar samu
 V smertnem gerlu kumej kremam,
 Vlezhem, vmiram, in' pojemam.¹²

o o o

- 15 Moje sonze! povej meni:
 Kaj de je fhalilu te,
 Sem mordej jest v' pesmi eni
 Pejla serd si? — Oh v' kaj feni?
 Povej! in' odfhali me
 20 Je povsh, al' je pepelniza
 Greh moj bila, in' kriviza?
-

(Stran 16.)

Na mushtro Lublanskeh fhovnirjov pod
 shmarno goro v lejtí 1781. po eni
 turshki vífhi.¹³

Kok urnu derdra Lublana v' polje,
 Junaki kjer nje fhe v' verstah ftoje,
 K' veselemu ognu bron njim sgvoy
 She turshke, in' bobn v' zhin njega germy.

*

- 5 Kok' pükshe slone na ravneh ramah!
 Kok' jeklu svity se v' mozhneh rokah!
 Kok' giblejo se v' shtriz tesne verste
 Potem, kar pishale, in' bobni vershe.

*

- Sdej gredo naprej, fdej trdne stoje,
 10 Vse skupej se fdej, fdej v' trópah verste,
 Sdej shajajo skupej, sdej lozhejo se,
 Sdej té sem, kje une brazhajo se,

*

- Al' k' bobn njim vkup, vkup, vkup fagermy,
 Vsa vojska¹⁴ se spet, ke b' trenil fdrufhy,
 15 Se sklène, skupstisne, in' fhelna zhasty,
 K' mushtranju, k' strelanju perpravna stojy.

*

- Perdirja vojshak. Blisk sviteshke mezh
 Njim mahne v' ozhy, fhe drugega vezh
 Ni shlishat', ked: Ogn, tresk, taf, paf brenzhat'
 20 Nezh videt' ked ogn 's njeh zelov¹⁵ ferzhat'

*

(Stran 17.)

Sdej desna se plat, fdej leva se stran
 Sabliska, in' fdej pody nam wel dan
 Ta sredna 's zhastitem tud' dimam 's ozhy.
 Sdej zela skup vojska na enkrat vstrely

*

- 25 Al' k' bobn njim spet fapoje shumezh,
 Strel neha bersh us germenje je prezh.
 Dim fgine. Turk trobe, in' bunka, zhin, zhin,
 Zhifhina korafho njim glasne zhifhin.¹⁶

*

- Spet vide oku pregnane¹⁷ vojske
 30 Kok' rozhnu v' plati fdejlene so dve.
 V' ovinke kok' hode tam una fa to,
 Ta tukaj kok' varnu se vstavla pred njo.

*

- Kok' una fajet to skusha tesnu,
 Kok' uni se ta sprutstave serzhnu
 35 Kok' vlezhe se una v' nasgledne verste,
 Kok' fbira ta tukej se v' goste trope.

*

- Na enkrat od vseh perdere strany
 Sem una, in' to v' tesnobo tishy.
 Ta brane se, poka od unod, od tod,
 40 Njen ogn krog ferka, ked strele povsod,

*

(Stran 18.)

Sdej metshki¹⁸ lejte gorezhi von 's nje,
 Ter 's ognam mudę sovrafhne nogę,
 In' ta k' napomaga fdej tukej nji vezh,
 'S nastavlendem jeklam odgajnja nje prezh.

*

- 45 Tok' jako ke njo tu vide letā,
 Perjafnu roko nji fdajzi podā,
 Serd mine obojeh, na enkrat je myr
 Sapored derdra ga us skupej fhovnir.¹⁹

*

- Lublana zhes tu, kar videla je,
 50 Vesela hity, k' njim blifhati se.
 Zhast svojm junakam perludnu shumy,
 Ter witeske vejze fa kape sady.

(Stran 19.)

Na kraynske Fante — Kurje woj.

- Dva ptuja petelina
Sta skup n' en dvor pershla,
Kjer vsa kurja drufhina
Je skupej fbrana bla. —
- 5 Ta dva 's zhastjo sprejeti
Domazh petelin je
Sazhel veselu pejti,
Ter k' njima blifhat se. —
- Sa njim je perfibala,
10 Se lepa jareza,
In' 's njo vred perskakala
Sem urna grahorza. —
- Po tem, ke poſdravile
Sta jeh perjafnu ble,
15 Sta ſdajzi povabile
H kosilu jeh obe. —
- Perludnost njih ke vſela
Ta petelina sta
Sa zhast si, prov vesela
20 Se ſdajzi njim vdasta, —
- Ter gresta, kamer pelè
Petelin jeh domazh,
Med kurè zherne, wele,
Perjafnu gogotazh. —
- 25 Tukaj ponude njima
On ajde in prosâ
In', kar on vezh she îma
Tud' kebrovga mesâ. —
- Pokojnu, myrnu bilu
30 Vse toku dolgu je,
Doklej tu njih kosilu
Tukey terpelu je. —
- Al' ke sta nafobala
She petelina se,
35 Na enkrat se resklala
Vsa njih perjafnost je. —
- Sakaj Pepelzhok mogl
Terpeti ni tega,

(Stran 20.)

- Per Jarezi de Vogl
 40 Vezh koker on vela —
 In' k' Vogl tudi otshe
 Per une kaj velat'
 Pepelzheku mogozhe
 Ni blu tu dajl prestat'. —
- 45 Satu on gogati
 Nad Voglan bersh fashne
 Ter 'mu naprej metati
 De on, navem kaj, je. —
 Vogl postrani glëda
- 50 Pepelzhka, 's ozhy
 Obeh 'mu jefa blëda
 Posili von ferzhi. —
 Se vstave, in' fnositi
 Se nad Pepelzhekam,
- 55 Sazhne svoj klun brusiti,
 De njega rata sram. —
 In' ke tu poshlushati
 'Mu ni mogozhe vezh,
 Na us glas on vrishati
- 60 fashne: Na mezh, Na mezh. —
 Gresta, pirje shopire
 Se qvisku vsakemu
 Smert klun nastavljen mire
 Un' tem', ta unemu. —
- 65 Keb' trenil sdej sferfrata
 Skup slobna wytefa,
 Ter fa greben zefrata
 Se en t'ga drugega. —
 Domazh petelin pride
- 70 Se med nje falety,
 Pepelzhek sam bersh vjide
 Vogla on prezsh spody. —
 O vwoga petelina!
 Sakaj sta wyla se?
- 75 Povejta, kje drufhina
 Sdej vama luba je?
 Oh! kure so fweyfhale
 Od vaju bersh obe,
 Ter vama so ostale
- 80 Vskubene glave.

(Stran 21.)

Poeta.

O fantji! vas ni sram! fa nez h se toku klati?
 Vam vasha kry mordej fa tu v' fhilah fhivy?
 's zhastjo fa Jofhefa vi fnate prelivati
 Njo, Njega je, fajn' fajn' nej lę samu fhivy

Na prafne obęte.

Nezh ti mi fhiv nadash, po smerti pravesh dal
 bosh meni kar imash, Oh se she nise wal,
 De b' si navoshil jest,
 Te skorej v' jamo nest'.

Martialis. lib 11. Ep: 37.

(Stran 22.)

Putigram²⁰ inu en Povsh.

Putigram enkrat lefhati
 Vględal enga povsha ję,
 Tega vfame, in' fdihvati
 K njemu on toku fazhnę
 5 Povsh moj! O podoba moja
 Se 'szer, al' oh srezha tvoja
 Vęzhe je, ti, ti fapert
 Se fnash 's tem saj veseliti,
 De na mife ti fnash pridti
 10 H 'kirem je mi vhod fapert.
 Srezhne povsh! vse tebe yshe,
 Sa te se Bohinz poty.
 On prekople, on preyshe
 Sterme hribe, in' pezhy,
 15 On 's veselam najde tebe,
 Stabo on odfhale sebe,
 Ti sladkash mu grenke put.
 Jest fdihujem v' moji jęzhi
 In' k nasręzhi moji vęzhi
 20 Sa me ni nobeden trud.
 'Stabo wogat gre v' Lublano
 On shtemanu, vse pervrę
 'S hish, ter fa te mujo dano
 Bersh dragu 'mu plazhat' 'tshe.

(Stran 23.)

- 25 Tvojo pefo roka wela
 Tehta, al' be tebe wfela.
 In', oh! ti dopadesh nji
 Sa me pak nehze namara,
 Nehze fa me napobara.
 30 Vse me lefhat popusty.

- In oh srezha! zol lupina
 Tvoja toku srezhna je,
 De fa shalo se Bogina
 Ktira lepa v' njo fapre,
 35 V' to fa fhidane se mreffe
 Ona sama tu fapreffe
 In' k' en povfhek v' nji tizhy.
 Al' oh v' mojo, v' mojo hisho
 Tud' na tok' nadolfhno vifho
 40 Prid't' nobene videt' ni.

- O moj povsh! kedaj svitila
 Nama bode se spomlad?
 Ktira nas bode reshila
 'S naju jezh skus mejkshe hlad?
 45 Ktira fupet bode dala,
 De me dva se sprehajala
 Po snofhete bodema,
 In' po verteh de lafila
 Boma, ter se veselila
 50 'S mladem zvetyam spet ma da. —

Povsh:

(Stran 24.)

- Moj gospud! zhe jest v' resnizi
 Govoriti 's njimi smem,
 Koker mislem, po pravizi
 Le samu tu njim povem.
 55 De jest tu nasmem fheleti,
 Kar ony ote imeti,
 Ter de meni lubshe je
 Sima, koker gorku lejtu
 V' ktirmu plafit jest po svejtu
 60 Revnu bodem mogl se.

O gospud le merfla fima
 V' ktiri sem jest us fapert,
 Sama mene rada ima,
 Ter po meni otshe v'mert'.
 65 Al' ke toplu lejtü pride,
 Mi vsa zhast, vsa zena vjide,
 Vse me 's vertov verfhe prezh
 De, zhe otshem fhiv ostati,
 Na verteh se perkafati
 70 Jest nasmem nekjer prevezh.

Oh nikar enaki biti
 Nej mi oni nafhele.
 Sizer be ked jest nositi
 Mogli tud ony roge.
 75 In' oh kok be gerda bila
 Glava njeh, keb' se svitila
 Na nji mordej krona ta,
 Satu vsak tu ostanimo²¹
 Kar smo, ter si pervoshimo,
 80 Vsakatire, kar ima.

Na Paulo.

Pavla otshe mene fa mofha imeti,
 Al' jest notshem Paule fa fheno si vfeti.
 Paula je prestara. Ja, ke b' starshe bila
 She, be otl jest, de bersh se spet flozila.

Martial 1: 10. Epig: 8.

(Stran 25.)

Na nahvalefnost Lev inu Podgana.

Na eni tenki niti
 Pervofan je sedel
 Na svoji mozhni kiti
 En grofovitne lev.

5 K' temu se perdrufhila
 Ena podgana je,
 Ter ga nagovorila
 Toku ponifhnu je:

*

Krayl moj! koku fgoditi
 10 Se moglu je letu.
 De ti na eni niti
 Pervëfan si terdu?

*

Lev rezhe: O! podgana!
 Sakaj se zhudesh ti
 15 Zhes tu, al' tebi fnaņa
 Lestnust she moja ni.

*

Na vësh de rajshe biti
 Vseskufi 'tshem fapert,
 Koker pak se lotiti
 20 Ta shibke nezh reftert,

*

Ha! mozh je meni dana
 Le fa mozhne vervy,
 Satu, moja podgana!
 Mi mar fa nite ni.

*

25 O Krayl! zhe pomagati
 Jest reva tebi smëm,
 Snash meni le vkafati
 De jest to nit prejëm.²²

*

(Stran 26.)

Lev nji 's glavo perkima,
 30 Podgana nit prejë —
 Sdej panog on vezh nima,
 Ter prost is jëzhe grë.²³

*

Podgana, k'tira mëne,
 De lev hvalefhn' bo,
 35 Grë, njega vonkej spreme
 'S perkloneno glavo.

*

Lev, ktirega sram biti
 Satu fazhelu je,
 Popade, ter daviti
 40 Podgano to fazhne.

*

Podgana fazvilila
 Je bila tu samu
 O lev! sem faslufhila
 Jest dobra reva tu. —

*

45 Jest otl be voshiti
 Si, de bi mogl rezh,
 Takeh podgan zviliti
 De jest nashlishem vezh.

Na Skopina.

Skopin ima jefar stu stukrat, in' she vezh,
 Sit vonder ni nigdar, 'nigdar 'mu ni prevezh.
 Sit, pravesh, de on ni nigdar. Tu je prevezh,
 Oh na govori ti, te prosem, tega vezh,
 5 Sakaj jest vëm, de bil
 K' vezhirji en komar
 Prevezh mu, in de pyl
 Ni vina vezh nigdar
 Koker en fingerat, Tok sit je on shl spat.

(Stran 27.)

Na novega lejta dan: v' lejtü 1782.

O vezhne! k'tire sam nigdar nanehash biti.
 Katire sam ti se nigdar na spreminish,
 Katire sam velish, de vse imâ miniti,
 Katire zhase nam ti v' zhase refdejlish,
 5 Katire rezhesh: Luzh nej bo! luzh shlishi tebe,
 Je bersh, temota vsa is svejta prez hwejlhy;
 Dan wel zhloveku nej refgerne k' pridu sebe!
 On je, in' njega fhar us k' delu 'mu svity. —

- Nej pride nozh nafaj, nej pridne put' mu fbrishe
 10 Iz zhela njene hlad, nej sladke sajn tresla
 V' ozhy 'mu blede svit. Bersh nozh je, gre v' lefhishe
 Zhlov trudne, Mrak 'mu tih k pozhitku fhe migla.
 Toku te dan, in' nozh zhastę, stre mejsze lejta
 Stre zhase stu, in' oh! oh tudi, tudi ti
 15 Ked senza faginejo fapored vsi is svejta,
 Kje lansku lejtę je? Kje je? shlu je, več ni. —
 Kje sad je? kje je prid? smo mi kaj perdobili
 Si v' njemu? je mordej fabstojn nam danu blu?
 Komu, Koku, Sakaj smo v' njemu mi slufhili?
 20 Gospudu al' samu? al' Pridu gmajn samu?
 Al' samem nam samu? Kaj smo mi perfadeli
 Si f eno mujo tu, samu letu dasęzh',
 Sa kar smo lejtę tu samu, samu imeli?
 Kaj tresesh se serze! kaj moresh k' temu ręzh'?
 25 Stermish, movzhish, navesch, kaj de b' odgovorilu,
 Oh! al' en fnamene letu ozhitnu ni?
 De spoteknilu ti v' tem se sę, al' greshilu
 Zol dostikrat, al' vęst v' tem tvoja prizha ni?
 (Stran 28.) Gospud tvoj kdu je bil? Gospud, — al' pofhele nje,
 30 Katir'mu streglu se fvestu, skerbnu, samu.
 Al' svejt fgol sam? al' ni vsezhihernu fhivlenje
 Le njemu samemu vselej fhivlenu blu? — — —
 Sa vęzhnost kaj se ti skus zelu lejtę strilu?
 Oh! huđega dovel, zol malu dobrega,
 35 In' malu tu kedaj je vse prov dobru bilu?
 Kaj strilu se tedaj v' tem' lejtę fa Boga?
 Kaj strilu fa gmajn prid? — Kaj so opravi tvoj
 Sa eni dosehmal fa tvoje blifhne bli?
 Kaj strilu ti se, kar v' potrebi njim be v' svoji
 40 Kaj pomagalu blu? — komu so k' pridu bli?
 Nobenemu. Oh fakaj se ti tedej fhivęlu
 Na svejtu dosehmal? — Oh fej te bodi, fej
 De ti tvoj shivęsh se od prida gmajn prejęlu
 Katir'mu slufhit' mar ni tebi blu kedej.
 45 Dervu, je djal Gospud, katiru napernese
 Sadu, nej bode prezch od tav odsekanu!
 'S Sadovja mojega nej se na ogn nese!
 Sakaj en prostor be imelu she onu?
 Na femli? Inu spet: Katire delat' netshe,
 50 Tu tudi nima jest, Nej revne bo povsod

- Nej sroshena njemu povsod na prut pertezhe,
 Vse tare njega nej od unod in' od tod. — — —
 Odlog, Gospud! odlog, samu she fa tu lejtu
 Jest prosem, k'tiru dans nam se rodilu je,
 55 V' tem tebi fhivet' jest samu shelim na svejtu,
 V' tem tebi le dopast' jest otshem mujat se.
 Vsem k' pridu otshem jest po mojmu stanu biti
 V' katirega me bosh mordej poklizal ti,
 In' volo de nabo nezhl moglu spreminiti
 60 To mojo, Daj pomozh mi vselej tvojo ti.

(Stran 29.)

Sadovolne Jętnik.

- Dolgu res je, kar lefhati
 V' moji jezhi morem jest,
 Al' ke to prov spregledvati
 Jest fazhnem, morem spofnati
 5 De njo ni teshku prenest
 Ja, zol, de ta temna jezha
 Mi je ta narvezha srezha.
 ○
 More vezhe srezha biti?
 V' to 's fhovnirji bom pelan
 10 De kus ni se podstopiti
 Me nobedn', al' kaj striti
 Mi od teh bom varovan.
 Ja she edn' zol pred vrat'i
 'S nago sablo more stati
 ○
 15 V' enem gradu jest stanujem
 Ena vsok'ga vajvoda,
 In' deslih napotrebujem
 Jerperg teh, in' naplazhujem
 Zhimfha tu nobenega,
 20 Vonder s teh nobedn mene
 Tu po sili von nafhene.
 ○
 Kdur sem pred me otshe pridti,
 More dosti dolgu stati
 Na dvorishu, ter prositi

- 25 Vshlish moj tukaj fadobiti,
 Vezhkrat tud' dragu plazhvat'
 Ter szer tok', de bode njemu
 Malkedej tu perpushenu.

○

(Stran 30.)

- Kremes tok terdu fapreti
 30 Vstanu ni svojga slata
 Koker mene |de b' kdu vfeti
 Me na mogl,; |tę imeti
 Tu vseskuš' fapertega,
 Ja sam Klukez,²⁴ be se vriti
 35 Sem na mogl po me pridti

○

- Bres skerby vse v' moji jęzhi
 Tukaj myrnu jest lefhim,
 En slufhabnek meni stręzhi
 More tukaj vsaki ręzhi
 40 Vse skus njega jest dobim.
 On, perjatl ta moj fęste
 Mi pernese pyt, in' jęste.

○

- Pizhlu res je, kar on meni
 Tu skus linzo pomoly,
 45 De b' prevezh na blu k' nobeni
 Shkodi, vse kosilze v' eni
 Sami rihti lę stojy,
 Savle fdravja vina pyti
 On nasme mi perpustiti.

○

- 50 Toku trefnega derfhati
 Mene more on vselej
 De, ke b' jest kje krog shtorklati
 Jel, al' se opotekati
 Napowyl glavo kedej
 55 Ter de b' drugi dån debele
 Gerzhe mene naboļele.

○

(Stran 31.)

- Prost od tlake, prost od deļa
 Sem jest tukaj vsake zhas.
 In' de b' lih se mordej vneļa,

60 Ter 's plemënam the gorëla
 Kje zol ena zela vas,
 Me nehzhe vodô nositi
 Sem nasile, njo gasiti. —

○

Sonze nigdar me napêzhe,
 65 V' hladni senzi jest sedim,
 Snoj is zhela mi natezhe,
 Desh da mene napertezhe,
 Burje se jest nabojim.
 Muh naslishem jest shumeti
 70 In' tud' ne komarjov pejti.

○

Al' kar narvezh je od tega,
 Shena tukaj na ragla
 Nad glavo, ter se na krëga
 De nji manka unga, tega,
 75 In' de njena navela.
 De otrok fa kruh vekati
 Mi ni treba poshlushati.

○

Srezhna jezha! v' tebi spati
 Dosti zhasa jest imâm
 80 V' tebi tuhtat', v' tebi brati
 Koker otshem, al pisati
 Vselej bres vse fmote fnâm.
 Ti tedej o luba jezha!
 Se narvëzha moja srezha. —

Na enega namernega obiskavza.

Zhez vse ti godernash,
 Kar je per nas,
 Sakaj na godernash
 Tud' sam zhes sebe ti?
 5 De pridti te sram ni
 K' nam vezhkrat vas.

(Stran 32.) Na prihod vikshega Moshkovitarskega Vajvoda
V Lublano, ta 12 dan Prosenza v' lejtü 1782

- Pershl je Vajvod v'sok spolnozhneh dufhelâ
Vre vsa Lubna skup gorezha od fhelâ
Ga videt', Vsa v' goste se trope skup tishy,
She Velizhastvu se v' njenu oku blishy
5 Njegovu fdej. Al' tu ke hitre kojn je prez
Odtegnil is ozhy, se vnela je she vezh.
Hit' se fbira, vsa, vsa se v en kup tishy
Hrast mozhne grata slab, pred njo, oh fhe jezhy
In' poka on, fdej se on vdere, fabunkla
10 Lublane pol fa njim fvaly se kje na tla
Med tem se perderda v'sok Vajvod, gre v' kafin,
Kjer zhakalu njega je vezh ked stu Bogin
Vse sorte, in Bogov. Zhas kratek ti njemû
Skaklajo, kulkajn je mogozhe vsakemû.
15 Al' trud navshezhe ga dajl bit' tu napusty,
Zhes ure dve 'mu fhe k' pozhitku jit vely.
Gre, spy, in' drugi dan on fgine fupet prez
Lublana joka se, de njega nima vezh.
Njegov spomin je sam ostal le she per nas
20 Zhastit bo on per nas ostal tud vsaki zhas. —

Na eno sramofhlivo fhenô.

- Sakaj na nalyesh
Kafarz si polnu ti?
Mordej de mënesh ti,
De jest navem tega
5 Skrivaj de 's lonzheka
Ti vezh, ked jest pyesh. —

(Stran 33.)

Na vesele prihod Piufa VI
Rimske Papefha
V Lublano ta 16 dan Susheza
Anno 1782.

Piska rofhizh: Pius pride.
Shlishe Kraynz, ter skup ifide
Na vseh zestah se gorêzh,
Tukaj zhaka na ozheta
5 On syn brumne, ter obeta
Si od njega blogger rêzh.

*

Sdej, ke vos svet ga sem pele
V' trope fdajzi se vesele
Shelne Kraynz us skup fgosty.
10 Zêste, ulze, vos obsuje,
Ter ga bres velike muje
Si odpêlat' napusty.

*

Te on vide, serza vname
Se, ter v' duhu te objame
15 Ozha syna svojega,
Svêsto svojo fa ôvzhizo
On fposna te, in' 's desnizo
Svoj pastirske fhëgu da.

*

Kar v' vesëli ti minuti
20 Le tvoje serze obzhute,
Ti sam v' stanu nise frêzh.
* Tu vësh, de samu od sebe
Serze vnetu sile tebe
Tvojim fa pastirjam tezh.

*

(Stran 34.)

25 Stoj Kraynz! Oh nikar namudi
Vos! Sakaj najin zhaku tudi
fhelnu v'soka Vajvodna,
V' brumnosti serze nje vnetu
Hrepeny k' svojmu ozhetu,
30 Pust, de on ga k' nji pela.

*

Pride, Kar ponifhnost st'rila
 Tukaj je obojeh bila,
 Je vesele Angelsku,
 Vmokni torej pishve moje
 35 Glas! ter pusti, de tu poje
 Le Kardelu Angelsku.

Stanovitnost.²⁵

Upej serze moje! upej!
 Ter ked sivna skala stoj.
 Zhe se lih perseglu skupej
 Vse je zhes te, ternu upej!
 Srezhuu bit' she fnash neznoj.
 Kir se dostikrat fgodȳ,
 Kar se namogozhe fdy.

Res je, strashe me wodezhe
 Terne, strashe, strashe trud.
 Al' ni pak tu bel dushezhe
 Kar skus fhele se gorezhe
 Le objame in' skus put?
 Ter, kar dajlshe se fhely
 Se nam vselej slajshe fdy.

Terdna stoj tedej, Emira!
 Nigdar nej te strah nabo.
 Pust', nej gora se podira,
 Pusti, nej se femla vdira
 Trepeozha pod tebo!
 Lubi, upej, terdna stoj,
 Dans Amynt fna biti tvojl

Ja, Amynt! ja terdna biti
 Vselej sem sklenila jest,
 Ja, Amynt! te fadobiti,
 Jest po ternu 'tshem hoditi
 Rada in' gore prenest.
 Nezh slabel me nabo trud,
 Nezh grenil me nabo put.

Opombe.

¹ Welche das A beibehalten, und es von dem deutschen A zu unterscheiden mit dem accentu regio bezeichnen wollen, haben gute Gründe, aber wie werden sie das verlängerte A bezeichnen?

² Unstreitig ist es, daß die Alten vor dem O ein H, und so anstatt otshem Hozhem oder Hotshem geschrieben haben. Aber warum? Warum allein in diesem Worte? Warum soll ein Buchstab in einem Worte seyn, den man nicht ausspricht? Unterscheidet [sich] denn nicht otshem, ich will, ozhm ein Stief-Vater? —

³ Ich bitte um eine gründliche Ursach, warum man nicht tiga für tega allezeit schreiben soll, indem es allezeit sein heißt?

⁴ Das polnische L des Herrn K. gefiel, wenn es erlaubt wäre, die Buchstaben zu vermehren. Ich würde auch aus dem russischen Es (C) ein neues scharfes Es, z. B. ein solches S aussinnen, um den Streitigkeiten ein Ende zu machen, aber es ist mir halt nicht erlaubt, und etc.

⁵ Diese Verdoppelung halte zwar ich für überflüssig, sie könnte aber doch gestattet werden.

⁶ Mit Fleiß hab ich od fgur und od fgórej geschrieben, um zu zeigen, daß das o sich in ein u verwandeln könne. Die Ober-Krainer aber verwandeln es gar selten.

⁷ So findet man es in der Slavonischen, Kroatischen etc. Sprachen und in den ältesten Büchern Truber[s], Jur. Kob. Bukvar etc.

⁸ Man sehe es in dieser Demonstration, der Illyrier schreibt чась, часьї, etc. Synod. Illyrica, der Ruß чась, часы etc. Rodde gram., der Truber чась, чачи etc. in Ep. S. Pauli, Dalmatin časi, časi [v glagolici] etc. Edit. Spovid, Lausnizer Zaß, Zaßi etc. Gram. Haupt., Kroaten: Chafz, Chafzi etc. Evang. Croat., Slavonier Csas, Csasi. Angielich Gram. Die Krayner, welche das runde S für das scharfe annehmen: zhas, zhasi etc., allezeit mit unveränderten s. Die hinged[e]n, welche das lange f für das scharfe annehmen allezeit mit Veränderung, Zusatz oder sonstiger Verunstaltung ihres f. So z. B. schreibt Adm. R. D. J. zhafs, zhafa. Warum eine Verdoppelung am Ende, wenn das lange f für sich scharf ist? Warum nicht auch in der zweiten Endung: zhafsa? — Adm. R. D. C. schreibt zhaf, zhafa unverändert; aber das lange f am Ende gefällt auch einigen von seiner Partei nicht. — Hl. K. schreibt zhas, zhasa; aber warum diese Veränderung in der zweiten Endung? Verliert etwann in dieser das runde s seine Potestät? Doch ich muß wieder zum meinen kraynerischen Quo moribus Versen. Diese Note ist zu lang.

⁹ Man lese nur den Truber in lateinischer Schrift, findet man's häufig.

¹⁰ Truber und Georg, mit dem Witznamen Kobila, haben die ersten das lateinische Alphabet angenommen, ut ostendit P. Marcus.

¹¹ (V b še sledita dve kitici:

Al' on kumej se ofdrave,
 Spet sterd lifat' se naprave,
 Spet von 's gojda pergrenzhy,
 Spet k' pajnovam on gre bljifhe,
 Spet on volha, spet on lifhe,
 In' se mamit' napusty.
 Tu k' fa hudu gori vfele
 Njemu so varne zhebeje,
 Vse skup vajn flete
 Ter ga oslepe.

Medved! povej, kaj je bilu,
 Kar ti je ozhy steknilu?
 Sladnost, sladnost on grenzhy.
 Wore revefh! ti se meni
 Smilesh. Al' oh! niso eni
 Ti enaki fmed ludy?
 Tem, tem medved, tem grenzhati
 Nikdar nimash ti nehati:
 Sladnost oslep̃y
 Tud' umne stvary.)

¹² V b sledi:

Spomni sonze! kok' lubila
 Sem gorezhe jest tebē.
 Od prihoda sem vertila
 Se fa tabo in spremila
 Notr do odhoda te,
 Sdej, kar ti se mi se skrilu,
 Je vse mene polomilu.

Glej! kok' spadlu slatu moje
 Vse mi je fhe is glave,
 Glej, kok' vmira pirje moje,
 Kok' se na skrivanje tvoje
 Shile v' meni vse sushc,
 Kok' se shtibla vsa podira,
 Lome, pada, v' femlo vdira.

Sonze! sonze! povej meni! itd.

¹³ Dies hab ich nur so, wie ich mir es nach jemaligen militärischen Übungen vorgestellt hab (weil ich es zu sehen nicht die Macht hatte) geschrieben.

¹⁴ b: Vojska, po slovensku se rezhe zel Regiment.

¹⁵ b: Zel je ena stara beseda, Rohr.

¹⁶ Zhefhinam heißt den Oberkrainern um Neumarkel herum etc. mit kleineren Handglöcklein läuten und so auch zhefhin eine Handglocke. Es scheint, daß es den natürlichen Ton gut ausdrücke. (b: Zhefhin od Krajna gori pruti Lubelu inu tam okuli je fgvonzhok. Sa tu pravejo zhefhinam, wenn sie mit der Handglocke läuten).

¹⁷ b: pregnane nicht vertrieben, sondern sinnreich.

¹⁸ Metshok heißt den Neumarklern ein Paln und vielleicht recht von metshem, werfen. Woher die Laibacher einen Paln [b: balm] fhoga nennen, mögen sie sich rechtfertigen. — Durch Metshki gorezhi will ich also, wegen metshem werfen, eine Granate verstehen, die man einstens aus den Patalions Karenen (?), oder wie das Ding hieß, zu werfen pflegte. Hab ich nicht recht, so hab ich wenigst eine Ursache.

¹⁹ Das Lauf-Fener habe ich darzu erdacht, es war sonst am Ende bei dergleichen Übungen gebräuchlich.

²⁰ b: Putigrom.

²¹ b:

Satu vsak' tu ostanima
 Kar sma, ter si pervoshima
 Tu, kar sleherne ima.

²² V b sledi:

Taku potreba biti
Na bode tebe sram,
De ti se, sê reshiti
To nit pretergal sam.

²³ V b-rokopisu je pesnik spremenil drugi del basni ter vpletel v njo živalsko svatbo (prim. Štrekelj, Slov. nar. pesmi I št. 972 in sled.): po narodni pesmi

Sa tu hvalefhne biti
Lev otshe pruti nji
Ter vkafhe nji prositi
Bersh eno gnado si.

Podgana vsa vesela
Zhes tu kar rekl je
Lev. S' je korafho vfela
Ter pred n' vergla se:

Moj krayl! ke b' se fgoditi
Tu moglu, prosem te,
De s mano farozhiti
Tvoj syn be otl se.

Ha, ha, ha lev smejati
Se jel je na us glas,
Odgovora de dati
On mogl ni en zhas.

Smejozh she on k' nji prave,
Nej tu se ti fgody. —
Podgana gre, perprave
Vse svatevske rezhȳ.

Syn pride. Vsa fverina
Je v' svatje fbrala se.
En medved starishina,
Medvedna teta je.

Drug Tigr, in' Drushiza
Je urna Veverza,
In' kuharza Lesiza,
Podlasza kevdrarza.

En Bistroid 'tshe biti
Oshir njeh. Vovk mesar,
In' sam Slon porozhiti
Ponude se ta par.

Ju! ju! tok' isdelena
K poroki fhe versta
Gre. Pride. Porozhena
Lev in' podgana sta.

Dan njim veselu mine.

In' k' nozh vse omrazhy,
Shenen s nevesto fgine,
Se vlefhe in faspny.

In' ko okul' oberne
Se ponavedama
Se na podgano fverne,
Njo stare in' smenza.

Ta milu fazvilila
Je bila tu samu:
Sakaj sem jest mofhila
Zhes stan se napezhnu!

Oh! otl be voshiti
Si, de be mogl rezh:
Takeh podgan zviliti
De jest na shlishem vezh.

²⁴ Klukez, ein jemaliger berühmter Straßen-Räuber in Krain. Er soll sich auf der Transchen selbst erhenkt haben. (b: Klukez je bil en grofau fbrisan kranjske tat. On je na sorshkemu pojlu gojfdizhe fasadil, katiri she fdej stoje, ita vulgus communiter.)

²⁵ Edino v b.

Šolska poročila.

I.

Učiteljstvo.

A. Izpremembe.

Začetkom šolskega leta 1904./1905. je iz učiteljskega zbora izstopil:

Josip Petrič, namestni učitelj.

Vstopil pa je v učiteljski zbor:

Ignacij Pokorn, c. kr. profesor na državni gimnaziji v Mariboru, premeščen na zavod z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 2. junija l. 1904., štev. 13.196.

B. Dopusti.

Z razpisom z dne 6. marcija l. 1903., štev. 6470, je dalo c. kr. naučno ministerstvo docelen, oziroma delen dopust profesorju **dr. L. Požarju** za šolski leti 1903./1904. in 1904./1905., da obdrži še nadalje začasno vodstvo in pouk (10 do 12 ur na teden) na tukajšnji mestni višji dekliški šoli, zajedno pa tudi uči, ako bi bilo treba, kakih 5 ali 6 ur na teden na zavodu samem.

Z razpisom z dne 31. januarja l. 1905., štev. 525, je dal c. kr. deželni šolski svet kranjski rednemu učitelju **dr. Otonu Jankarju** dopust od 5. aprila do 4. maja t. l., da se udeleži mednarodnega arheološkega shoda v Atenah.

Isto šolsko oblastvo je dalo z razpisom z dne 11. maja l. 1905., štev. 2257, dopust za dobo od 15. maja do 9. junija t. l. tudi še namestnemu učitelju **dr. Janku Šlebingerju**, da opravi učiteljsko izkušnjo.

Učiteljsko osebje koncem šolskega leta.

A. Za obvezne predmete.

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
1	Fran Wiesthaler , c. kr. ravnatelj VI. činovn. reda	—	Latinščino v VI.	6
2	Ignacij Fajdiga , c. kr. profesor VII. činovn. reda, varuh prirodoslovnim učilom	VII.	Matematiko v V., VI., VII. in VIII. — Prirodoslovje v VII. in VIII.	18
3	Oton Jauker , dr. modroslovja, c. kr. redni učitelj, varuh zemljepisnim in zgodovinskim učilom	—	Nemščino v VII. in VIII. — Zemljepis in zgodovino v V., VI., VII. in VIII.	19
4	Davorin Karlin , c. kr. profesor VII. činovn. reda	II. a.	Latinščino v II. a. in III. b. — Slovensščino v II. a. — Grščino v IV.	20
5	Fran Kropivnik , dr. modroslovja, c. kr. profesor	—	Zemljepis v I. a. — Zemljepis in zgodovino v II. a., II. b., III. a., III. b. in IV.	21
6	Gregorij Pečjak , dr. bogoslovja, c. kr. profesor, svetni duhovnik, propovednik, varuh knjižnici podporne zaloge	—	Verouk v vseh razredih	22
7	Josip Pipenbacher , dr. modroslovja, c. kr. profesor, varuh dijaški knjižnici, c. kr. voj. oskrb. akcesist v rezervi	VIII.	Latinščino v VIII. — Grščino v VI. in VIII. — Propedeutiko v VII. in VIII.	19
8	Ignacij Pokorn , c. kr. profesor VIII. činovn. reda	I. a.	Latinščino, nemščino in slovensščino v I. a. — Grščino v V.	20
9	Lovro Požar , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovn. reda, začasni vodja mestni višji dekliški šoli	—	Latinščino v IV.	6
10	Davorin Sinković , c. kr. profesor VIII. činovn. reda, varuh prirodopisnim učilom	IV.	Matematiko v I. a., I. b. in IV. — Prirodopis v I. a., I. b., IV. in VI. — Zemljepis v I. b.	21

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
11	Ivan Tertnik, dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovn. reda, varuh učiteljski knjižnici	V.	Latinščino v V. in VII. — Grščino v VII. — Nemščino v IV.	19
12	Josip Wester, c. kr. profesor, c. in kr. poročnik v rezervi, pridelen bos.-hercegov. pešpolku štev. 2	III. a.	Latinščino in grščino v III. a. — Slovenščino v III. a., VII. in VIII.	18
13	Kuno Hočevvar, izprašan nam. učitelj, c. in kr. poročnik v rezervi	II. b.	Latinščino in slovenščino v II. b. — Nemščino v I. b., III. a. in III. b.	20
14	Hinko Klešnik, nam. učitelj, c. in kr. poročnik v rezervi, voditelj šolskih iger	I. b.	Latinščino v I. b. — Grščino v III. b. — Slovenščino v I. b., III. b. in IV.	21
15	Pavel Kozina, dr. modroslovja, izprašan namestni učitelj	III. b.	Matematiko v II. a., II. b., III. a. in III. b. — Prirodopis v II. a., II. b., III. a., III. b. in V.	22
16	Janko Šlebinger, dr. modroslovja, izprašan nam. učitelj	VI.	Nemščino v II. a., II. b., V. in VI. — Slovenščino v V. in VI.	18

B. Za neobvezne predmete.

1.) *Fran Brunet*, c. kr. profesor na državni višji realki, je učil *telovadbo* v 3 oddelkih po 2 uri na teden.

2.) *Anton Foerster*, glasbeni vodja v stolnici, je učil *petje* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

3.) *Fran Novak*, c. kr. profesor na I. državni gimnaziji, je učil *slovensko stenografijo* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

4.) *Aleksander Pucskó*, c. kr. profesor na I. državni gimnaziji, je učil *nemško stenografijo* v 2 tečajih po 2 uri na teden.

5.) *Davorin Sinkovič*, c. kr. profesor (gl. A, štev. 10.) je učil *lepopisje* v 2 tečajih po 1 uro na teden.

6.) *Fran Suher*, c. kr. glavni učitelj na učiteljsišču, je učil *risanje* v 3 tečajih po 2 uri na teden.

*

Pomožni sluga: *Ivan Gril*.

II.

Učni načrt.

Podlaga pouku v obveznih predmetih je v obče splošno veljavni učni načrt (objavljen v 2. izdaji z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 23. februarja 1900, šte. 5146). Učni načrt za nemščino v I. in II. razredu določuje naučnega ministerstva razpis z dne 6. julija 1892, šte. 11.297. Gledé na učni jezik v 4 nižjih razredih veljajo za zavad pravila, ki jih je izdalo c. kr. naučno ministerstvo za slovenske oddelke takajšnje I. državne gimnazije z naredbo z dne 22. julija 1882, šte. 10.820. Po tej je:

- a) V I. in II. razredu slovenščina učni jezik pri vseh učnih predmetih izvzemši deloma nemščino, kateri so odločene 4 ure na teden.
- b) V III. in IV. razredu je nemščina učni jezik pri nemščini in grščini. Pri predlaganju iz Cezarja v IV. razredu se sme poleg slovenščine uporabljati tudi nemščina. V III. razredu se uči nemščina 3, v IV. razredu 4 ure na teden.
- c) V odnosno-obveznih ali na izvoljo danih predmetih razen petja je učni jezik nemški, imenstvo je podajati sploh v obeh jezikih.

Razredom višje gimnazije določuje ministerska naredba z dne 4. avgusta 1900, šte. 22.102, nemščino kot učni jezik pri vseh predmetih izvzemši slovenščino, pri katere pouku služi slovenščina kot učni jezik (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 20. septembra 1873, šte. 8172).

A. Obvezni predmeti.

I. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Veliki katekizem: vera in apostolska veroizpoved, upanje in molitev, ljubezen in zapovedi, milost in svetstva, krščanska pravičnost in poslednje reči.

2.) **Latinščina** (8 ur na teden). Pravilno oblikoslovje, t. j. petero pravihnih sklanjatev, pravila o spolu, pridevniki in prislovi s svojo stopnjatvijo, najvažnejši zaimki, glavni in vrstilni števniki, čtetvero pravihnih spregatev, nekateri važnejši predlogi in vezniki; učenje vzorcev in slov, prevajanje iz latinščine in slovenščine; po zadostni vaji najprej zapisovanje polatinjenih slovenskih stavkov, potem vsak teden jedna polurna šolska naloga.

3.) **Nemščina** (4 ure na teden). Empirično razlaganje osnutkov prostega in zloženega stavka. Oblikoslovje vzporedno s slovenskim in latinskim poukom. Vežbanje v krepkih glagolih poleg čitanja. — Čitanje, govorjenje, obnavljanje in predavanje na izust naučenih beril v vezani in nevezani besedi. — Naloge: izprva le pravopisne vaje, vršče se vsak teden, potem pismeno prevajanje iz slovenščine v nemščino; v drugem polletju semtertja pismene obnove razloženih beril in vsak drugi teden pravopisne vaje. Vsak mesec dve nalogi, premenjema domači in šolski.

4.) **Slovenščina** (3 ure na teden). Nauk o prostem stavku v elementarni popolnosti; pravilno oblikoslovje in najvažnejše nepravilnosti; empirično razlaganje osnutkov zloženega in skrčenega stavka. — Čitanje s stvarno razlago in potrebnimi slovniškimi opazkami. Obnavljanje, učenje na pamet in predavanje beril v vezani in nevezani besedi. — Naloge: narekovano pisanje za pravopisne namene, obnova predvanih prostih povestij in pripovednih opisov. Vsakih 14 dnij jedna šolska naloga; v drugem polletju se čredijo šolske naloge z domačimi.

5.) **Zemljepis** (3 ure na teden). Nazorno dovajanje do osnovnih zemljepisnih predstav. Dnevne solnčne poti gledé na šolsko poslopje in dom o raznih letnih časih; po tem opoznavanje v pravi okolici, na zemljevidu in na zemeljskem oblu. Popisovanje in razlaganje svetlobnih in toplotnih razmer, pojavljajočih se v domovini tekom jednega leta, kolikor so neposredno zavisne od dnevne dolgosti in solnčnega viška. Glavni liki trdine in tekočine, njih razdeljenost po zemlji kakor tudi leža najznamenitejših držav in mest poleg vednega vežbanja in udovrševanja v čitanju z zemljevidov. Poskušnje v risanju najjednostavnejših zemljepisnih predmetov.

6.) **Matematika** (3 ure na teden). A. **Aritmetika**: Dekadični številni sistem. Rimske številke. Četvero osnovnih računov neimenovanih in jednoimenskih celih in decimalnih števil. Meterski merni in utežni sistem. Računanje z mnogoimenskimi števili. O deljivosti števil. Razstavlanje števila na njegove prafaktorje. Najjednostavnejše začetne vaje v računanju z navadnimi ulomki. Skupna mera in skupni mnogokratnik. — B. **Geometrija** (II. polletje): Osnovni tvori. Prema, krog, kot in vzporednice. Najjednostavnejša svojstva trikotnikova. Vsako polletje tri šolske naloge; poleg tega male domače vaje od ure do ure.

7.) **Prirodopis** (2 uri na teden, nazoren pouk). Prvih šest mesecev šolskega leta: Živalstvo, in sicer: sesavci in žuželke, primerno izbrani. Zadnje štiri mesece šolskega leta: Rastlinstvo: Opazovanje in opis nekaterih semenskih rastlin raznih vrst, pri čemer se je ozirati na njih važnejše znake; primerjalno opazovanje rastlin, da se spozna njih sorodnost.

II. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Obredoslovje: vnanje službe božje pomen; obredi sv. maše, svetstev, cerkvenega posvečevanja in blagoslavljanja; cerkvene molitve in razne pobožnosti; cerkveno leto.

2.) **Latinsčina** (8 ur na teden). Pravilno oblikoslovje, izpopolnjevano z onimi vrstami zaimkov in števnikov, ki so se v I. razredu preskočile; najvažnejše nepravilnosti v sklanjatvi, spolu in spregatvi. Vežbanje kakor v I. razredu; pomnožitev sintaktičnih oblik s pridejanim akuzativom cum infin. in absolutnim ablativom. Učenje na pamet kakor v I. razredu, pozneje domače pripravlanje (preparacija). — Vsak mesec jedna domača in tri šolske naloge, zvršljive v $\frac{1}{2}$ ali $\frac{3}{4}$ ure.

3.) **Nemščina** (4 ure na teden). Ponavljanje in dopolnjevanje pravilnega oblikoslovja, zlasti sistematično razpravljanje krepkih glagolov. Empirično obravnavanje zloženega in skrčenega stavka. Sistematično preučevanje pravopisnih pravil. Nauk o ločilih. — Čitanje kakor v I. razredu. — Naloge kakor v I. razredu, toda z večine obnovljene povesti.

4.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Zloženi in skrčeni stavek; nauk o ločilih; dopolnjevanje oblikoslovja, posebno natančno razpravljanje glagola. — Čitanje in naloge kakršne v I. razredu. Vsak tretji teden premenjema jedna šolska in domača naloga (torej 6 do 7 v polletju).

5.) **Zemljepis in zgodovina**. A. **Zemljepis** (2 uri na teden): Azija in Afrika po leži in obrisu v goropisnem, vodopisnem in krajepisnem pogledu z ozirom na podnebne razmere, kolikor se dajo pojasniti iz stanja solnčne poti proti različnim obzorom. Zveznost podnebja z vegetacijo, deželnimi prirodninami in opravi narodov pokaži se le na posameznih, iz obližja vzetih in prav jasnih vzgledih. Evropa: pregled po obrisu, reliefu in vodovju. Dežele južne Evrope in britskega otoškega kraljestva z motrišča, označenega pri Aziji in Afriki. Vaje v črtanju

jednostavnih zemljevidnih obriskov. — *B. Zgodovina* (2 uri na teden): Stari vek. Podrobnejše obravnavanje bajk. Najvažnejše osebe in dogodki, zlasti iz grške in rimske zgodovine.

6.) **Matematika** (3 ure na teden). *A. Aritmetika*: Širje vaje o meri in mnogokratniku. Natančna razlaga in vaja v računanju z ulomki. Pretvarjanje decimalnega ulomka na navadni ulomek in obratno. Glavna pravila o razmerjih in sorazmerjih. Razreševanje jednostavnih regeldetrijskih nalog po sklepih in s pomočjo sorazmerij. Procentni in jednostavni obrestni račun. — *B. Geometrija*: Somernica prem in kotov. Skladnost trikotnikov in njena uporaba. Najvažnejša svojstva kroga, četrkotnikov in mnogokotnikov. — Naloge kakor v I. razredu.

7.) **Priradpis** (2 uri na teden, nazoren pouk). Prvih šest mesecev šolskega leta: Živalstvo, in sicer: ptiči, nekaj plazivcev, krkoni in ribe, nekateri brezvretenčarji. Zadnje štiri mesece šolskega leta: Rastlinstvo: Pouk I. razreda se nadaljuje, kaže se nove semenske rastline ter napeljuje do razumevanja sistematične rastlinske sestave. Nekatere trosocvetke.

III. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Svetopisemska zgodovina stare zaveze: razodetje božje pred prihodom Odrešenikom.

2.) **Latinsčina**. Slovnica (3 ure na teden): Nauk o skladnosti, rabi sklonov in predlogov. — Čitanje (3 ure na teden) iz Kornelija Nepota in Kurcija Rufa. — Domača priprava. Vsakih 14 dni jedna šolska naloga za celo uro, vsake tri tedne jedna domača naloga.

3.) **Grščina** (5 ur na teden). Vežbanje v pravilnem oblikoslovju do glagolov na *μ*. Učenje slov. Obojno prevajanje iz vadne knjige. Domača priprava. — Začenši z drugo polovico I. polletja vsakih 14 dni jedna naloga, premenjema šolska in domača.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Slovnica: Sistematičen pouk v oblikoslovju in sklonoslovju s posebnim ozirom na pomenoslovje. — Čitanje s stvarnimi in jezikovnimi razlagami in opazkami, zadnje zlasti za stilistične namene. Učenje na pamet in predavanje; (ako možno) tudi prevajanje težjih slovenskih povestij. — Vsakih 14 dni premenjema jedna šolska in domača naloga.

5.) **Slovenščina** (3 ure na teden). Sistematično ponavljanje oblikoslovja, skladnja imenska, pri kateri se je ozirati na pomenoslovje. — Čitanje s stvarnimi, jezikovnimi in stilističnimi razlagami in opazkami. Učenje na pamet in predavanje. — Vsak mesec jedna šolska in jedna domača naloga.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (3 ure na teden, premenjema zemljepis in zgodovina). *A. Zemljepis*: Evropske dežele, ki se v II. razredu niso obravnavale (izvzemši avstrijsko-ogersko monarhijo), Amerika in Avstralija z istih motrišč kakor v II. razredu, posebno tudi gledé na pojasnjevanje podnebnih razmer. Vaje v črtanju jednostavnih zemljevidnih obriskov. — *B. Zgodovina*: Srednji vek. Najvažnejše osebe in dogodbe s posebnim ozirom na zgodovino avstrijsko-ogerske monarhijske.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). *A. Aritmetika*: Četvero osnovnih računov s celimi in ulomljenimi občnimi števili. Kvadrovanje in potezanje kvadratnega korena. V zvezi z geometrijskimi računi: nepopolna števila, okrajšano množenje in deljenje. — *B. Geometrija*: Jednostavno primerjanje, pretvarjanje in razdeljevanje likov. Merjenje dolžine in ploščine. Pitagorov izrek na podlagi najjednostavnejših dokazov. Najvažnejša pravila o sličnosti geometrijskih tvorov. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodoznanstvo** (2 uri na teden). I. polletje: Fizika: Osnovni pojmi: prostornost in neprodirnost teles. Opis treh vrst skupnosti. Vodoravna in navpična mer; absolutna in specifična teža. Zračni tlak. — Iz nauka o toploti: Toplotni občutki; stopinja in množina toplote; izpreminjanje prostornine in skupnosti; utajena toplota pri izpreminjanju skupnosti; prevod toplote in žarjenje (najjednostavnejše prikazni); izvori toplote. — Iz kemije: Uvod: zveznost, prijemnost, prožnost, krhkost, trdnost, mešanje, raztop, kristalizovanje. Spajanje, razkrajanje in nadomeščanje. Dokaz (s poskusi) o neizpremenljivosti množine tvarine, o spajanju prvin v stalnih utežnih in prostornih razmerjih. Prvine; molekul, atom; spojinske osnove, kisline in soli. Najnavadnejše nekovine in nekoliko njih spojin. Gorenje. — II. polletje: Prirodopis (nazoren pouk): Mineralogija: Opazovanje in opis nekaterih imenitnih in prav navadnih rudninskih vrst brez posebnega ozira na sistematiko. Najnavadnejše hribine.

IV. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Svetopisemska zgodovina nove zaveze: prihod Odršenikov, njegovi nauki, njegovo življenje, trpljenje in vstajenje; cerkve božja ustanovitve, njeno razširjanje po apostoli.

2.) **Latinsčina**. Slovnica (3 ali 2 uri na teden): Skladne posebnosti imenske in zaimenske, poraba časov in naklonov, vezniki; zlogomerje in osnovno stihoslovje. — Čitanje (3 ali 4 ure na teden): kake 3 knjige iz Cezarjeve »galske vojne«. V drugi polovici II. polletja vežbanje v stihoslovju na podlagi krestomatije iz Ovidija (2 uri na teden). — Naloge kakor v III. razredu.

3.) **Grščina** (4 ure na teden). Slovnica: Završek pravilnega oblikoslovja s pridejanimi glagoli na *ut*, najvažnejše nepravilnosti v pregibanju. Glavne točke iz skladnje. Vežbanje v obojnem prevajanju, učenje slov, domača priprava. — Vsakih 14 dnij jedna naloga, premenjema šolska in domača.

4.) **Nemščina** (4 ure na teden). Slovnica: Sistematičen pouk. Skladnja zloženega stavka, perijoda. Posnetek zlogomerja in stihoslovja. — Čitanje, učenje na pamet, predavanje in naloge kakor v III. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Sistematično ponavljanje zloženega stavka v zvezi z glagolsko skladnjo. Posnetek zlogomerja in stihoslovja, prilike in podobe. — Čitanje kakor v III. razredu. Vsak tretji teden premenjema jedna šolska in domača naloga (torej 6 do 7 v polletju).

6.) **Zemljepis in zgodovina**. A. Zemljepis (2 uri na teden): Prirodoslovski in politični zemljepis avstrijsko-ogerske monarhije brez statističnega dela, toda obširneje uvažajoč deželske pridelke, opravila, prometne in kulturne razmere narodov. Vaje v črtanju jednostavnih zemljevidnih obriskov. — B. Zgodovina (2 uri na teden): Novi vek. Najvažnejše osebe in dogodbe; jedro pouku je zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). A. Aritmetika: Jednačbe prve stopinje z jedno in več neznankami, čiste jednačbe druge in tretje stopinje, ki se upotrebljajo pri geometrijskem računanju. V zvezi z njim kubovanje in potezanje tretjega korena. Sestavljena regeldetrija, razdelbeno pravilo. — B. Geometrija: Medsebojna leža prem in ravnin. Telesni ogli. Najimenitnejša telesa. Jednostavno preračunavanje površine in prostornine teles. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodoslovje** (3 ure na teden). I. polletje: Iz nauka o magnetizmu: Prirodni in narejeni magneti; magnetni poli in njih vzajemno delovanje; magnečenje po razdelbi; zemeljski magnetizem. — Iz nauka o elektriki:

Električnost, najjednostavnejši elektroskopi; dobri in slabi elektrovi; pozitivna in negativna elektrika; elektrizovanje po razdelbi; najnavadnejša orodja in priprave za vzbujanje in nabiranje elektrike; blisk in grom; strelovod; Voltov člen, izmed stalno delujočih členov le tiste, ki se upotrebljajo pri poskusih; najimenitnejši učinki galvanskega toka, galvanoskop, električni in magnetni navod pa njegova najnavadnejša in najjednostavnejša elektrotehnična uporaba (n. pr. električna luč, galvanoplastika, Morsejev pisalni brzojav). — Iz mehanike: Opis najvažnejših vrst gibanja: premočrtno, krivočrtno, enakomerno in enakomerno pospeševano gibanje; oba učinka mehaničnih sil: pospešba in tlak (teg), statičnega delovanja merjenje z uteži; pojav vztrajnosti pri menjavi hitrosti in meri (sredobežnost); težnost, udar, ovire gibanja; sestavljanje in razstavljanje enakovrstnega gibanja, izmed neenakovrstnega: met; sestavljanje in razstavljanje sil s skupnim prijemališčem in istomerno vzporednih sil; težišče, vrste ravnotežja, nihalo; nekoliko jednostavnih in sestavljenih strojev. — II. polletje: Značilna svojstva kapljiavotekočih teles; gladina, hidrostatični tlak; ravnotežje kapljevine in ne mešajočih se kapljev in v obdobjih posodah; Arhimedov zakon; najjednostavnejši način določevanja specifične teže trdnih in kapljiavotekočih teles; lasovitost. Značilna svojstva raztežno tekočih teles (Mariottov zakon); Torricellijev poskus, barometer pa še kaka druga uporaba delovanja zračnega tlaka; zračna sesalka; zrakoplav; princip parnih strojev. — Iz akustike: Zvočni dojmi, šum, žvenk; višina tona, lestvica tonov; najjednostavnejša zvočila: človeško glasilo, telefon; širjenje in odboj zvoka, sozvočenje; človeško uho. — Iz nauka o svetlobi: Dojmi svetlobe; premočrtno širjenje svetlobe, senca, svetlomer, odboj in lom svetlobe: zrcala in leče (temna sobica, princip fotografije; razkroj svetlobe v njene sestavine, mavrica; oko, drobno-gled, najjednostavnejši dioptrični daljnogledi. — Dodá naj se fizikalnemu pouku, sosebno v mehaniki, opis prikazni na nebesnem obloku gledé na nepremičnice; mene in obhod mesecev v teku jednega meseca; letno gibanje solnea. Navedene prikazni in pa razlike dnevnih in letnih časov na krajih različne zemeljske širine in dolžine naj se razlagajo iz vrtenja zemlje okoli njene osi v jednem zvezdnem dnevu in iz njenega letnega gibanja okoli solnea v teku jednega leta. Solnačni in mesečni mrki.

V. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Resničnost katoliške vere: zanesljivost zgodovinskih knjig sv. pisma; Jezusovo božanstvo; po njem ustanovljeno in vedno podpirano kraljestvo — katoliška cerkev; viri razodetja in versko vodilo.

2.) **Latinščina**. Čitanje (5 ur na teden). V I. polletju T. Livij; razen prve knjige naj se bere 21. ali pa 22. ali pa važnejši deli iz bojev med patriciji in plebejci. V II. polletju P. Ovidij, in sicer izbrana mesta iz metamorfoz in fastov; poleg tega se čitaj tudi v tem polletju semtertam Livij. — Slovniško-stilistične vaje (1 uro na teden). — Vsako polletje pet šolskih nalog, katerih zadnja bodi prevod iz latinščine v nemščino. Domače naloge: natančna priprava na berilo in slovniško-stilistične vaje.

3.) **Grščina**. Čitanje (4 ure na teden). V I. polletju (Ksenofontova «Anabasis» ali izbrana mesta iz Ksenofontovih glavnih del po kaki krestomatiji. V II. polletju izbrana mesta iz Homerove ilijade v obsegu dveh do treh knjig; mimo tega se nadaljuje (1 uro na teden) čitanje iz Ksenofonta. Domača priprava, učenje slovki; nekaterih mest iz ilijade naj se nauče učenci na izust. — Slovniški pouk (1 uro na teden) naj razširi in utrdi učencem poznanje atiškega narečja. — Vsako polletje štiri šolske naloge, izmed katerih bodi zadnja prevod iz grščine v nemščino.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Slovnica: slovotvorje; izposojenke, tujke; narodna etimologija. — Čitanje iz čitanke z razlagami in pripomnjami; zadnje naj uvažujejo poleg stilističnih prikaznij zlasti označevanje onih epskih, lirskih in čisto didaktičnih pesniških vrst, s katerimi se je učenec seznanil v prejšnjih in v tem letu. Izbrani odstavki iz Wielandovega «Oberona» in Klopstockove «Mesijade». Učenje na izust in predavanje. — Nalog, premenjema šolskih in domačih, 13 v šolskem letu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Najvažnejše točke iz slovotvorja; imenska in glagolska debla; zložena imenska debla. Epika, narodna in umetna. — Čitanje dotičnih beril s posebnim ozirom na epsko narodno slovstvo. Zasebno berilo. Učenje na izust in predavanje. — Vsak mesec jedna naloga, premenjema šolska in domača.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (3 ure na teden). Zgodovina starega veka, zlasti Grkov in Rimljanov do nastopa Grakhov; pouk poudarja zlasti kulturno-zgodovinske momente in se ozira na neprestano na zemljepis.

7.) **Matematika**. Aritmetika (2 uri na teden): Znanstveno izveden nauk o štirih osnovnih računih. Dokaz jednostavnih pravil o deljivosti števil. Teorija največje skupne mere in najmanjšega skupnega mnogokratnika, obrnjena tudi na mnogočlenike. Nauk o ulomkih. Nauk o razmerjih in sorazmerjih in njih uporaba. Nauk o jednačbah prve stopinje z jedno in več neznankami in njih uporaba pri praktično važnih nalogah. — Geometrija (2 uri na teden): Geometrijski osnovni tvori. Teorija vzporednic. Izreki o trikotnikih in njih skladnosti, o četverokotnikih in mnogokotnikih, o kotih in tetivah v krogu in o trikotnikih in četverokotnikih, ki so krogu učitani ali občrtani. Razmerje in sorazmerje daljic in podobnost geometrijskih likov; iz tega idoči izreki o trikotniku in krogu. Ploščinsko jednaki liki pa njih pretvorba; izračunavanje ploščine. Pravilni mnogokotniki; krogomerje. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodopis** (2 uri na teden). I. polletje: Mineralogija: Kratko in lahko doumno obravnavanje kristalografije, popis najimenitnejših rudnin v sistematičnem redu kakor tudi najnavadnejših hribin, oziraje se na njihova fizikalno-kemijska in druga poučna in važna svojstva; izpuste pa naj se vse redke in take rudnine, ki jih videti učenci nimajo prilike; naposled se prav ob kratkem očrtaj razvoj zemlje. — II. polletje: Botanika: Označevanje rastlinskih skupin po njih prirodnem sorodstvu kakor tudi rastlinskih družin, opazuje tipične rastline gledé na njih delov zunanjo obliko in notranjo sestavo; o priliki naj se učenci poučijo o rastlinskem življenju in o nekaterih okamenelih rastlinah, ki se morda nahajajo v šolski zbirki; izogibati se je vseh sistematičnih podrobnostij.

VI. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Resnice katoliške vere: temeljna resnica o bivanju osebnega Boga z razumom spoznana; lastnosti božje; stvarjenje; človeškega rodu padec, odrešenje, posvečenje in prihodnje povelčanje.

2.) **Latinščina**. Čitanje (5 ur na teden). Proza: Sallustii bellum Jugurthinum (ali bellum Catilinae), Ciceronis oratio in Catilinam I, Caesaris bellum civile. Pesništvo: iz Vergilijevih del izbrane ekloge, posamezna mesta «poljedelstva» in začetek (1. spev) eneide. — Slovnisko-stilistične vaje (1 uro na teden) in naloge kakor v V. razredu.

3.) **Grščina.** Čitanje (4 ure na teden): v I. polletju: izbrana mesta iz Homerove ilijade, v obsegu 5 do 6 spevov; v II. polletju: Herodot, glavne točke iz zgodovine perzijanskih vojn; poleg tega, zlasti v I. polletju, na priliko vsakih 14 dni 1 uro čitanje iz Ksenofonta. — Slovnica in naloge kakor v V. razredu.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Slovnica. Genealogija germanskih jezikov. — Čitanje (večidel iz čitanke). Izbrani odstavki iz nibelunške pesni in iz Waltherja von der Vogelweide; Klopstock, Lessing. Pripomnje naj merijo kakor prej na opazovanje in označevanje stilističnih oblik ter naj širijo in izpopolnjujejo opazke prejšnjega leta. — Domače berilo seznanjaj učenca (pod učiteljevim nadzorstvom) z onimi glavnimi deli, ki se ne bero v šoli. — Osnutek zgodovine nemškega slovstva (s čisto zgodovinskega stališča), od začetka do dobe, zvane »Sturm- und Drangepoche«; natančneje se razpravljaj slovstvena zgodovina le tam, kjer se naslanja na čitanje. — Naloge kakor v V. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Nadaljevanje epike, lirika, dramatika. Čitanje dotičnih beril iz čitanke. Izbrane srbske narodne pesni; predno se začno čitati, naj se na kratko razlože najznamenitejše posebnosti srbsko-hrvatskega jezika. — Domače berilo, učenje na izust in predavanje, naloge kakor v V. razredu.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (4 ure na teden). Zgodovina Rimljanov od nastopa Grakhov do razpada zapadnorimskega vladarstva; zgodovina srednjega veka, pri kateri je natančneje razpravljati zgodovino papeštva in cesarstva, iz teritorialne zgodovine pa uvaževati le najvažnejše svetovnozgodovinske dogodke. Zgodovina novega veka do začetka tridesetletne vojne. V pošteb se jemlje vedno kulturna zgodovina in zemljepis.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). Aritmetika: Nauk o potencah in korenih, pojem iracionalnih števil. Imaginarna enota; nauk o logaritmi; enačbe druge stopinje z jedno neznanko. — Geometrija: Telesomerstvo: Najimenitnejši izreki o legi premic in ravnin v prostoru. Temeljna svojstva telesnih oglov sploh in tristraničnih posebej. Razdelitev in temeljna svojstva teles. Površje in prostornina prizme, piramide in priskekane piramide. Izračunjanje površja in prostornine valja, stožca in priskekanega stožca. Površje in prostornina krogle in njenih jednostavno omejenih delov. Trikotomerstvo ravnih likov: kotomerske funkcije, razrešitev pravokotnega in enakokrakega trikotnika. Drugi kotomerski razvoji. Jednostavne kotomerske enačbe. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodopis** (2 uri na teden, sistematičen pouk). Zoologija: Najimenitnejše o osnovi človeškega telesa in opravila njegovih ustrojov s priličnimi opazkami o zdravstvu. Premotrievanje raznih razredov vretenčarjev in najvažnejših skupin brezvretenčarjev na izrazitih živalih gledé na posamezne dele kakor tudi na njih zgodovinski razvoj, pri čemer je opustiti sistematične podrobnosti. Ozirati se je prilično tudi na predzgodovinske živali.

VII. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). (Splošni in posebni) krščansko-katoliški нравstveni nauk.

2.) **Latinščina.** Čitanje (4 ure na teden). Proza: najmanj dva Ciceronova govora, jeden manjši ali pa izbrana mesta iz kakega večjega dialoga. Pesništvo: čitanje Vergilijeve enejide se nadaljuje. — Slovniško-stilistične vaje (1 uro na teden) in naloge kakor v V. razredu.

3.) **Grščina.** Čitanje (3 ure na teden). V I. polletju 3 do 4 manjši državni govori Demostenovi. V II. polletju poleg tega tudi še čitanje izbranih mest iz Homerove odiseje v obsegu kakih 6 spevov. — Slovnica in naloge kakor v V. razredu.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Čitanje (deloma iz čitanke). Herder, Goethe, Schiller. Pripomnje kakor v VI. razredu. Govorne vaje. Slovstvena zgodovina (do Schillerjeve smrti) blizu tako kakor v VI. razredu. — Naloge kakor v V. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Staroslovensko glasoslovje. Zatezanje in stopnjevanje v treh glavnih samoglasniških skupinah. Najvažnejše izpremembe soglasnikov pred mehкими in predjotovanimi samoglasniki. Staroslovensko oblikoslovje z vednim ozirom na novoslovenske besedne oblike. Najvažnejši podatki o zgodovini staroslovenskega jezika. Čitanje izbranih spisov iz novoslovenskega slovstva in srbsko-hrvatskega pesništva («Smrt Smail Čengića age»). — Domače berilo, deklamovanje, prosto predavanje. — Naloge kakor v V. razredu.

6.) **Zemljepis in zgodovina** (3 ure na teden). Zgodovina novega veka od tridesetletne vojne do sedanjosti s posebnim poudarkom kulturno-zgodovinskih momentov in z vednim uvažanjem zemljepisa.

7.) **Matematika** (3 ure na teden). A. Aritmetika: Jednačbe višjih stopinj z jedno neznanko, ki se dajo izpremeniti v jednačbe druge stopinje; jednačbe druge stopinje z dvema neznankama. Nedoločne jednačbe prve stopinje z dvema neznankama. Aritmetiške in geometrijske progresije. Obrestnoobrestni in rentni račun. Nauk o kombinacijah, binomski izrek. — B. Geometrija. Glavna pravila za razreševanje ostrokotnih trikotnikov in njih uporaba. Analitična geometrija ravnih geometrijskih likov. — Naloge kakor v I. razredu.

8.) **Prirodoslovje** (3 ure na teden). Uvod, mehanika, nauk o toploti in osnovni nauki iz kemije.

9.) **Modroslovna propedeutika** (2 uri na teden): Logika.

VIII. razred.

1.) **Verouk** (2 uri na teden). Cerkvena zgodovina.

2.) **Latinsščina.** Čitanje (4 ure na teden): Proza: Tacitus, Germania (c. 1—27) in večji oddelki iz obeh ali iz jednega glavnih del Tacitovih. Pesništvo: izbrana mesta iz Horacijevih pesniških del. — Slovniško-stilistične vaje (1 uro na teden) in naloge kakor v V. razredu.

3.) **Grščina.** Čitanje (4 ure na teden). V I. polletju: Platonova apologija Sokrata kot uvod, potem jeden obsežnejši ali dva manjša dialoga. V II. polletju: Jedna žaloigra Sofoklejeva, po kateri se nadaljuje, ako mogoče, čitanje Homerove odiseje. — Slovnica in naloge kakor v V. razredu.

4.) **Nemščina** (3 ure na teden). Čitanje (deloma iz čitanke). Goethe, Schiller, Lessingov «Laokoon» in izbrana mesta iz «Hamburške dramaturgije» s pojasnjevanjem. V pripomnjah naj se skupljajo stilistične prikazni, opazovane pri čitanju. — Zasebno berilo. — Govorne vaje. — Slovstvena zgodovina (do Goethejeve smrti) blizu tako kakor v VI. razredu. Pregled razvoja nemškega slovstva v Avstriji v 19. veku s posebnim ozirom na Grillparzerja. — Naloge kakor v V. razredu.

5.) **Slovenščina** (2 uri na teden). Staroslovenski spomeniki in čitanje staroslovenskih beril iz čitanke. — Zgodovina novoslovenskega slovstva in jezikovnega razvoja na podlagi primerne vzglednega čtiva. — Čitanje izbranih pesniških proizvodov iz novejšje književnosti. — Zasebno berilo. — Deklamacije in govorne vaje. — Naloge kakor v V. razredu.

6.) **Zgodovina**. V I. polletju (3 ure na teden): Zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije v njenem svetovnozgodovinskem nameščaju; pregleden opis najznamenitejših dogodkov iz notranjega razvoja avstrijske države. V II. polletju: Avstrijsko-ogersko domovinoznanstvo (2 uri na teden); ponavljanje glavnih momentov iz grške in rimske zgodovine (1 uro na teden).

7.) **Matematika** (2 uri na teden). Vaje v reševanju matematičnih problemov. Ponavljanje najvažnejših oddelkov matematične učne tvarine. — Naloge kakor v V. razredu.

8.) **Prirodoslovje** (3 ure na teden). Nauk o magnetizmu, elektriki, valovanju, zvoku in svetlobi; osnovni nauki iz astronomije.

9.) **Modroslovna propedeutika** (2 uri na teden). Empirično dušeslovje.

Pregled predmetov,

razporejenih po posameznih razredih in tedenskih urah.

Predmet	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Skupaj
Verouk	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Latinščina	8	8	8	8	6	6	6	6	6	5	5	72
Grščina	—	—	—	—	5	5	4	5	5	4	5	33
Nemščina	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	3	38
Slovenščina	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	2	26
Zemljepis in zgodovina	3	3	4	4	3	3	4	3	4	3	3	37
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	33
Prirodopis	2	2	2	2	— 2	— 2	—	2	2	—	—	12 (I. polletje) 16 (II. polletje)
Prirodoslovje	—	—	—	—	2 —	2 —	3	—	—	3	3	13 (I. polletje) 9 (II. polletje)
Propedeutika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Skupaj	25	25	25	25	27	27	28	27	27	27	27	290

B. Neobvezni predmeti.*

1. Telovadba.

V tem predmetu so se poučevali učenci II. državne gimnazije posebej in sicer v treh oddelkih, razdeljeni po svoji spretnosti v tri tečaje (vsak oddelek 2 uri na teden). V I. oddelku so bili združeni večinoma učenci I. a. in I. b. razreda, v II. oddelku učenci II. a., II. b., III. a., III. b. in IV., v III. oddelku pa učenci V., VI., VII. in VIII. razreda.

Učni načrt:

V I. tečaju se je prevadila tvarina, ki jo propisuje učni načrt (razglašen z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 12. februvarja 1897. l., štev. 17.261) za I., II. in (deloma) III. razred, v II. tečaju tvarina, propisana za III., IV. in V. razred, v III. tečaju pa tvarina, propisana za VI., VII. in VIII. razred.

Na orodju se je vadilo v I. oddelku v dveh, v II. in III. oddelku pa v po treh telovadnih oddelih; proste in redovne vaje so se vršile v vsakem oddelku skupno.

Udeležba: v I. polletju $68 + 12 + 8$, v II. polletju $64 + 11 + 7$ učencev.

2. Petje.

V tem predmetu so se poučevali učenci v dveh tečajih in sicer nastopnim načinom:

I. tečaj (začetniki, 2 uri na teden). Predmet temu tečaju so bili temeljni petja do vštetihi durovih načinov v zvezi z zgodovinskimi podatki o razvoju glasbe; poleg tega vaje v jednoglasnem in večglasnem petju na podlagi Foersterjeve »Pevske šole«, v kateri služi vsem notnim vajam metoda po številkah kot naravni pripomoček.

Udeležba: v I. polletju 46, v II. polletju 26 učencev.

II. tečaj (mešani zbor, 2 uri na teden). V tem tečaju so se prepevale pesni in zbori cerkvenega in posvetnega značaja; razen tega so se razpravljali molovi in ponavljali durovi načini.

Udeležba: v I. polletju 37, v II. polletju 29 učencev.

Glasbe in petja se je učilo več učencev v šoli »Glasbene Matice«.

3. Lepopisje.

Pouka v tem predmetu, ki se je učil za zavod posebej, so se udeleževali učenci nižjih razredov v dveh tečajih in sicer deloma svojevoljno, deloma zaradi slabe pisave primorani od učiteljskega zbora na predlog razrednikov.

V I. tečaju (1 uro na teden) so se učenci vežbali v genetiški razvijanih črkah slovenskega tekočega pisa.

Udeležba: v I. polletju 46, v II. polletju 40 učencev.

* Pouka v francoščini in laščini letos ni bilo, ker je nedostajalo sposobnih učiteljev teh jezikov.

V II. tečajja prvem oddelku (1 uro na teden) so se učenci vežbali v genetiški razvijanih črkah nemškega tekočega pisa, v drugem oddelku pa so se na isti način urili v francoskem okroglem pisu in naposled v grških črkah.

Udeležba: v I. polletju 20, v II. polletju 6 učencev.

4. Risanje.

V tem predmetu so se poučevali učenci vseh razredov skupno z učenci I. državne gimnazije v treh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj: Risanje po naravnih listih, prosto risanje s čopičem in prostolehtne vaje z ogljem in svinčnikom. Po obliki z nevtralnimi tonom in z naravnimi barvami so se slikali in s svinčnikom skicirali naslednji listi: lovorjev, španskega bezga, ajde, krljike, maklena, lipe, topola, breze, jagode, osata, regrata, hrasta i. dr. Uporabili so se nekateri v okraske (vrstitev, bordure, centrične in somerne tvore) na podlagi geometrijskih osnovnih likov. Prostolehtne vaje: krožnica, pakrožnica, spirala in kombinacije teh črt.

Udeležba: v I. polletju 16, v II. polletju 16 učencev.

II. tečaj: Pojasnjevala so se perspektivna načela na navadnih predmetih iz učenčevega obzorja in na podlagi vsakdanjih prikaznij. Risanje po tipičnih modelih za posamezne učence z jedno in dvema kredama. Slikanje navadnih predmetov v perspektivni leži, cvetov in vej po naravi. Navodila za skiciranje pokrajinskih motivov.

Udeležba: v I. polletju 8, v II. polletju 7 učencev.

III. tečaj: Narisovanje starovinskega in domačega posodja, grških in renesančnih okraskov; slikanje po modernih bojnih predlogah. Risanje glav po reliefih in doprsnicah. Skiciranje figuralnih detajlov in človeških podob po naravi. Slikanje metaljev, cvetlic, školjk, polžev, ptičev, navadnih predmetov, tihožitij in pokrajinskih motivov po naravi.

Udeležba: v I. polletju 6, v II. polletju 5 učencev.

5. Stenografija.

a) Slovenska.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda skupno z učenci I. državne gimnazije v dveh tečajih po 2 uri na teden.

Učna knjiga: Fr. Novak, Slovenska stenografija, I. in II. del, v Ljubljani, 1900 in 1901.

I. tečaj (2 uri na teden): Korespondenčno pismo.

Udeležba: v I. polletju 4, v II. polletju 2 učenca.

II. tečaj (2 uri na teden): Debatno pismo.

Udeležba: v I. polletju 9, v II. polletju 9 učencev.

b) Nemška.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v dveh tečajih po 2 uri na teden, in sicer v II. tečaju skupno z učenci I. državne gimnazije, v I. tečaju pa posebej.

Učni načrt:

V I. tečaju: Korespondenčno pismo (t. j. nauk o besedovitvi). — Učna knjiga: Gabelsbergers Stenographie von Prof. A. Heinrich, umgearbeitet von Pucskó-Hempel.

Udeležba: v I. polletju 31, v II. polletju 24 učencev.

V II. tečaju: Debatno pismo ali stavkovno krajšanje. — Učna knjiga: Prof. A. Heinrich, Debattenschrift des Gabelsbergerschen Systems, IV. Auflage.

Udeležba: v I. polletju 20, v II. polletju 13 učencev.

III. Učne

ki bodo služile pouku v obveznih

Predmeti	I. razred	II. razred	III. razred	IV. razred
Verouk	Veliki katekizem ali krščanski nauk, po izvirniku avstrijskih škofov. V Ljubljani, 1896.	Lesar, Liturgika, 3. in 4. nat.	Karlin, Zgodovina razodetja božjega v stari zavezi.	Karlin, Zgodovina razodetja božjega v novi zavezi.
Latinsčina	Kermavner, Latinska slovnica, 1. in 2. nat. Wiesthaler, Lat.-slov. vadbe za I. gimn. razr., 3. nat.	Kermavner, kakor v I. razredu. Wiesthaler, Lat.-slov. vadbe za II. gimn. razr., 2. nat.	Kermavner, kakor v I. razredu. Caesar, comment. de bell. Gall., ed. Prammer, 4., 5. in 6. nat. J. Golling, Chrestomathie aus Cornelius Nepos u. Q. Curtius Rufus. Dr. Požar, Lat. vadbe za III. gimn. razred.	Kermavner, kakor v I. razredu. Caesar, comment. de bell. Gall., ed. Prammer, 4., 5. in 6. nat. Ovids ausgewählte Gedichte, ed. Sedlmayer, 4., 5. in 6. nat. Dr. Požar, Lat. vadbe za IV. gimn. razred.
Grščina	—	—	Curtius-Hartel, Griechische Schulgrammatik, 24. nat. Schenkl, Griechisches Elementarbuch, 19. nat.	Curtius-Hartel, Griechische Schulgrammatik, 24. nat. Schenkl, Griech. Elementarbuch, 18. nat.
Nemščina	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 10. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch für die I. u. II. Gymnasialklasse, 2. nat.	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 10. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch für die I. u. II. Gymnasialklasse, 1. nat.	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 9. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch für d. III. Gymnasialklasse.	Willomitzer, Deutsche Gramm., 6. do 8. nat. Stritof, Deutsches Lesebuch für die IV. Gymnasialklasse.
Slovenščina	Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, I., 2. nat.	Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, II., 2. nat.	Sket-Janežič, Slovenska slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, III.	Sket-Janežič, Slov. slovnica, 8. nat. Sket, Čitanka, IV.
Zemljepis in zgodovina	Vrhovec, Zemljepis za srednje šole, I. stop. Kozenn-Haardt, Atlas, 43 Kart., 36. do 39. nat.	Bežek, Zemljepis za II. in III. gimn. razr. Mayer-Kaspret, Zgodovina starega veka. Atlanti, kakor v I. razr., poleg njih še: Putzger, Histor. Schulatl., 21. do 25. nat. ali Kiepert, Atlas antiquus, 6. nat.	Bežek, kakor v II. razr. Mayer-Kaspret, Zgodovina srednjega veka. Atlanti, kakor v II. razr. (razen Kieperta).	Mayer-Kaspret, Zgodovina novega veka. Jesenko, Avstrijsko-ogerska monarhija. Atlanti, kakor v III. razr.
Matematika	Matek, Aritmetika, I. del. Matek, Geometrija, I. del.	Kakor v I. razredu.	Matek, Aritmetika, II. del. Matek, Geometrija, II. del.	Kakor v III. razredu.
Prirodoslovnost	Pokorny-Erjavce, Živalstvo, 3. nat. Paulin, Rastlinstvo.	Kakor v I. razredu.	Senekovič, Fizika, 2. nat. Hinterlehner, Mineralogija.	Senekovič, Fizika, 2. nat.
Modroslovnost	—	—	—	—

knjige,

predmetih v šolskem l. 1905./1906.

V. razred	VI. razred	VII. razred	VIII. razred
Wappler, Lehrbuch der kath. Religion, I. Teil (Einleitung), 6., 7. in 8. nat.	Wappler, Lehrbuch der kath. Religion, II. Teil (Glaubenslehre), 4., 5., 6. in 7. nat.	Wappler, Lehrbuch der kath. Religion, III. Teil (Sittenlehre), 6. nat.	P. Meinrad Bader, Lehrbuch der Kirchengesch., 5. nat.
Scheindler, Latein. Schulgramm., 3., 4. in 5. nat. Sedlmayer-Scheindler, Latein. Übungsbuch für die ober. Kl. der Gymn., 1. in 2. nat. Livi ab urbe condita lib. I., II., XXI., XXII., ed. Zingerle, 2., 3., 4. in 5. nat. Ovidij, kakor v IV. razr.	Lateinische Grammatik, kakor v V. razredu. Lat. Übungsbuch, kakor v V. razredu. Klouček, Vergils Aeneis, 3. in 4. nat. Sallustii bell. Jugurth., ed. Scheindler, 1. in 2. nat. Caesar, de bell. civili, ed. Dinter. Cicero, orationes in Catilinam, ed. Nohl, 1., 2. in 3. nat.	Latein. Grammatik, kakor v V. razredu. Lat. Übungsbuch, kakor v V. razredu. Vergils Aeneis, kakor v VI. razredu. Cicero, de imp. Ca. Pompei or., ed. Nohl. Cicero, orationes in Catilinam, kakor v VI. razr. Cicero, Laelius, de amicitia, ed. Schiche.	Latein. Grammatik, kakor v V. razredu. Latein. Übungsb., kakor v V. razredu. Q. Horatii Flacci carmina selecta, ed. Huemer, 4., 5. in 6. nat. Tacitus, Histor. Schriften in Auswahl, ed. Weidner.
Griech. Grammatik, 17. do 22. nat. Schenkl, Griechisches Elementarbuch, 18. nat. Schenkl, Chrestomathie aus Xenophon, 6. do 12. nat. Homer, Ilias von A. Th. Christ, 1. in 2. nat.	Griech. Gramm. in Griech. Elementarbuch, kakor v V. razredu. Homer, Ilias, kakor v V. razredu. Herodot hist. lib. VI., ed. Holder. Xenophon, kakor v V. razr.	Griechische Grammatik in Griech. Elementarbuch, kakor v V. razredu. Schenkl, Chrestomathie aus Xenophon, kakor v V. razredu. Homers Odyssee, ed. A. Th. Christ, 2., 3. in 4. nat. Demosthenes, ausgewähl. Reden, ed. Wolke, 1. do 4. nat.	Griechische Grammatik in Griech. Elementarbuch, kakor v V. razredu. Homers Odyssee, ed. A. Th. Christ, 2. do 4. nat. Platons Apologie des Sokrates und Kriton, ed. Christ, 1. do 3. nat. Platons Euthyphron, ed. Christ, 3. nat. Sophokles, Aias, ed. Schubert, 3. nat.
Willomitzer, Deutsche Grammatik, 6. do 8. nat. Kummer-Stejskal, Deutsches Lesebuch, V. Teil, 6., 7. in 8. nat.	Willomitzer, kakor v V. razredu. Kummer-Stejskal, Deut. Leseb., VI. Teil (Ausg. B. ohne mittelhochdeut. Text), 3. nat.	Kummer-Stejskal, Deut. Leseb., VII. Teil, 4. in 5. nat. Goethe, Iphigenie; Schiller, Kabale u. Liebe, Maria Stuart (Graeserjev. izd.)	Kummer-Stejskal, Deut. Lsb., VIII. T., 3. do 5. n. Goethe, Torquato Tasso; Schiller, Die Jungfr. von Orleans; Grillparzer, Weh' dem, der lügt! Lessing, Laokoon (Graeser).
Sket-Janežič, Slov. slovnica, 7. nat. Sket, Slov. čitanka za V. in VI. razred, 3. nat.	Slovnica, kakor v V. razr. Sket, Slov. čitanka za V. in VI. razr., 2. nat.	Sket, Staroslovenska čitanka. Sket, Sloven. slovnica čitanka za VII. in VIII. razred, 2. nat.	Sket, Staroslovenska čitanka. Sket, Sloven. slovnica čitanka za VII. in VIII. razred, 1. nat.
Zeehe, Lehrbuch der Geschichte des Altertums f. obere Klassen, 4. nat. Supan, Geograph., 9. in 10. nat. Atlanti, kakor v II. razr.	Zeehe, kakor v V. razr. Zeehe, Gesch. d. Mittelalt. für obere Klassen, 1. in 2. nat. Supan, Geographie, kakor v V. razr. Atlanti, kakor v III. razr.	Zeehe, Geschichte der Neuzeit, 1. in 2. nat. Supan, Geographie, kakor v V. razredu. Atlanti, kakor v III. razr.	Zeehe-Schmidt, Österr. Vaterlandskunde. Supan, Geographie, kakor v V. razredu. Atlanti, kakor v III. razr.
Močnik, Lehrb. d. Arithm. u. Algebra f. Obergymn., 25. do 28. nat. Močnik, Lehrbuch der Geom. f. obere Klassen, 23. nat.	Močnik, Lehrb. der Arithmetik u. Algebra, 25. do 28. nat. Močnik, Lehrbuch der Geom., 23. nat. Adam, Logarithmen.	Močnik, Lehrbuch der Arithmetik u. Algebra, kakor v VI. razredu. Močnik, Lehrbuch der Geometrie, 23. nat.	Močnik, Lehrbuch der Arithmetik u. Algebra, kakor v VII. razredu. Močnik, Lehrbuch der Geometrie, 22. nat.
Dr. Scharitzer, Mineralog. und Geologie, 5. nat. Wettstein, Leitf. d. Bot. für Mittelschulen, 1. in 2. nat.	Graber, Leitfaden der Zoologie, 2. in 3. nat.	Wallentin, Lehrbuch der Physik, 12. in 13. nat.	Kakor v VII. razredu.
—	—	Lindner-Leclair, Allgemeine Logik, 1., 2. in 3. nat.	Lindner und Lukas, Lehrb. der Psychologie, Wien 1900.

IV.

Prebrana tvarina.

A. Iz latinščine.

III. a. razred. Berila iz «Chrestomathie aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus» (ed. J. Golling), in sicer iz *Kornelija Nepota*: Miltiades, Themistocles, Epaminondas; iz *Kurcija Rufa* berila štev. I., III., IV.—VII., IX., XI., XII., XIV., XVI., XX. — **Zasebno berilo**: Iz Kornelija Nepota: Fajdiga, Fegic, Goljar, Lokar, Novak, Ramovž, Svetlič in Tomec: Aristides; Maicen, Sorčič in Šavelj L.: Cimon; Gostiša, Janežič, Privšek in Žan: Pelopidas; Gosár: Epaminondas (preden se je bral v šoli). Iz Kurcija Rufa: Janežič, Šavelj A. in Žgur: ber. štev. II.; Gosár, Maicen, Novak in Rus: ber. štev. VIII.; Borštnik in Malin: ber. štev. XIII.; Ramovž: ber. štev. XVIII.; Gosár: ber. štev. X. — **Na izust**: Themistocles, c. 7: «Athenienses suo consilio — in patriam essent recepturi», c. 9: «Themistocles veni ad te ... ad te venire patiaris»; Epaminondas, c. 4: «Nihil opus pecunia est ... ego te tradam magistratui».

III. b. razred. Berila iz «Chrestomathie aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus» (ed. J. Golling), in sicer iz *Kornelija Nepota*: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Epaminondas, Pelopidas; iz *Kurcija Rufa* berila štev. I., III.—VII., IX. in XI. — **Zasebno berilo**: Iz Kurcija Rufa: Jerman: ber. štev. II.; Merješič in Mikuš: ber. štev. XII.; Bajec, Primec in Sturm: ber. štev. XVI.; Kmet: ber. štev. XVII.; Abram in Melik: ber. štev. XX. — **Na izust**: Themistocles, c. 7: «Athenienses suo consilio — in patriam essent recepturi»; c. 9: «Themistocles veni ad te ... venire patiaris»; Epaminondas, c. 6.

IV. razred. *Caesaris* comment. de bello Gallico (ed. Prammer): lib. I., IV. *Ovidius* (ed. Sedlmayr): Metamorph.: Quattuor aetates. — **Zasebno berilo** (obvezno za vse učence): *Caesaris* comment. de bello Gallico, lib. II.; lib. VI., c. XI.—XXV. — **Na izust**: *Caesaris* comment. de bello Gallico, lib. I., c. XIII., XIV., XXI., XXXIV.—XXXVI., XL.; lib. VI., c. VII., VIII., XI. *Ovidius*, Metamorph.: Quattuor aetates.

V. razred. *T. Livii* ab urbe condita (ed. Zingerle): lib. I. *P. Ovidius Naso* (ed. Sedlmayer): Metamorph.: Die vier Weltalter, Die Götterversammlung, Die große Flut, Deukalion und Pyrrha, Phaethon, Niobe, Philemon und Baucis; Fasti: Einnahme von Gabii; Trist.: Abschied von Rom, Selbstbiographie, Unheilbare Leiden, Frühling in Tomi, Strenger Winter. — **Zasebno berilo**: Obvezno za vse učence: Livius, lib. XXI. Bole in Ilc: Ovid, Briefe vom Pontus: An die Freunde. Božič in Ganoni: Ovid, Metamorph.: Daedalus und Ikarus. Bratina, Knavs in Selan: Ovid, Fasti: Die wunderbare Rettung Arions. Dostal in Punčuh: Ovid, Metamorph.: Arachne wird in eine Spinne verwandelt. Ilc: Ovid, Metamorph.: Apotheose des Aeneas. Levár in Punčuh: Ovid, Fasti: Untergang der Fabier an der Cremera. Levičnik: Ovid, Metamorph.: Cyparissus, Der Tod des Achilles. Lobe, Uran in Ustar: Ovid, Metamorph.: Der Raub der Proserpina. Ravnikar: Ovid, Fasti: Widmung an Caesar Germanicus; Elegien: Einst und jetzt. Tome: Ovid, Metamorph.: Achilles und Cynus. — **Na izust**: Livius, lib. I., cap. 1, 16 (1—3). Ovid: Die vier Weltalter (36 vrstic), Phaethon (14 vrstic), Einnahme von Gabii, Selbstbiographie.

VI. razred. *Sallustius*: Bellum Jugurthinum (ed. Scheindler). *Cicero*: In Catilinam, orat. I. (ed. Nohl). *Vergilius* (ed. Klouček): Ecloga I.; Georgicon, lib. I., v. 1—42; lib. IV., v. 315—558; Aeneis, lib. I., v. 1—401. — **Zasebno berilo**:

Cepuder Jos.: Cicero, Pro Ligario. Dolinar: Vergilius, lib. IV., v. 1—500. Grum: Ovidius, Metamorph., lib. X., v. 1—105 (Orpheus et Eurydice). Kobi: Vergilius, Ecloga IX., Georgicon, lib. IV., v. 16—148; Ovidius, Metamorph., lib. X., v. 1—105. Kristan: Caesar, Comment. de bello civili, lib. II., c. 1—22. Luschützky: Cicero, Pro rege Deiotaro. Lušin: Sallustius, De coniuratione Catilinae, c. 1—30. Močnik: Caesar, Comment. de bello civili, lib. II., c. 1—44. Peklaj: Sallustius, De coniuratione Catilinae; Cicero, In Catilinam orat. III., IV.; Vergilius, Aeneis, lib. IV. Petrič: Cicero, In Catilinam orat. IV.; Ovidius, Metamorph., lib. X., v. 1—105. Stojkovič: Vergilius, Ecloga V., Georgicon, lib. IV., v. 116—227. Vrhovnik: Caesar, Comment. de bello civili, lib. II. Zupančič: Cicero, In Catilinam orat. III., IV. Razun tega so brali še Ciceronov III. govor zoper Katilino učenci: Cepuder Jos., Dežela, Kobi, Koechler, Koder, Kodre, Kristan, Lavrič, Lušin, Peršin, Rupnik in Škof. — **Na izust:** Sallustius, Bellum Jugurth., c. 14, 31; Cicero, In Catilinam orat. I., c. 1; Vergilius, Ecloga I., v. 1—10, Georgicon, lib. I., v. 1—5, lib. IV., v. 315—332, Aeneis, lib. I., v. 1—11.

VII. razred. *Cicero*: Pro S. Roscio Amerino (ed. Nohl); Cato Maior de senectute (ed. Schiche). *Vergilius* (ed. Klouček): Aeneis, lib. I., v. 305—656, lib. II., lib. III., v. 1—120, 209—269, 568—715. — **Zasebno berilo:** Aleš in Korošec: Vergilius, Aeneis, lib. VI., v. 1—384. Bratina, Černe, Kavčič in Prijatelj: Vergilius, Aeneis, lib. IV. Grebenc: Vergilius, Aeneis, lib. VIII., v. 1—305. Domicelj in Vadnal: Vergilius, Aeneis, lib. IX., v. 1—450. Oblak: Vergilius, Aeneis, lib. I., v. 656—756. Lončar: Cicero, In Catilinam orat. III. Poženel: Cicero, Paradoxa. Selan in Zlatnar: Cicero, Pro Archia poeta. Sovre: Cicero, Laelius de amicitia. — **Na izust:** Cicero, Pro S. Roscio Amerino, cap. 1. in 43; Vergilius, Aeneis, lib. II., v. 3, 49, 324—327, 354, lib. III., v. 56, 57.

VIII. razred. *Horatius* (ed. Huemer): Carmina, lib. I., 1—4, 7, 11, 14—18, 20—22, 24, 31, 32, 34, 37, 38; lib. II., 2, 3, 7, 10, 13, 15—17; lib. III., 1—3, 5, 13, 16, 18, 21, 30; lib. IV., 3, 6, 7, 9; Carmen saeculare. Epod. 2, 7. Sat. lib. I., 9. *Tacitus* (ed. Weidner): Germania, c. 1—27; Annal. lib. I., 1—30; lib. II., 41—43, 53—55, 69—83; lib. III., 1—7. — **Na izust:** Horatius, Carmina, lib. I., 1, 11, 22 (dve kitici), 31; lib. II., 3, 10, 20; lib. III., 13, 21, 30.

B. Iz grščine.

V. razred. *Xenophon* (Chrestomath., ed. K. Schenkl): Anabasis, Nr. I—III, VI, VII. *Homeri Ilias* (ed. Christ), lib. I., II. — **Zasebno berilo:** Dosta, in Selan: Xenophon, Anabasis, Nr. V. Ilc: Xenophon, Anabasis, Nr. VIII, IX. Levičnik, Maršič, Skubic in Škerbec: Xenophon, Anabasis, Nr. IV. Tome in Zajc: Xenophon, Anabasis, Nr. IX. — **Na izust:** *Homeri Ilias*, lib. I., 1—91, 528—530.

VI. razred. *Homeri Ilias* (ed. Scheindler): lib. III., VI., VII., XVIII., XXII. *Herodot* (ed. Holder): lib. VIII., 1—26, 40—64, 66—117, 121—125, 129—133, 136, 140—144. *Xenophon* (Chrestomath., ed. K. Schenkl): Comm. I., 1, 1—20; 2, 1—18. — **Zasebno berilo:** Cepuder Jos. in Lavrič: *Homeri Ilias*, lib. XIX. Kobi in Kristan: *Homeri Ilias*, lib. XXIII., 392—787. Luschützky: *Homeri Ilias*, lib. IX., 1—300. Lušin: *Homeri Ilias*, lib. XX., 207—414. Peklaj: *Homeri Ilias*, lib. XXIII. Stojkovič: *Homeri Ilias*, lib. XX., 1—207. — **Na izust:** *Homeri Ilias*, lib. VI., 361—440.

VII. razred. *Demosthenes* (ed. Wotke): *Κατὰ Φιλίππον* I., Ὀλυνθιακὸς I., *Περὶ τῆς εἰρήνης*. *Homer*: *Odyssee* (ed. Christ), lib. I., v. 1—96; lib. V., v. 28—493; lib. VI.—VIII.; lib. IX., v. 1—38; lib. XIII. — *Zasebno berilo*: Aleš, Borštnik, Černe, Domicelj, Prijatelj, Sovre, Starč in Vadnal: *Homeri Odyssea*, lib. IX., v. 39—566. Kavčič: *Homeri Odyssea*, lib. I., v. 97 — lib. V., v. 27. Korošec, Oblak, Poženel in Zlatnar: *Homeri Odyssea*, lib. I., v. 96—444. Razun tega še: Kavčič: *Demosthenes*, Ὀλυνθιακὸς II., III. Sovre: *Demosthenes*, *Κατὰ Φιλίππον* III. — *Na izust*: *Demosthenes*, *Κατὰ Φιλίππον* I., 1; *Homeri Odyssea*, lib. I., v. 1—10; lib. IX., v. 19—29.

VIII. razred. *Platon*: *Apologia Socratis et Criton* (ed. Christ); *Phaedon* (ed. Christ), LXIV.—LXVII.; *Laches*, I—VI. *Sophocles*: *Tyrannus Oedipus* (ed. Schubert). *Homer*: *Odyssea* (ed. Christ), lib. XXIII. — *Zasebno berilo* (obvezno za vse učence): *Platon*, *Laches*, VII. do konca. — *Na izust*: *Sophocles*, *Tyrannus Oedipus*, 151—215.

C. Iz nemščine.

V. razred. Izbor iz nemške čitanke. — *Na izust*: Nr. 1, 9, 52, 59, 66, 115.

VI. razred. Poleg posameznih beril iz nemške čitanke še: *Lessing*: «Minna von Barnhelm» in «Emilia Galotti». — *Zasebno berilo*: Grum: *Shakespeare*, «Othello». Koder: *Schiller*, «Don Karlos». Lavrič: *Shakespeare*, «Der Kaufmann von Venedig». Lušin: *Shakespeare*, «Hamlet». Stojkovič: *Lessing*, «Nathan der Weise». Zupančič: *Shakespeare*, «Julius Caesar». — *Na izust*: «Die beiden Musen» in «Die frühen Gräber» von Klopstock.

VII. razred. Poleg posameznih beril iz nemške čitanke še: *Goethe*: «Egmont» in *Schiller*: «Wilhelm Tell». — *Zasebno berilo*: Aleš: «König Ottokars Glück und Ende». Borštnik: «Torquato Tasso». Bratina: «Wallenstein». Černe: «Iphigenie». Grebenc: «Ein Kampf um Rom». Kavčič: «Die Braut von Messina». Korošec: «Die Jungfrau von Orleans». Sovre: «Die Ahnfrau», «Sappho», «Götz von Berlichingen», «Wallenstein», «Torquato Tasso». Stare: «Kabale und Liebe», «Die verlorene Handschrift», «Ein Kampf um Rom». Vadnal: «Hermann und Dorothea». Zlatnar: «Die Räuber», «Fiesco». — *Na izust*: Vse pesni, ki jih propisuje kanon.

VIII. razred. Posamezna berila iz nemške čitanke, zlasti izbrana mesta iz *Lessingove* «Hamburgische Dramaturgie». Poleg tega: *Goethe*: «Iphigenie» in *Schiller*: «Wallenstein». — *Zasebno berilo*: Bačar: «Die Jungfrau von Orleans», «König Ottokars Glück und Ende». Bercè: «Egmont». Boštjančič: «Ein treuer Diener seines Herrn». Černe Iv.: «Faust». Černič: «Wilhelm Tell». Česnik: «Egmont», «Sappho». Gostič: «Die Ahnfrau», «Hero und Leander». Juvan: «Das Käthchen von Heilbronn», «Die Hermannsschlacht», «Der zerbrochene Krug». Kisovec: «König Ottokars Glück und Ende». Osana: «Das goldene Fließ», «Die Ahnfrau». Sitar: «Die Ahnfrau», «Weh dem, der lügt!». — *Na izust*: Kakor v VII. razredu.

D. Iz slovenščine:

V. razred. Posamezna berila iz čitanke. Izbor *Meškovih* črtic in slik iz V.—VII. zvezka «Knezove knjižnice» in *Aškerčevih* balad in romane. — *Na izust*: O. Zupančič: «Snegulčica», «Jurjevo». «Lepa Vida» (nar. pes.). Gregorčič: «Jeftejeva prisega».

VI. razred. Berila iz čitanke. Izbor *Gregorčičeve* in *Kettejeve* lirike. Srbsko čtivo: Kosovo (zbral St. Novaković). — *Zasebno berilo*: Stojkovič: Kersnik,

«Cyklamen», «Agitator». Lušin: Tomič, «Za kralja in dom». Lavrič: Murnik, «Groga in drugi». Kristan: Jurčič, «Lepa Vida». Senčar: Sienkiewicz, «Z ognjem in mečem». Rupnik: Jurčič, «Deseti brat». — *Na izust*: «Krst pri Savici» (v izboru), «Oljki» (S. Gregorčič), «Soneti nesreče» 1, 3 (Prešeren).

VII. razred. *Prešernovi* sonetje; sonetni venec. *Shakespearov* «Julij Cezar» v Zupančičevem prevodu. — *Na izust*: Šest sonetov iz Prešernovega sonetnega venca (izbera prosta) in magistrale; soneta «Al' prav se piše kaua ali kafa» in «Apel podoba na ogled postavi»; «Slovo od mladosti».

VIII. razred. Berila iz slovstvene čitanke; obnovitev Prešernovih sonetov, balad in romanc, zabavljivih napisov; Jenkovo «Trojno gorje» in Gregorčičevo «Življenje ni praznik» (*na izust*).

V.

Naloge.

A. Za nemške sestavke.

V. razred. *Domače naloge*: 1.) Mein schönster Tag in den letzten Ferien. (Schilderung.) — 2.) Gute Bücher sind gute Freunde. (Abhandlung.) — 3.) Eine nächtliche Feuersbrunst. (Schilderung.) — 4.) Wie Reineke, der Erzschemel, dem Galgen entgeht. (Nach Goethes «Reineke Fuchs».) — 5.) «Seele des Menschen, — Wie gleichst du dem Wasser, — Schicksal des Menschen, — Wie gleichst du dem Wind.» (Goethe.) — 6.) Eigenes und fremdes Kreuz. (Nach Chamissos Parabel «Die Kreuzschau».) — *Šolske naloge*: 1.) Ein Landsmann des Ibykus berichtet daheim von des Sängers Ermordung. — 2.) Geringes ist die Wiege des Großen. (Abhandlung.) — 3.) Des Schmerzenshelden von Salas y Gomez Leben und Tod. (Nach Chamissos «Salas y Gomez».) — 4.) Ein Wintermorgen in der Stadt. (Schilderung.) — 5.) Blüten und Hoffnungen. (Vergleich.) — 6.) Was treibt die Menschen in die Ferne? (Abhandlung.) — 7.) «Des Menschen Dasein, alt wie jung, — Lebt zwischen Hoffnung und Erinnerung.» (Grillparzer.)

VI. razred. *Domače naloge*: 1.) Eine Jagd im Mittelalter. (Schilderung nach dem achten Liede von den Nibelungen.) — 2.) Der Mensch im Kampfe mit der Natur. (Abhandlung.) — 3.) «Ein edler Mensch kann einem engen Kreise — Nicht seine Bildung danken, Vaterland — Und Welt muß auf ihn wirken.» (Goethe, Tasso.) — 4.) Das teuerste der Bande — der Trieb zum Vaterlande. — 5.) Schwert, Zunge und Feder, drei Großmächte. (Abhandlung.) — 6.) Warum ist Italien für so viele das Land der Sehnsucht? — *Šolske naloge*: 1.) Die Gaben des Herbstes. (Schilderung.) — 2.) Kriemhildens Glück, Leid und Rache. — 3.) Die hervorragendsten höfischen Epiker und ihre Helden. — 4.) Welche Vorzüge verdankt die Stadt Laibach ihrer Lage? — 5.) Klopstocks Bedeutung für die deutsche Literatur. — 6.) Das Glück — eine Klippe, das Unglück — eine Schule. — 7.) Es ist keiner unter Ihnen allen, dem Geschichte nicht etwas Wichtiges zu sagen hätte. (Schiller.)

VII. razred. *Domače naloge*: 1.) Die Rolle der Dichtergesellschaften in der deutschen Literatur. — 2.) Egmont und Oranien in der Beurteilung ihrer Zeitgenossen. (Nach Goethes Egmont) — 3.) «Freiheit! Ein schönes Wort, wer's recht versteht.» — 4.) Goethes «Zueignung», Schillers «Künstler» und «Die Schaubühne, als moralische Anstalt betrachtet», in ihren inneren Beziehungen. —

5.) «Doch der Mensch in ihrer Mitte – Soll sich an den Menschen reih'n, – Und allein durch seine Sitte – Kann er frei und mächtig sein.» — *Šolske naloge*: 1.) Lessing und Herder. (Eine Parallele.) — 2.) Die politischen Zustände in den Niederlanden nach Goethes Egmont, I. Akt. — 3.) Der Einfluß von Goethes Aufenthalt in Leipzig und Straßburg auf die Entwicklung des Dichters. — 4.) Die Ursachen der französischen Revolution. — 5.) Die Stufen der menschlichen Kultur. (Nach Schillers Gedicht: Das eleusische Fest.) — 6.) Das Volk der Niederländer in Goethes Egmont und das Volk der Schweizer in Schillers Wilhelm Tell. — *Prosti govori*: 1.) Theodor Körner, der Sänger des Befreiungskriegs. (Starč.) — 2.) Die Entdeckungen des 15. und 16. Jahrhunderts und die dadurch herbeigeführten wirtschaftlichen Umwälzungen. (Sovre.) — 3.) Die Reformation in Krain. (Selan.) — 4.) Wie sah ein römisches Haus aus? (Aleš.) — 5.) Die Verdienste der Kaiserin Maria Theresia um unser Vaterland. (Korošec.) — 6.) Rußland, Land und Leute. (Kavčič.) — 7.) Die Überschreitung des Polarkreises und die Zeit der Durchfahrten. (Černe.) — 8.) Die Ahnfrau. (Sovre.) — 9.) Walter von der Vogelweide. (Požnel.)

VIII. razred. *Domače naloge*: 1.) Die Mittel des geistigen Verkehrs. — 2.) Ein germanisches Gehöft. (Schilderung nach Laokoon.) — 3.) «Mit des Geschickes Mächten – Ist kein ew'ger Bund zu flechten» – oder: «Was unten tief dem Erdensohne – Das wechselnde Verhängnis bringt, – Das schlägt an die metall'ne Krone, – Die es erbaulich weiter klingt.» (Zur Auswahl.) — 4.) Der Gang der dramatischen Handlung in Goethes «Iphigenie». — 5.) Was lehrt uns die Landkarte? — *Šolske naloge*: 1.) Malerei und Poesie. (Nach Lessings Laokoon I–VI.) — 2.) Das BURGleben im Mittelalter. (Schilderung eines gegebenen Bildes nach Lessings Laokoon.) — 3.) Die Kunst der Komposition in Schillers «Lied von der Glocke». — 4.) Die Exposition in Goethes «Iphigenie». — 5.) «Denn seine Macht ist's, die sein Herz verführt, – Sein Lager nur erklärt sein Verbrechen.» (Wallenstein, Prolog.) — 6.) «Lust und Liebe sind die Fittiche zu großen Taten.» (Iphigenie.) — *Prosti govori*: 1.) Die Erziehung der Jugend bei den Römern. (Kovač.) — 2.) Über die Lage der arbeitenden Klasse in England und Karl Marx. (Šiška.) — 3.) Über moderne Malerei. (Svetek.) — 4.) Die Bauernkriege im Anschluß an Goethes «Götz». (Bončina.) — 5.) Friedrich Nietzsche und seine Philosophie. (Primšar.) — Goethes «Novelle». (Bercè.) — 7.) Lenau als Lyriker. (Erjavec.) — 8.) Minnegesang und Meistergesang und ihre Beziehungen zur Musik. (Karlin.) — 9.) Gerhard Hauptmanns «Weber». (Šabec.)

B. Za slovenske sestavke.

V. razred. *Domače naloge*: 1.) Kako vpliva jesenski čas na človeško srce? (Razprava.) — 2.) Na železniški postaji ob prihodu vlaka. (Oris.) — 3.) «Asan-Aginica.» (Po vsebini in obliki.) — 4.) Zgodovina bodi nam učiteljica življenja in voditeljica k lepši bodočnosti! — 5.) Značaji v slovenskih junaških pesnih. (Razprava.) — *Šolske naloge*: 1.) Na razvalinah starega gradu. (Načrt pripovedke.) — 2.) Narodna pesen, verna spremljevalka človeškega življenja. — 3.) «Vse orožje jedno vam premaga – Bratovska je sloga to orožje!» (A. Aškerc.) — 4.) Skopuh. (Načrt povesiti.) — 5.) Kraljevič Marko in njegov šarac. (Oris.)

VI. razred. *Domače naloge*: 1.) Črtomirovo junaštvo. (Po «Krstu pri Savici.») — 2.) Slava slovenskemu kmetu! (Po Koseskega «Kdo je mar?» in Gregorčičevi odi «Kmeti hiši.») — 3.) Prešernovi sonetje nesreče. — 4.) Pisar in

Prešeren. (Po Prešernovi «Novi pisarji».) — 5. a) «Dokler se prsi dvigajo, srce še hrepeni, dokler želje se vžigajo, pokoja, sreče ni». (S. Gregorčič.) b) Ob grobu Dragotina Ketteja. — *Šolske naloge*: 1.) «Ne plaši se znoja, ne straši se boja, saj moško dejanje krepčuje moža, a pokoj mu zdrave moči pokonča; dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!» (S. Gregorčič.) — 2.) S. Gregorčič in slovenska lirika. (Očrt.) — 3.) «Ta ni možak, ta ni za rabo, kdor tujih videl ni ljudij.» (Fr. Levstik.) — 4.) Kralj Lear in Gloucester, dva značaja. — 5.) Vsebina cikla srbskih narodnih pesnij «Kosovo».

VII. razred. *Domače naloge*: 1.) Počitniško berilo, ki mi je najbolj ugajalo. — 2.) *Φύσει δ' ἐπάσχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθελουσι ποιεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.* (Demosten, 1. Filip. 5.) — 3. a) Martin Krpan v Levstikovih povesti in na odru. b) Moderna vozila. — 4.) Pomen delovanja obeh slovanskih blagovestnikov v verskem, političnem in kulturnem oziru. — 5.) Kar veš in znaš, to premoreš. — *Šolske naloge*: 1.) Kako nas gledališče razvedruje, zabava in vzgaja? — 2.) Mladostna leta — «dni mojih lepši polovica». (Novoletna zdravica, osnovana na Prešernovi elegiji «Slovo od mladosti».) — 3.) Sličnosti in različnosti v Prešernovih sonetih «Očetov naših imenitna dela...» in «Viharjev jeznih mrzle domačije...» — 4.) «To bil je mož!» — Pokažite na značaju Bruta, da so te besede Antonijeve o njem opravičene! — 5.) Kako sem si razširil svoje dušno obzorje v tem šolskem letu? (S posebnim ozirom na slovenščino.) — *Prosti govori*: 1.) Slovani in njih narodni živelj med Nemci. (Stare.) — 2.) Kosovo polje. (Zemljepisna in zgodovinska črtica.) (Sovre.) — 3.) O junakih v slovanski narodni pesni. (Zlatnar.) — 4.) Prešeren pri drugih narodih. (Borštnik.) — 5.) Pompeji. (Bratina.) — 6.) Prihod Slovencev v njih sedanjo domovino. (Aleš.) — 7.) Kranjska in nje prebivalstvo pred prihodom Slovencev. (Korošec.) — 8.) Razvoj ruskega slovstva. (Kavčič.) — 9.) Doba turških bojev na Kranjskem. (Selan.) — 10.) Rim. (Spomini na velikonočno potovanje v Rim. (Stare.) — 11.) Stavbeni slogi. (Domicelj.) — 12.) Osebe in ideje v Prešernovih baladah in romancah. (Grebenc.)

VIII. razred. *Domače naloge*: 1.) «Čas je veter, ki pleve razpihava in le zrno pušča.» (Fr. Levstik.) — 2.) Človek ljubi družbo, a marsikateri rajši samotari. — 3.) Prevod Horacijeve ode «*Aequum memento rebus in arduis...*» (II, 3) in razlaga pesnikovih mislij v njej. — 4.) Grško in naše gledališče. (Primera.) — 5.) Pomembna doba mojega življenja, odkar sem prvič prestopil prag gimnazije, do sedaj, ko jo hočem zapustiti. — *Šolske naloge*: 1.) Katerim prosvetnim okoliščinam je pripisovati nastanek naših najstarejših slovstvenih spomenikov? — 2.) «*Ῥῆσιον ἀνάντων ἐστὶν αἰὶνὸν ἐξαπατῆσαι ὃ γὰρ βούλεται, τοῦτ' ἕκαστος καὶ οἶεται.*» (Demosten, 3. olint. gov.) — 3.) Kedor je možak, strupene se kupe ne brani, sladke se nikdar ne vpijani. (Sim. Gregorčič.) — 4.) Kako so izobrazba, okolje, prijatelji in temperament pogajali pesniško delovanje Vodnika in Prešerna? — 5.) Zakaj naj ljubimo svojo domovino in kako naj kažemo to ljubav? (Zrelostna naloga.) — *Prosti govori*: 1.) Maksim Gorki kot dramatik. (Černe Ivan.) — 2.) Maksim Gorki, zastopnik ruske moderne. (Ladiha.) — 3.) S kako pravico sme biti Slovenec ponosen na svojo domovino? (Bačar.) — 4.) Ekonomski značaj Mozesove postave. (Šiška.) — 5.) Vpliv nemške kulture na Slovence. (Kandare.) 6.) O razvoju filozofije. (Primšar.) — 7.) Buddha in njegov nauk. (Svetek.) — 8.) Stara in nova Bolgarska v kulturnem oziru. (Kisovec.) — 9.) Rousseau-jev «Contrat social» in njegov pomen v svetovni zgodovini. (Kovač.)

VI. Učila.

I. Gimnazijska knjižnica, in sicer:

1.) Učiteljska knjižnica (ki jo je oskrboval prof. dr. Ivan Tertnik) so je pomnožila v šolskem letu 1904./1905. za 129 del v 110 zvezkih in 70 snopičih ter za 296 šolskih izveštij.

a) Po nakupu:

α) Časopisov in zbornikov: Verordnungsblatt für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht, 1904. — Zeitschrift für die österr. Gymnasien, 1904. — Westermanns illustrierte deutsche Monatshefte, 96. und 97. Bd. — Archiv für slavische Philologie. Herausgegeben von V. Jagić, 26. Bd. — Der Kunstschatz oder Geschichte der Kunst in ihren Meisterwerken. Herausgegeben von A. Kisa (doslej 8 snopičev). — Österr.-ungar. Revue. Herausgegeben von A. Mayer-Wyde, 32. Bd. — Zeitschrift für österr. Volkskunde, 1905, 1. in 2. zvez. — Mitteilungen des Musealvereines für Krain, 1904. — Izvestja muzejskega društva za Kranjsko, 1904. — Ljubljanski Zvon, 1904. — Dom in Svet, 1904. — Slovan, 1903—1904. — Letopis «Slovenske Matice» za l. 1904, — Pedagoški Letopis, IV. zvez. — Zbornik znanstvenih in poučnih spisov, VI. zvezek. — Učne slike k ljudskošolskim berilom, II. del, 2. snopič. — Popotnik, 1904. — Realna knjižnica, I. del, 4. snopič. — Knezova knjižnica, XI. zvezek. — Zabavna knjižnica «Slovenske Matice», XVII. zvezek. — Prevodi iz svetovne književnosti, I. zvezek. — Zabavna knjižnica «Matice Hrvatske», svezak 263.—273. — Poučna knjižnica «Matice Hrvatske», knjiga XXX. — Slavenska knjižnica «Matice Hrvatske», knjiga XI, svezak 5. — Slike iz svjetske književnosti, svezak 7.

β) Knjig: Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Österreich, 1905. — Šmidek W., Alphabetisches Normalien-Register zu sämtlichen bisher erschienenen Jahrgängen des Verordnungsblattes für den Dienstbereich d. k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht 1869 — 1900. — Auswahl aus Ciceros philosophischen Schriften. Herausgegeben von O. Weizenfels. (3 zvez.: Text, Kommentar, Hilfsheft). — M. Tulli Ciceronis Cato Maior de senectute. Herausgegeben von O. Weizenfels. (2 zvez.: Text, Kommentar). — Des Titus Livius Römische Geschichte von Fr. Fügner. II. Teil. Auswahl aus der ersten Dekade. (Kommentar. Buch I—X.) — P. Cornelius Tacitus Agricola. Herausgegeben von O. Altenburg. 2 zvez.: Text, Erklärungen. — P. Cornelius Tacitus Germania. Herausgegeben von O. Altenburg. 2 zvez.: Text, Erklärungen. — Rappold I., Chrestomathie aus lateinischen Classikern. — Merguet H., Handlexikon zu Cicero. 1. zvez.: A—D. — Walde A., Lateinisches etymologisches Wörterbuch. (Doslej: 3 zvez.: A—F.) — Thesaurus linguae Latinae. Vol. I, fasc. 7 in 8, vol. II, fasc. 6 in 7. — Oehler R., Bilderatlas zu Caesars Büchern de bello Gallico. — Handbuch der klassischen Altertumswissenschaft. Herausgegeben von Iwan Müller. VIII. Bd. 3. Teil. 2. Auflage. in VIII. Bd. 4. Teil, 1. Hälfte. — Rappold I., Chrestomathie aus griechischen Classikern. — Oehler R., Klassisches Bilderbuch. — Goethes sämtliche Werke. Jubiläumsausgabe. 9., 11., 20. in 35. zvez. Herausgegeben von Ed. von der Hellen. — H. v. Kleists Werke. Herausgegeben von E. Schmidt. (Doslej 3 zvez.) — Meyer R. M., Goethe. (Životopis) 3 zvez. — Wychgram I., Schiller. (Životopis.) — Wohlthat A., Die klassischen Schuldramen nach Inhalt und Aufbau. — Schiller K., Handbuch der deutschen Sprache. Herausgegeben von Friedr. Bauer & Fr. Streinz. — Janka Kersnika zbrani spisi. III. zvez.,

1. in 2. seš. — Aškerc A., Primož Trubar. — Slovenska Bibliografija, Sestavil dr. Fr. Simonič. I. del, 2. snopič. — Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. K. Štrekelj. 8. snopič. — Zgodbe svetega pisma. Spisal dr. J. E. Krek. 11. snopič. — Kuhač Fr., Vatroslav Lisinski i njegova doba. — Kramer E., Das Laibacher Moor. — Alexander I., Erinnerung an den 73. Geburtstag S. M. des Kaisers Franz Josef I. —

b) Po darilih:

Podarilo je: Visoko c. kr. naučno ministerstvo: Burgerstein L., Zdravstvena pravila za učence in učenke. — Burgerstein L., Kako je skrbeti doma za zdravje šolske mladine? — C. kr. deželna vlada kranjska: Landesgesetzblatt für das Herzogtum Krain. Jahrgang 1904 (Deželni zakonik za vojvodino Kranjsko. Leto 1904.). — Knezoškofjski ordinarijat ljubljanski: Catalogus cleri diocesis Labacensis, 1905. — C. kr. založništvo šolskih knjig: Pauker W., Lehrbuch der katholischen Liturgik für österreichische Mittelschulen. — Spengler Fr., Deutsche Schulgrammatik für österreichische Mittelschulen. — Založništvo Hölderjevo: Golling I., Schulkommentar zu Livius. 1. Heft. Zu Buch I., 3. Heft. Zu Buch XXII. — Založništvo Karafiatovo v Brnu: Munk M., Die Zahnpflege in Schule und Haus. — Munk M., Die Schulkrankheiten. — Munk M., Die Hygiene des Schulgebäudes. — Založnik Tempsky: Nohl H., Schülerkommentar zu Ciceros Rede f. T. Annus Milo. — Homeri Iliadis carmina ed. A. Rzach. Pars prior. carm. I—XII. — Schneider G., Schülerkommentar zu Platons Phaidon. — Hüter L., Schülerkommentar zu Sophokles' Antigone. — Dionička tiskara v Zagrebu: Popis publikacija jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — Presvetli knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič svoj spis: Ali Boga Stvarnika res ni treba? — Truxa H. M., Richard v. Kralik, Ein Lebensbild. — Kostanjevec I., Iz knjige življenja. I. in II. zvezek. — Jakubec J., Jan Kollár. V upominku na prevezeni ostanek jeho z Vídně do Prahy ve dnech 14.—16. května 1904. — Ravnateljstvo tukajšnje obrtne šole: Weltausstellung St. Louis 1904. Österreich, k. k. Ministerium f. K. u. U. Ausstellung k. k. kunstgewerblicher Lehranstalten. — Ravnateljstvo c. kr. višje realke v Olomucu: Festschrift zur Erinnerung an die Feier des 50jährigen Bestandes der k. k. Staatsoberrealschule in Olmütz. — Ravnatelj Fr. Wiesenthaler: C. Julii Caesaris Commentarii de bello civili. Von W. Paul, 2. Auflage von G. Elger. — Klaschka Fr., Schülerkommentar zu C. Julii Caesaris commentarii de bello civili. I. in II. zvez. — M. Tulli Ciceronis pro Sex. Roscio Amerino oratio. Ed. H. Nohl. — M. Tulli Ciceronis in Q. Caeciliurn divination. In C. Verrem accusationis lib. IV., V. Ed. H. Nohl. — M. Tulli Ciceronis Philippicarum libri I., II., III. Ed. H. Nohl. — Q. Horatii Flacci carmina selecta. Herausgegeben von I. Huemer. — Q. Horatii Flacci carmina. Ed. M. Peschenig. — Q. Horatius Flaccus. Herausgegeben von O. Keller & J. Häußner. — Feldbausch F. S., Die Episteln des Horatius Flaccus. Lateinisch und deutsch mit Erläuterungen. — T. Livii ab urbe condita libri I. II. XXI. XXII. Adiunctae sunt partes selectae ex libris III. IV. VI. Ed. A. Zingerle. — T. Livii ab urbe condita libri XXVI. — XXX. Ed. A. Zingerle. — P. Ovidi Nasonis Metamorphoseon libri XV. Ed. A. Zingerle. — P. Ovidi Nasonis carmina in exilio composita. Tristium libri, Ibis, Epistulae ex Ponto, Halieutica. Recens. O. Güthling. — P. Ovidi Nasonis Fasti. Ed. O. Güthling. — Ausgewählte Gedichte des P. Ovidius Naso. Herausgegeben von H. St. Sedlmayer. — C. Sallusti Crispi bellum Catilinae, bellum Jugurthinum, ex historiis quae extant orationes et epistulae. Recens. A. Scheindler. — C. Sallusti Crispi bellum Catilinae et bellum Jugurthinum. Ed. Pecz. — C. Sallusti Crispi bellum Catilinae, bellum Jugurthinum, ex historiis quae extant orationes et epistulae. Bearbeitet von Fr. Perschinka. — Des C. Sallustius Crispus bellum Catilinae, bellum Jugurthinum und Reden und

Briefe aus den Historien. Herausgegeben von A. Scheindler. — Müller G., Schülerkommentar zu Sallusts Schriften. — Cornelii Taciti opera quae supersunt. Recens. J. Müller. Vol. I. libros ab excessu divi Augusti continens. — Tacitus' historische Schriften in Auswahl. Herausgegeben von A. Weidner. — P. Vergili Maronis Aeneis. Ed. W. Klouček. — Vergils Äneis nebst ausgewählten Stücken der Bukolika und Georgika. Herausgegeben von W. Klouček. — Schmidt J., Lateinisches Lesebuch aus Cornelius Nepos und Curtius Rufus. — Schmidt I., Wortkunde, erklärende Anmerkungen und Wörterverzeichnis für Schmidts Latein. Leseb. aus Corn. Nepos und Curt. Rufus. — Hauler I., Lateinische Stilübungen für die oberen Klassen der Gymnasien. I. & II. Abth. — Hesioda quae feruntur carmina ex recensione A. Koechly. — Homer's Odyssee. Erläutert von J. St. Zauper. — Homeri Odysseae epitome. E. Fr. Pauly — C. Wotke. — Lucian, der Traum oder Lucians Lebensgang und Ikaromenippus oder die Himmelsreise. (2 zvez.: Text, Kommentar). — Sophoclis Electra. Ed. A. Nauck. — Hartel W., Abriß der Grammatik des homer. und herodot. Dialektes. — Schenkl H. & Weigel Fl., Übungsbuch zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Griechische für die Klassen des Obergymnasiums. — Ficker Fr., Anleitung zum Studium der griechischen und römischen Klassiker. — Preshéřin, Kerst per Savizi. Pověst v versih. — Dve igri za slovensko gledišče. — Slovenska vila. — Priméri starohrvatskoga jezika iz glagolskih i cirilskih književnih starinah sestavljeni za 7. in 8. gimnazijalni razred. Dio I. Uvod i priméri staroslovenski. — Höfler Al., Grundlehren der Logik und Psychologie. Mit einem Anhang: 10 Lesestücke aus philosophischen Klassikern. — Gimnaz. suplent Dr. Šlebinger: Rječnik hrvatsko-slovenski. — Pravnik M. Rode: Zora, 1876. — Jurijev koledar za l. 1885. — Slavenska knjižnica »Matice Hrvatske«. Knjiga druga. — Garve Chr., Abhandlung über die menschlichen Pflichten in 3 Büchern aus d. Lateinischen des Markus Tullius Cicero übersetzt. — Schillers sämtliche Werke in 12 Bänden. — Pésme Valentina Vodnika. — Slovénske pésni krajnskiga naroda. 5. zvez. — Terstenjak D., Werliand de Graz. — Trstenjak A., Slovensko gledališče. Zgodovina gledaliških predstav in dramatične književnosti slovenske. — Kozarac J., Oprava. Psihološka studija. — Abiturijent K. Rudolf: M. Tulli Ciceronis orationes selectae. Ed. H. Nohl. Vol. III. (De imperio Cn. Pompei oratio. In L. Catilinam orationes IV.). — Ciceros Rede für T. Annii Milo. Herausgegeben von H. Nohl. — M. Tulli Ciceronis Laelius de amicitia. Herausgegeben von Th. Schiche. — Die Germania des P. Cornelius Tacitus. Herausgegeben von J. Müller — A. Th. Christ. — Die Annalen des P. Corn. Tacitus. Herausgegeben von J. Müller — A. Th. Christ. — Demosthenes, Ausgewählte Reden. Herausgegeben von K. Wotke — Homer's Odyssee in verkürzter Ausgabe von A. Th. Christ. —

c) Po zameni:

296 šolskih izvestij.

Koncem šolskega leta 1904./1905. šteje ta knjižnica 2557 del v 3327 zvezkih in 693 sešitkih ter 5110 šolskih izvestij.

2.) Dijaška knjižnica, ki jo je oskrboval prof. dr. Jos. Pipenbacher,* se je pomnožila za 81 del, oziroma 91 knjig, in sicer:

a) Po nakupu (za 39 del, oziroma 43 knjig):

Koledar družbe sv. Mohorja za l. 1905. — Slovenske večernice, 56. zvez. — Planinski Vestnik, 1904. — Vrtec, 1904 (2 izv.). — Dom in Svet, XVII. l. (2 izv.) —

* Na pomoč so mu bili: osmošollec Karol Šabec, šestošolca Jos. Močnik in Viktor Zupančič pa petošolca Matija Škrbec in Ivan Uran.

Kersnik, Zbrani spisi, zvez. III., seš. II.; zvez. IV., seš. I. in II. — Angeljček, XII. zvez. (2 izv.). — Shakespeare, Julij Cezar, Romeo in Julija. — Loti, Islandski ribič. — Trunk, Bodi svoje sreče kovač. — Andrejka, Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini. — Aškerc, Primož Trubar. — Kavčič, Georg Freiherr von Vega. — J. Verne, Ein Drama in Livland, Herr der Welt. — Kleist, Sämtliche Werke, Bd. I. — Keller, Züricher Novellen, Der grüne Heinrich. — Riehl, Kulturstudien. — Chamisso, Sämtliche Werke, Bd. I. — Ludwig, Zwischen Himmel und Erde. — Borinski, Lessing. — Harnach, Schiller. — Wieland, Ausgewählte Werke, Bd. I. — Karpeles, Eichendorffs Gedichte. — Heyse, Novellen in Versen. — Hedin, Abenteuer in Tibet. — Gaudeamus, VII. Jahrg. — Der gute Kamerad, 18. Jahrg. (2 izv.). — Stern der Jugend, XI. Jahrg. — Alte und neue Welt, 40. Jahrg. — Jugend-Gartenlaube, Bd. 25. und 26. — Burkner, Herder. — Baß, Wege zur literarischen Bildung der Jugend. — Schiller, Wilhelm Tell. — Smolle, Friedrich Schiller.

b) Po darilih (za 42 del, oziroma 48 knjig):

Darovali so knjig: Vis. c. kr. naučno ministerstvo 1, presvetli knez in škof dr. Anton Bonaventura 1, gg. ravnatelj Wiesthaler 4, učitelj Kostanjevec 8, pravnik Rode 18, Sobota 1, dr. Traun 1, Hiller 1, Kittel 1, gospa Poženelova 4, c. kr. zaloga šolskih knjig 1, učenci: Zbašnik (II. b.) 1, Magolič (II. a.) 2, Kaš (II. a.) 1, Ustar (V.) 3.

Koncem šolskega leta šteje ta knjižnica 1453 slovenskih del, oziroma 1592 knjig, 1278 nemških del, oziroma 1335 knjig, pa 17 hrvaških del; skupaj 2748 del, oziroma 2944 knjig.

II. Zemljepisna in zgodovinska učila (varuh redni gimn. učitelj dr. Oton Jauker) so se pomnožila:

Po nakupu:

Časopisov: Umlauf, Rundschau für Geographie und Statistik, 1905. — Rusch (Becker), Zeitschrift für Schulgeographie, 1905. — Zbirke podob: Höllzels Geographische Charakterbilder, Nr. 38—40. — Zemljevidov: E. Mayer und J. Luksch: Weltkarte zum Studium der Entdeckungen. — Sydow-Habenicht: Orohydrographische Karte von Skandinavien. — Eidgenössisches Bureau: Wandkarte der Schweiz.

Vsa zbirka šteje koncem šolskega leta: 97 zemljevidov (v 98 izvodih) 18 atlantov (v 19 izvodih), 22 raznih podob in tabel, 7 zbirk podob, 1 Felklov telurij, 2 zemeljski obli in 44 knjig.

III. Prirodoslovni kabinet (oskrbuje prof. Ign. Fajdiga).

Kupila so se nastopna učila:

2 Grenetova člena, 1 veliki skioptikon s sledečimi pripravami: 1 prizma, ki sliko obrne, 1 čudovita sobica, 1 priprava za vodoravni vzmet, 1 galvanometer za vodoravni vzmet, 1 žarnica z vinskim cvetom, 1 velika kuveta, lasovite cevi h kuveti, platinska elektroda h kuveti, 1 elektroskop, 1 mikroskopski nastavek, 5 mikrofotografij, 1 spektralna priprava, 1 vzmetni stroboskop, 1 priprava, da se pokaže tok razgrevanje vode, 1 priprava za uravnavanje obločnice, 1 priprava za vzmet Newtonovih barvastih kolobarčkov, 1 priprava za hiperboliško dviganje tekočine, 11 fotogramov (slik); — 1 kg sveč, 1 kg solne kisline, 1½ l denat. špirta, 8½ kg tekočine za Grenetove člene, 5 Auerovih žarnih nastavkov, 1 kg karborundovega praha, 6 steklenic za kuhanje, 2 medena svečnika, 100 epruvet. — Knjiga: Dr. Alois Höfler, Physik mit Zusätzen etc.

IV. Prirodopisni kabinet (oskrbuje prof. *Davorin Sinkovič*).

a) Kupila so se naslednja učila:

Pfurtscheller: zoologiške stenske tabele št. 12 — 16; 1 ovčji želodec, pripravljen v vinskem cvetu, 21 zoologiških mikroskopskih preparatov v škatlici, 52 botaniških mikroskopskih preparatov v škatlici, 2 preparata v vinskem cvetu od *Sepia officinalis*, 1 preparat v vinskem cvetu: razvoj hrošča *Hydrophilus*.

b) Kupljene knjige:

Dr. v. Wettstein, *Botanische Zeitschrift*, 1905. — Thomé, *Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz in Wort und Bild*, Lfg. 28 — 44. — Thomé, *Kryptogamenflora von Deutschland*, Lfg. 12 — 21. — Dr. Otto Schmeil, *Lehrbuch der Zoologie*, 11. Aufl. — Dr. Otto Schmeil, *Lehrbuch der Botanik*.

c) Darovana učila in knjige:

Založnik Tempsky: Dr. Rud. Scharizer, *Lehrbuch der Mineralogie und Geologie etc.* — Založnik Fr. Deuticke: *Grundlinien der Mineralogie und Geologie etc.* in *Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien etc.*

Razne rudnine in živali so nabirali ter jih potem podarili šoli učenci: I. a. razreda: Bahovec Fr.; I. b. razreda: Čermák Jar., Hribar Leop., Lenassi Jul., Milavec Al., Simončič Iv.; II. b. razreda: Primšar Mirko, Maicen Henrik; IV. razreda: Justin Raf., Svetina St., Železnik Fr.; VI. razreda: Koder Fr.; VIII. razreda: Kandare Alb.

Vsa prirodoznanska zbirka šteje koncem šolskega leta: 421 pristrojev, 270 vretenčarjev, 2434 brezvretenčarjev, 216 kemikalij, 244 kristalnih vzorcev, 1316 rudnin in geologiških predmetov, 1609 vrst suhih rastlin, 66 stereometričnih teles, 227 prirodoznanskih slik, 73 mikroskopskih preparatov, 8 narodopisnih predmetov, 167 del, oziroma 352 zvezkov prirodoznanske in matematične vsebine, skupaj 7236 komadov.

V. Risalna učila (oskrbuje glavni učitelj *Fran Suher*) se letos niso nič pomnožila, ker se ni pojavila nikakršna potreba.

Ta zbirka, ki obseza tudi vsa risalna učila razpuščene nižje gimnazije kranjske, šteje koncem tega šolskega leta 23 knjig, 24 predložnih zbirk, 173 vzorcev (modelov), 1 sadreno doprsnico, 1 človeško lobanjo, 11 risalnih desk z oporami, 1 pristroj iz steklenih plošč, 1 trikotnik, 1 šestilo, 1 risalno ravnilo, 1 črtalo in 127 komadov risalnične oprave, skupaj 365 komadov.

VI. C. kr. botanični vrt (pod nadzorstvom c. kr. profesorja na tukajšnji I. državni gimnaziji, *Alfonza Paulina*, in v oskrbi c. kr. botaničnega vrtnarja *Ivana Rulitza*). Pravico, uporabljati ga v svoj prid, imajo vsa ljubljanska učilišča. Troške njegovega vzdrževanja zlagata (po naredbi c. kr. naučnega ministerstva z dne 17. aprila l. 1891., št. 6323) tukajšnji gimnaziji s skupnim doneskom letnih 420 K iz prispevkov za učila, plačevanih od učencev, država z doneskom letnih 420 K in mestna občina, prispevajoča 210 K na leto.

Javna (licejna) knjižnica z letno državno dotacijo 2400 K in v oskrbi c. kr. varuha *Konrada Stefana* je pod zakonitimi pogoji pristopna učiteljem. Koncem leta 1904. je štela 37.246 del, in sicer: 57.185 zvezkov, 7518 sešitkov, 2921 listov, dalje 434 rokopisov in 132 zemljevidov.

Deželni muzej Rudolfinum z bogatimi zbirkami iz vseh treh delov prirodstva, mnogimi starinami in kulturnozgodovinskimi predmeti, ki se jim pridružujejo obilne prazgodovinske najdbe, zlasti ostanki nakolnih stavb na Kranjskem.

	V r a z r e d u											Skupaj
	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
8. Denarni prispevki učencev.												
Šolnino jih je moralo { v I. polletju	29	31	7	10	9	7	4	9	5	4	5	120
plačati { v II. »	7	12	3	10	8	5	13	9	6	4	8	85
Na pol oproščenih je { v I. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
bilo { v II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Popoldnoma oproščenih { v I. »	29	32	29	25	23	24	42	25	20	13	23	285
je bilo { v II. »	45	46	32	24	18	21	31	25	19	13	19	293
Šolnina je znašala { v I. polletju K	1160	1240	280	400	360	280	160	360	200	160	200	4800
» v II. »	280	480	120	400	320	200	520	360	240	160	320	3400
Skupaj K	1440	1720	400	800	680	480	680	720	440	320	520	8200
Vzprejemnina je znašala. K	264	460	12	60	4	20	8	40	12	60	8	600
Prispevki za učila so znašali. »	142	146	74	74	64	62	94	68	52	34	58	868
Prispevki za igrala »	24	40	25	20	10	10	14	80	10	40	11	151
Pristojbina za izpričevalne dvojnice »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Skupaj K	431	444	98	60	78	60	117	20	70	80	78	1627
9. Udeležba pri pouku v odnosno-obveznih in neobveznih predmetih.												
Risanje	6	4	9	2	2	1	3	—	—	1	—	28
Lepopisje	18	19	1	5	2	1	—	—	—	—	—	46
Telovadba	9	15	13	10	13	8	2	1	5	5	3	84
Petje	8	4	11	10	7	5	4	1	1	2	2	55
Stenografija, a) slovenska	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	6	11
b) nemška	—	—	—	—	—	—	10	13	9	2	3	37
10. Ustanove.												
Število štipendistov	—	1	—	4	1	1	7	5	5	2	10	36
Skupni znesek ustanov K	—	124	—	497	87	84	779	69	537	555	1989	5415

II. Podpore.

a) Ustanove (prim. štev. 10!).

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
1	Tomec Ignacij	I. b.	Marija Tomec	ravnateljstvo I. državne gimnazije ljubljanske z dne 3. II. 1905, štev. 59.	124.—
2	Poženel Anton	II. b.	Blaž Kortsche, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 12. I. 1905, štev. 228.	79.—
3	Stanonik Ivan	II. b.	Jurij Töttinger, 5. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 26. VI. 1905, št. 12.285	116.—
4	Tominec Ivan	II. b.	Martin Lamb in Schwarzenberg, 6. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1903, štev. 943	186.—
5	Vodnik Ivan	II. b.	Jurij Töttinger, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 26. VI. 1905, št. 12.285	116.—
6	Žgur Ivan	III. a.	Matej Šigur, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1904, štev. 1521	87.—
7	Klembas Anton	III. b.	Lovro Lakner, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. XII. 1903, št. 24.987	84.—
8	Arselin Avguštin	IV.	Valentin Kuss, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 1. II. 1902, štev. 2375	95.—
9	Cerar Rudolf	IV.	Martin Derčar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. I. 1902, štev. 22.664 de 1901	80·69
10	Dequal Fran	IV.	Jernej Sallocher, 3. mesto	mestnega magistrata ljub- ljanskega z dne 15. II. 1905, štev. 3936	100.—
11	Kette Ivan	IV.	Dominik Repitsch, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 14. II. 1903, štev. 3470	60.—
12	Lovšin Ivan	IV.	Anton Lesar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 3. VI. 1905, štev. 9874	128.—
13	Šušteršič Fran	IV.	Jurij Töttinger, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 10. II. 1902, štev. 2895	116.—
14	Železnik Fran	IV.	Fran Knerler, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 23. X. 1902, štev. 11.243	200.—
Odnos . . .					1571·69

Štev.	Imena študentov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
				Prenos . .	1571·69
15	Ganoni Josip	V.	1. dr. Jurija Supana ustanova	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 10. II. 1903, štev. 3063	88·—
16	Hladnik Leopold	V.	Anton Alojzij Wolf, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 19. I. 1904, štev. 1075	152·—
17	Mohorič Ivan	V.	Anton Alojzij Wolf, 3. mesto	c. kr. dež. vlada kranjske z dne 30. I. 1902, štev. 2129	152·—
18	Šinkovec Karol	V.	ces. Franca Jožefa I. jubilejska ustanova mesta Idrije	učiteljskega zbora c. kr. rudniške ljudske šole v Idriji z dne 14. XI. 1903, štev. 395	89·11
19	Škrbec Matija	V.	Marija Kosmatsch	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. XII. 1903, št. 25.159	200·—
20	Cepuder Josip	VI.	Polidor Montegnana, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. XII. 1903, št. 24.989	139·—
21	Koder Fran	VI.	Josip Arco, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. V. 1904, štev. 9014	67·73
22	Peklaj Josip	VI.	I. Unbekannt, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 30. I. 1905, štev. 1940	81·24
			Friderik Weitenhiller		81·—
23	Senčar Dušan	VI.	ces. Franca Jožefa I. ustanova	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 7. II. 1902, štev. 2760	119·—
24	Stojkovič Gašper	VI.	Jernej Sallocher, 5. mesto	mestnega magistrata ljubljanskega z dne 15. II. 1905, št. 3936	100·—
25	Aleš Fran	VII.	Tomaž Chrön, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 30. V. 1904, štev. 10.361	83·—
26	Poženel Karol	VII.	Ivan Kallister, 8. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. I. 1900, štev. 18.961 ex 1899	502·—
27	Bačar Justus	VIII.	Janez Baptist Weizer	c. kr. namestništva štajerskega z dne 12. II. 1901, štev. 40.379	300·—
Odnos . .					3725·77

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
				Prenos . .	3725·77
28	Bončina Fran	VIII.	Janez Ev. Kavčič	županstva idrijskega z dne 3. VIII. 1898, štev. 1850	100·—
29	Černe Filip	VIII.	Jakob Černe	c. kr. namestništva tržaškega z dne 29. XII. 1894, štev. 22.895/VII	300·—
30	Gostič Anton	VIII.	Tomaž Chrön, 4. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 12. I. 1904, štev. 351	83·—
31	Juvan Alojzij	VIII.	Matej Raunicher	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1902, štev. 1651	184·—
32	Kisovec Alojzij	VIII.	Fran Metelko, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 19. II. 1898, štev. 2546	142·
33	Ladiha Ludovik	VIII.	Jurij Schmeid	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. II. 1903, štev. 4481	40·—
			Polidor Montegnana, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. III. 1903, štev. 974	147·56
34	Osana Josip	VIII.	Jernej Sallocher, 6. mesto	mestnega magistrata ljub- ljanskega z dne 20. XI. 1902, štev. 39.474	100·—
35	Tavzes Karol	VIII.	I. Unbekannt	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. I. 1900, štev. 18.969 ex 1899	91·—
36	Šabec Karol	VIII.	Ivan Kallister, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 31. V. 1899, štev. 7903	502·—
				Skupaj . .	5415·33

b) *Podporna zaloga.* Večina naših učencev, ki so do mala kmetskih roditeljev sinovi, je z doma tako ubožna, da bi se ne mogla šolati v mestu, ko bi ne imela trdne in zanesljive zaslombe v občeznani milosrčnosti tukajšnjega prebivalstva. Zavod sam sicer doslej še ne zmaga nikakršnega podpornega društva ali stalnega podpornega zaklada. Da se je pa vendar vsaj kolikor toliko olajšala sirotnikom beda, hvala za to gre mnogim dobrotnikom, od katerih je prejelo ravnateljstvo i v preteklem šolskem letu v podporo potrebnih pomočkov. Med temi blagotvorniki se zopet odlikuje preslavna *Kranjska hranilnica*, ki je velikodušno volila zavodu v podporne namene 300 K. Iz nabranih prispevkov so se preskrbovali pridnejši potrebni z učnimi knjigami, vrhutega pa so prejeli večje ali manjše zneske v gotovini (za stanovanje, hrano, zdravila itd.). Podpore je delilo ravnateljstvo, sporazumevši se vsakokrat z dotičnim razrednikom.

Knjižnica podporne zaloge se je pomnožila za 23 knjig. Podarili so namreč gg.: ravnatelj 3, prof. dr. Greg. Pečjak 12, stud. iur. Rode 1; abiturientje Rudolf 4, Ciuha 1, Rus 1, drugošolec Zorc 1 knjigo. Iz vzroka na str. 69. pod črto navedenega se ni moglo letos nič novih knjig nakupiti; pač pa se je vsaj deloma poravnal račun o knjigah, naročenih lansko leto.

Računski pregled.

Darovali so:

A. Dohodki.

Slavna Kranjska hranilnica	K 300.—
Gosp. dr. Iv. Oražen	» 184.—
» dr. Jos. Stare, finančne prokurature pristav	» 50.—
» O. Bamberg, knjigotržec, posestnik itd.	» 30.—
» Jern. Bahovec, trgovec s papirjem	» 10.—
Neimenovan	» 5.—
Bivša četrtošolca Velkavrh 10 b in Zorko 70 b, skupaj	» —80

Ob novem letu:

- a) gg. profesorji in nam. učitelji: Dav. Karlin 4·24, Ign. Fajdiga 5·50, dr. L. Požar 5, Ign. Pokorn 5, dr. Iv. Tertnik 10, dr. Jos. Pipenbacher 4, dr. Fr. Kropivnik 2, Jos. Wester 4, dr. Greg. Pečjak 20, dr. O. Jauker 6, K. Hočevan 8, Klešnik 6, dr. P. Kozina 4, dr. J. Šleibinger 3, ravnatelj 10 K, skupaj 96·74
- b) učenci¹ razreda I. a. 20·56, I. b. 20·72, II. a. 13·70, II. b. 8·32, III. a. 14·50, III. b. 12·93, IV. 17·36, V. 14·32, VI. 21·94, VII. 11·50, VIII. 28 K, skupaj 183·50

Popustka, dobljenega pri nakupu zvezkov, so darovali:

- a) prof. Dav. Karlin 3·24, dr. Iv. Tertnik 1, nam. učitelja K. Kočevan 2·91 in dr. P. Kozina 2·98 K, skupaj 10·13
- b) učenci razreda I. a. 3·98, I. b. 2·29, II. a. 1·76, II. b. 1·66, III. a. 1·81, III. b. 0·77, IV. 0·64, V. 0·83, VI. 0·99, VII. 0·70, VIII. 0·80 K, skupaj 16·23

Odškodnina za 1 izgubljen knjigo 1·20

Skupaj K 887·60

¹ I. a. razreda: Kopriva 5 K, Hrib 2 K, Mohorč, Schrey in Stele po 1 K, Petrič 80 b, Češnovar in Poženel po 60 b, Bahovec Fr., Bahovec Iv., Česnik in Schiffrer Vilib. po 50 b, Gaspari, Likar in Mlakar po 40 b, Čopič in Trost po 30 b, Čoš in Kokalj po 22 b, Božič, Cepuder, Dekval, Kramar, Kranjec, Lapajne, Levav, Paternost, Petelin, Rogelj, Schiffrer Kazim., Sone, Tome Alb., Tome Stan., Urbas in Vudnjak po 20 b, Plerin 12 b, Detela, Gärtner, Kozinec, Lavrič, Lofk, Petkovšek, Požar, Stojkovič, Šunta in Urbančič po 10 b. — I. b. razreda: Tomec 2·50 K, Pue 1·60 K, Čermák, Lenassi, Ravnikar in Urek po 1 K, Premk 70 b, Jevnikar in Kovač po 60 b, Brezovar in Drobnik po 50 b, Elsner, Jesih Ad., Nanut, Orehek, Pogorelec, Rebec, Vovk in Zupančič po 40 b, Podbregar, Sinkovec in Uršič po 30 b, Jager, Keržin in Simončič po 24 b, Aheč, Aljančič Alf., Aljančič E., Domianovič, Grabnar, Hribar, Ilvar, Jamnik, Kavčič, Lobe, Logar, Milavec, Peček, Perko, Peterlin, Plaznik, Sajovic, Skobe, Stenovec, Svetličič, Siraj in Zeleznik po 20 b, Jesih Jos., Kogovšek, Kolesa, Pestotnik in Sirk po 10 b. — II. a. razreda: Majaron 2 K, Cirman, Franza in Pečnik po 1 K, Jelenec in Ustar po 60 b, de Gleria in Urbančič po 50 b, Brodar, Kos, Kramar, Magolič in Večerin po 40 b, Herzog, Lavrič, Velikajna in Zvokelj po 30 b, Arko, Drašler, Gostiša, Ilaš, Jaklič, Marolt, Muškát, Novak, Petelinšek, Pirkovič, Selan, Suštar, Zajec in Zorec po 20 b, Jerin, Lenarčič, Logar, Richter in Steiner po 10 b. — II. b. razreda: Poženel 2 K, Čehun, Lapajne in Zore po 1 K, Zajec 40 b, Kramar Rih., Mate in Zaidaršič po 30 b, Gabrovšek, Klančičar, Kostonjevec, Simončič, Stanonik, Suhadolnik, Vodnik in Zadnik po 20 b, Kramar Fr. 12 b, Gerčar, Košir in Tominec po 10 b. — III. a. razreda: Novak 2·12 K, Rus 1·10 K, Majcen 1·08 K, Pegic, Zan in Zgur po 1 K, Ojstriš 80 b, Jeločnik in Keber po 70 b, Fajdiga in Janežič po 60 b, Privšek 44 b, Likar in Možek

B. Stroški.

Nedostatek iz šolskega leta 1903./1904. (po obračunu, podanem dne 1. oktobra leta 1903. pod štev. 393 in potrjenem od c. kr. dež. šolskega sveta z razpisom z dne 7. oktobra l. 1903., štev. 4409)	K 546·84
Za učne knjige	» 202·95
Za vezanje knjig	» 48·60
Podpore v gotovini	» 163·—
Skupaj	K 961·39

C. Bilanca.

Ako se od stroškov v znesku	K 961·39
odbijejo dohodki v znesku	» 887·60
ostane nedostatek ¹	K 73·79

Blagodušno so podpirali revne učence, oskrbujejoč jih do cela ali podajajoč jim hrano ako ne vsak dan, vsaj posamične dneve v tednu, tudi: prečast. vodstvo usmiljenih sester v hiralnici, preč. vodstvo Marijanšča, misijonske kongregacije in Salezijanske družbe, samostana preč. oo. frančiškovcev in mm. uršulink, slavno ravnateljstvo »ljudske in dijaške obednice« in mnogi zasebniki. Med njimi so si zavezali zavod na posebno hvalečnost prečast. gg. duhovniki ljubljanski, ki so bili mnogim učencem v raznih stiskah in nadlogah na pomoč, zlasti prečastiti gosp. kanonik in deželni poslanec *Andrej Kalan*, čigar požrtvovalno mladino ljubje je preskrbelo znatnemu številu učencev brezplačno hrano v omenjeni obednici.

Izpolnjujoč prijetno dolžnost zahvaljuje poročevalec v imenu zavoda vse njegove p. n. dobrotnike kar najtopleje ter se usoja priporočati pomoči potrebne učence še nadaljni njih blagohotnosti.

12. Vzprejemnine in prispevki učencev za učila (glej. štev. 581).

Ti doneski so se porabili v zmislu ministerskih naredb z dne 14. janija 1878. l., štev. 9299, in z dne 17. aprila 1891. l., štev. 6323, za nakup učil, potrebnih pri posameznih učnih strokah.

po 40 b, Babšek, Gosar, Gostiša, Sorčič, Šavelj Ant. in Škof po 30 b, Goljar in Ramovž po 20 b, Jeretina 16 b, Lokar in Malin po 10 b. — *III. b. razreda:* Groznik 1·20 K, Klembas, Svetek in Vrtičnik po 1 K, Bole 80 b, Kobal in Šefman po 60 b, Mikuš 50 b, Kovačič 45 b, Abram, Bajc, Burja Ant., Gabršek, Lekan in Sušnik, po 40 b, Kmet, Merješič, Prime, Šturm in Vrhovec po 30 b, Pirnat 28 b, Jerman, Melik, Sterk, Stamear, Toplikar, Zalokar in Žargl po 20 b, Burja Al. in Krakar po 10 b. — *IV. razreda:* Dequal 2·15 K, Lovšin Iv. 1·10 K, Kaučič, Kovačič, Velkavrh, Železnik po 50 b, Helmich, Pele in Vizjak po 30 b, Jelenec 25 b, Justin, Kržan, Šusteršič in Zalar po 20 b, Arselin, Matičič, Medved in Pucelj po 15 b, Peterlin 12 b, Gabrovšek Jos. 11 b, Cerar, Gabrovšek Fr., Grum, Habijan, Kocijan, Koder, Lipej, Ločnik, Lojk, Lovšin Fr., Martinčič, Pečkaj, Ravnik, Rodič, Rupnik, Selan, Svetina, Supan, Širaj in Zavrl po 10 b, Gerwalss, Kete in Zerjav po 5 b. — *V. razreda:* Levičnik 2 K, de Gleria St., de Gleria V., Gomilšek in Levar po 1 K, Maršič in Skubic po 50 b, Petkovšek 44 b, Božič, Ile, Kovačič, Mohorič, Semlič, Škrbec, Tome in Ustar po 40 b, Ravnikar 34 b, Bratina, Ganoni, Höningmann, del Linz, Lobe, Punčuh, Treven, Uran in Zajc po 30 b, Bole 24 b, Dostal, Hladnik, Knavs, Kokel, Sečnik, Selan in Šinkovec po 20 b. — *VI. razreda:* Pekla 5·20 K, Kobi 5 K, Stojkovič 3·20 K, Lavrič 2 K, Senčar, Faval in Luschützky po 60 b, Peršin 50 b, Petrič 48 b, Cepuder Mil. in Grum po 40 b, Kodre 30 b, Cepuder Jos., Dežela, Dolinar, Koder, Koechler, Kristan, Lušin, Močnik, Rupnik, Škof, Vrhovnik in Zupancič po 20 b. — *VII. razreda:* Stare 6 K, Aleš in Sovre po 1 K, Bratina in Grebenc po 50 b, Domicelj, Kavčič, Oblak in Zlatnar po 30 b, Borštnik, Korošec, Lončar, Prijatelj, Selan in Vadal po 20 b, Černe 10 b. — *VIII. razreda:* Sabec 12 K, Osana 3 K, Karlin in Vertačnik po 2 K, Černe Fil., Kandare in Šitar po 1 K, Černe Iv. 60 b, Bučar, Bončina, Boštjančič, Erjavce, Mesec in Prisljan po 50 b, Berce, Ogrič in Šiška po 40 b, Agneletto, Černič, Cesnik, Gostič, Kisovec in Kovač po 20 b.

¹ Ta nedostatek prihaja odtod, ker ravnateljstvo tudi letos ni dobilo običajne podpore od vis. deželnega zbora kranjskega, na katero se je bilo trdno zanašalo.

VIII.

Zrelostne izkušnje.

A. V šolskem letu 1903./1904.

1. V poletnem roku.

Naloge za pismene izkušnje so navedene na lauskega izveštja 48. strani. Ustne izkušnje pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika, gospoda *Fr. Hubada*, so se pričele dne 11. julija in končale dne 13. julija.

Izmed 29 kandidatov, ki so se vzglasili za zrelostno izkušnjo, jih je prišlo k ustni izkušnji le 23. Na podlagi štirih nezadostnih nalog sta se morala namreč dva izpraševanca zavrniti na jedno leto, 4 pa je bila posled semestralne razredbe dovoljena ponavljalna izkušnja iz jednega predmeta. Izmed 23 ustno izprašanih kandidatov se je priznalo 4 izpričevalo zrelosti z odliko, 13 izpričevalo zrelosti sploh, 2 se je dovolila ponavljalna izkušnja (po dveh mesecih), 4 pa so se zavrnili na jedno leto.

2. V jesenskem roku

so se vršile zrelostne izkušnje in sicer pismena dne 20. septembra, ustne pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika, gospoda *Fr. Hubada*, pa dne 21. septembra. Izpraševancev je bilo 5 in sicer 2 z dovoljenjem ponavljalne zrelostne izkušnje in 3, ki jim je bilo prebiti ponavljalno izkušnjo o II. polletju 8. razreda (četrti učenec te vrste se k zrelostni izkušnji ni ujavil).

V izdelovanje je dobil 1 izpraševanec to-le nalogo:

iz grščine: prevod v nemščino: Homeri Iliad. lib. XI. v. 221 — 256 (*Ιδιδάμας Ἀντιπορόιδης ἦ'ς τε μέγας τε — ἀλλ' ἐπόρουσε Κρόων ἔχων ἀνεμοιρετὲς ἔγχοις*).

Na podlagi izkušnje se je priznalo 3 kandidatom izpričevalo zrelosti, 2 pa sta se zavrnila na jedno leto. Jednemu izmed njih je dovolil c. kr. dež. šolski svet z razpisom z dne 19. oktobra l. 1904., števil. 4711, ponavljalno zrelostno izkušnjo (iz jednega predmeta).

3. V februarjem roku l. 1905.

Pri tej izkušnji, ki se je vršila dne 1. februarja t. l., je prejel ta jedini izpraševanec izpričevalo zrelosti.

Izpričevalo zrelosti je prejelo teh-le 21 abiturientov šolskega leta 1903./1904.

(Debeli tisk znači »zrel z odliko«.)

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstno leto	Kraj gimnazijskega šolanja	Doba šolanja	Bodoči poklic, oziroma bodoči nauk
Čuha Viktor	Hrušica pri Ljubljani	1881	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	neodločen
Čok Ivan	Lonjer pri Trstu	1886	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	trgovinstvo
Holeček Peter	Spodnja Šiška	1883	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	neodločen
Jan Jurij	Višelnica pri Gorjah	1883	I.-VI. razr. na drž. gimn. v Kranju	1895/1896—1900/1901	pravo-znanstvo
			VI.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1901/1902—1903/1904	
Jelenec Celestin	Trnje pri Slavini	1884	I.-IV. razr. na drž. gimn. v Kranju	1896/1897—1899/1900	pravo-znanstvo
			V.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1900/1901—1903/1904	
Kcel Ivan	Trzin	1883	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	zdravništvo

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstvo let	Kraj gimnazijskega šolanja	Doba	Bodoči poklic, ozir. napovedani bodoči nauki
Kosmač Matej	Mengeš	1882	I.-VI. razr. na drž. gimn. v Kranju VII. in VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1895/1896—1901/1902 1902/1903—1903/1904	zemlje- delstvo
Močnik Ernest	Idrija	1884	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1901/1902	rudarstvo
Novak Viktor	Spodnja Šiška	1883	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1895/1896—1903/1904	železništvo
Perhavec Alojzij	Divača na Primorskem	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1895/1896—1903/1904	risarstvo
Perič Ludovik	Borovnica	1884	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	pravo- znanstvo
Polak Venceslav	Vevče	1883	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1895/1896—1903/1904	zdravništvo
Rudolf Karol	Črni vrh pri Idriji	1880	I. razr. na I. drž. gimn. v Ljubljani	1893/1894	rudarstvo
			I.-VII. razr. na drž. gimn. v Kranju	1894/1895—1900/1901	
			VII. in VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1902/1903—1903/1904	

Rus Ivan	Bled	1883	I.-VI. razr. na I. drž. gimn. v Ljubljani VII. in VIII. razr. na II. drž. v Ljubljani	1896/1897—1901/1902 1902/1903—1903/1904	tehnika
Samsa Ivan	Gora pri Sodražici	1883	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	bogoslovje
Svetlič Ivan	Ljubljana	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	neodločen
Švigelj Viktor	Borovnica	1883	I. razr. na I. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897	bogoslovje
			II.-V. razr. na drž. gimn. v Kranju	1897/1898—1900/1901	
			VI.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1901/1902—1903/1904	
Tomec Ernest	Fara pri Blokah	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	neodločen
Tomec Valentin	Moravče	1886	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	zdravništvo
Tomšič Josip	Poreč v Istri	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	zdravništvo
Ženko Fran	Spodnja Šiška	1884	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1903/1904	zdravništvo

B. V šolskem letu 1904./1905.

Za to izkušnjo se je vzglasilo vseh 27 javnih osmošolcev in 3 zunanjiki, ki so lani dovršili 8. razred na tem zavodu s povoljnim uspehom; 2 izmed njih sta zrelostno izkušnjo ponovila, 1 pa se ji je podvrgel prvič (odstopivši v jesenskem roku od ustne zrelostne izkušnje). Zrelostne naloge so se pisale dne 29., 30. in 31. maja pa 2. in 3. junija. V izdelovanje so dobili izpraševanci te-le naloge:

1.) Iz latinščine: a) prevod iz nemščine v latinščino: Dr. Jos. Pirig: Abiturienten-Vorlagen, Nr. 29: «Der Aufruhr der pannonischen Legionen.» — b) prevod iz latinščine v nemščino: Livius, lib. II., c. 32. do ... tabem venisse.

2.) Iz grščine: prevod v nemščino: Platon, Sympos. XXXVI od stavka: Εἰ δὲ βούλεσθαι do konca.

3.) Nemški sestavek: «Nil mortalibus ardui est» (Hor.). Mit Rücksicht auf die Erfindungen und Entdeckungen des letzten Jahrhunderts.

4.) Slovenski sestavek: «Zakaj naj ljubimo svojo domovino in kako naj kažemo to ljubav?»

5.) Iz matematike: a) Eine Stadtgemeinde macht eine Anleihe von 2 Millionen K, welche zu 4% anticipando verzinst und in 40 am Schlusse eines jeden Jahres fälligen Annuitäten amortisiert werden soll. Man berechne die Annuität und für die ersten 5 Jahre die Verzinsungs- und die Tilgungsraten. — b) Stellt man sich vor dem Eingange eines projektierten geradlinigen Tunnels auf, so erscheint die Kante des Bergrückens unter dem Elevationswinkel $\varphi = 41^\circ 45' 37''$; visiert man hierauf von der anderen Seite 100 m vor dem Eingange nach demselben Punkte, so ist der Elevationswinkel $\psi = 43^\circ 52' 36''$; wie lang wird der Tunnel werden, wenn der Bergrücken 1250 m hoch ist? — c) Die Höhe eines geraden Kegels beträgt $h = 8$ cm, der Winkel an der Spitze eines Achsenschnittes $2\alpha = 28^\circ 48'$; wie groß ist das Volumen jenes Kugelsektors, von welchem der gegebene Kegel ein Ergänzungsstück bildet? — d) An die Parabel $y^2 = 4x$ ist im Punkte mit der Abszisse $x_1 = 2\frac{1}{4}$ eine Tangente gelegt, welche gleichzeitig in demselben Punkte die Tangente eines Kreises ist, der seinen Mittelpunkt in der positiven x -Achse hat. Wie lautet die Gleichung des Kreises und wie groß ist die von der Parabel und dem kleineren Kreisbogen begrenzte Fläche?

Ustne izkušnje, ki jim je predsedoval član deželnega šolskega sveta, c.kr. šolski svetnik in ravnatelj tukajšnje višje realke, gospod dr. Rudolf Junowicz, so se opravile v dobi od 1. do 5. julija. Ker sta dobila 2 osmošolca pri semestralni razredbi dovoljenje, ponoviti po počitnicah izkušnjo iz jednega predmeta, je prišlo k ustni zrelostni izkušnji le 28 izpraševancev. Izmed njih se je priznalo 2 izpričevalo zrelosti z odliko, 18 (med njimi 1 zunanjiku) izpričevalo zrelosti, 8 (med njimi 2 zunanjikoma) pa se je dovolilo ponoviti izkušnjo iz jednega predmeta v jesenskem roku.

Izpričevalo zrelosti je prejelo teh-le 20 abiturientov šolskega leta 1904./1905.

(Debeli tisk znači »zrel z odliko«.)

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstno leto	Kraj	Doba	Bodoči poklic, ozir. napovedani bodoči nauki
			gimnazijskega šolanja		
Agneletto Josip	Trsek v Istri	1884	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905	mod. jeziko- slovstvo
Bercé Ivan	Mošnja pri Kamni gorici	1884	I.-V. razr. na drž. gimn. v Kranju VI.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1902/1903 1903/1904—1904/1905	eksportna akademija
Bizjak Fran	Sanabor pri Vipavi	1886	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905	neodločen
Bončina Fran	Spodnja Idrija	1883	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905	klas. jeziko- slovstvo
Boštjančič Leopold	Smerje pri Ilir. Bistrici	1884	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905	pravo- znanstvo
Černe Filip	Tomaj na Primorskem	1884	I. in II. razr. na drž. gimn. v Gorici	1896/1897—1897/1898	zemlje- delstvo
			III. razr. na drž. gimn. v Trstu	1898/1899	
			IV. in V. razr. na drž. gimn. v Kranju	1899/1900—1900/1901	
			VI.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1901/1902—1904/1905	

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstno leto	Kraj gimnazijskega šolanja	Doba		Bodici poklic, ozir. napovedani bodici nauki
				Šolanja		
Černič Mirko	Črnomelj	1884	I.-VI. razr. na drž. gimn. v Novem mestu VI. razr. na drž. gimn. v Kranju VII. in VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897 do novembra 1902 od decembra 1902 do julija 1903 1903/1904—1904/1905		zdravilstvo
Česnik Ivan	Sanabor pri Vipavi	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		modroslovje
Erjavec Anton	Brod pri Ljubljani	1887	I. razr. na drž. gimn. v Kranju II. razr. in 1. polletje III. razr. na I. drž. gimn. v Ljubljani 2. polletje III. razr. do VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898 1898/1899 do februarja 1900 1900—1904/1905		neodločen
Juvan Alojzij	Vače	1886	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		neodločen
Kandare Albin	Ljubljana	1886	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		pravo- znanstvo
Karlin Ivan	Kranj	1887	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		pravo- znanstvo
Kisovec Alojzij	Sv. Križ pri Mokronogu	1885	I.-VII. razr. na drž. gimn. v Novem mestu VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1903/1904 1904/1905		ekspozitna akademija

Ladiha Ludovik	Trebnje	1885	I. in II. razr. na I. drž. gimn. v Ljubljani III.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1895/1896—1898/1899 1899/1900—1904/1905		neodločen
Osana Josip	Ljubljana	1886	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		modroslovje
Primšar Fran	Žlebič pri Ribnici	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		zdravilstvo
Prislan Fran	Gornji Grad na Štajerskem	1885	I.-IV. razr. na samostojnih gimn. razr. z nem.-slov. učn. jezik. v Celju V.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1900/1901 1901/1902—1904/1905		neodločen
Sitar Ivan	Ljubljana	1886	I. razr. na I. drž. gimn. v Ljubljani II.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897 1897/1898—1904/1905		rudarstvo
Šiška Ivan	Hrastje pri Ljubljani	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1897/1898—1904/1905		narodno gospodarstvo
Matko Ivan	Rajhenburg na Štajerskem	1885	I.-IV. razr. na samostojnih gimn. razr. z nem.-slov. učn. jezik. v Celju V. razr. na drž. gimn. v Mariboru VI.-VIII. razr. na II. drž. gimn. v Ljubljani	1896/1897—1899/1900 1900/1901 1901/1902—1903/1904		železništvo

IX.

Wichtigere Erlässe der k. k. Unterrichtsbehörden.

1.) Erlaß Sr. Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 16. September 1904, Z. 32.629, womit der Professor an der Staatsrealschule in Salzburg Schulrat *Hermann Lukas* mit den Funktionen eines Fachinspektors für den Zeichenunterricht an Mittelschulen, Lehrer- und Lehrerinnenbildungsanstalten in Oberösterreich, Salzburg, Steiermark, Kärnten und Krain für das Schuljahr 1904/5 betraut wird.

2.) Der Erlaß Sr. Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 9. Juli 1904, Z. 19.467, ermächtigt den k. k. Landesschulrat, Zeichenlehrern, die sich durch fachliche Tüchtigkeit und pädagogisches Geschick auszeichnen, die Anwendung einer freieren Methode beim Zeichenunterrichte unter gewissen Bedingungen und Vorsichten zu gestatten. Im Sinne dieses Ministerialerlasses gestattete der k. k. Landesschulrat mit dem Erlasse vom 2. November 1904, Z. 4762, dem Zeichenlehrer an den beiden hiesigen Gymnasien die Anwendung einer freieren Lehrmethode, bei welcher jedoch bestimmte, von der letztgenannten Schulbehörde im Einvernehmen mit dem Fachinspektor für den Zeichenunterricht gegebene Weisungen zu befolgen sind.

3.) Erlaß des k. k. Landesschulrates vom 18. November 1904, Z. 4843, womit der Lehrkörper neuerlich angewiesen wird, bei den Prüfungen der Aufnahmswerber in die I. Klasse im Sinne der diesbezüglichen schulbehördlichen Erlässe mit jener Sorgfalt und Strenge vorzugehen, welche behufs Fernhaltung unreifer Elemente von den Mittelschulen unbedingt erforderlich und demnach ebenso sehr im Interesse des Unterrichtes wie in dem der Schüler gelegen ist.

4.) Erlaß des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 21. November 1904, Z. 40.508, betreffend den Verkehr der Lehrer mit den Angehörigen der Schüler und die Behandlung der Letzteren.

5.) Der Erlaß des k. k. Landesschulrates vom 22. Februar 1905, Z. 756, genehmigt den vom Lehrkörper gestellten Antrag, betreffend die Auflassung der Schulmesse an Wochentagen.

6.) Erlaß Sr. Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 12. April 1905, Z. 534, betreffend die Behandlung anonymer Anzeigen gegen Lehrpersonen.

7.) Der Erlaß des k. k. Landesschulrates vom 26. Mai 1905, Z. 1541, genehmigt die von den Direktoren der hierortigen Mittelschulen und der k. k. Lehrer- und Lehrerinnenbildungsanstalt in den Konferenzen vom 2. November und 27. Dezember 1904, sowie vom 19. März 1905 gestellten Anträge auf Abänderung des bisherigen Modus der Revision der Schülerwohnungen.

8.) Erlaß Sr. Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 9. Mai 1905, Z. 16.187: Ein Abiturient, von dessen schriftlichen Arbeiten bei der Maturitätsprüfung im Sommertermine vier oder mehr als nicht genügend oder ganz ungenügend befunden worden sind, und dem aus einem Gegenstande eine Semestral-Wiederholungsprüfung bewilligt wurde, ist nicht als bei der Maturitätsprüfung reprobiert zu betrachten, da er erst nach mit Erfolg abgelegter Semestral-Wiederholungsprüfung, somit erst im Herbsttermine desselben Schuljahres zur Maturitätsprüfung gelangen kann. Seine vor der Semestralklassifikation abgelieferten

schriftlichen Maturitätsarbeiten haben daher in der Regel keine Giltigkeit und er wird im Herbsttermine von neuem zur ganzen Maturitätsprüfung, d. h. zunächst zur schriftlichen und nach Maßgabe derselben auch zur mündlichen Prüfung zuzulassen sein. Auch im Falle eines ungünstigen Ergebnisses der Semestral-Wiederholungsprüfung kann von einer Reprobation keine Rede sein, da ein solcher Abiturient seine Mittelschulstudien noch nicht ordnungsmäßig absolviert hat und daher erst nach Ablauf eines weiteren Schuljahres zur Maturitätsprüfung zugelassen werden kann.

X.

Kako se je pospeševal telesni razvoj mladine.

(Zvršitev ministerske naredbe z dne 12. oktobra l. 1890., št. 1853.)

Preteklo šolsko leto je bilo telesnemu razvoju šolske mladine precej neugodno. Deževna jesen je bila vzrok, da se je vršilo v I. polletju samo pet izletov na Golovec in da se radi moče ni jedenkrat ni moglo igrati na travniku.

Istotako je oviralo vreme od 1. do konca maja kopanje (plavanje).

Šolske igre je vodil s hvalno vnemo in potrebno opreznostjo namestni učitelj *Hinko Klešnik*.

A. Nižja gimnazija.

(I. do IV. razred.)

Igralo se je ob četrtkih in sobotah (izjemoma tudi ob torkih in sredah) na travniku, ki ga je odmenil v ta namen slavni mestni zbor. Igre so si smeli učenci izbirati sami.

Učenci I. in II. razreda so »bili kozo«, ali pa vlekli vrv, učenci III. in IV. razreda pa so najraje balinali in metali veliko žogo, nekateri pa so metali železno pločo (discus).

Kdaj se je igralo, oziroma kam se je šlo, in koliko je bilo udeležencev, kaže naslednja preglednica:

Dan	Igrišče, oziroma pot	Čas	Število udeležencev
6. oktobra 1904	na Golovec	1½–4½	120
13. »	» »	1½–4½	140
15. »	» »	1½–4½	110
22. »	» »	1½–4½	90
27. »	» »	1½–4½	70
1. aprila 1905	Golovec	2–5	160
8. »	»	2–5	80
13. »	»	2–5	60
15. »	»	2–5	80
27. »	travnik	2–5	80
29. »	»	3–5	90
2. majnika	»	3–5	70

Dan	Igrišče, oziroma pot	Čas	Število udeležencev
4. majnika 1905	travnik	3—5	60
11. »	»	3—5	40
18. »	»	3—5	35
20. »	»	3—5	40
27. »	»	3—5	50
30. »	»	3 ¹ / ₄ —6 ¹ / ₄	40
3. junija	Večna pot	3—6	40
6. »	» »	3—6	40
7. »	travnik	3—5	30
15. »	»	3—5	35
17. »	»	3 ¹ / ₂ —6 ¹ / ₂	45
20. »	»	3—5	40
24. »	»	3 ¹ / ₂ —6 ¹ / ₂	30
27. »	»	3—5	40
28. »	»	3—5	40
1. julija	Golovec—Orle—Lavrica	2—5	60

B. Višja gimnazija.

V. in VI. razred sta igrala svoje igre (kroket) navadno ob četrtnih in sobotah na šolskem dvorišču.

Potrebnih igral je pribavilo ravnateljstvo iz prispevkov, ki jih v ta namen plačujejo učenci.

Vsak dan se je dovolilo učencem med posameznimi dopoldanskimi in popoldanskimi urami 10, oziroma 15 minut odmora; ta čas so se učenci smeli izprehajati po prostornem dvorišču, dočim so se zračile učilnice.

XI.

Kronika.

Šolsko leto 1904./1905. se je pričelo dne 18. septembra s slovesno sv. mašo z »Veni sancte«, ki jo je v nunski cerkvi služil preč. gospod katehet profesor *dr. Gregorij Pečjak*. Vzprejemne izkušnje so se opravile dne 16. septembra, ponavljalne in dodatne pa v dobi od 16. do 18. septembra. Zavod je štel v minulem šolskem letu 8 razredov s tremi vzporednimi oddelki (I. b., II. b. in III. b.). Poučevalo pa je na njem 16 učiteljev: ravnatelj, 10 profesorjev, 1 redni in 4 namestni učitelji. Ker deloma na odpust danemu profesorju *dr. L. Požarju* ni bilo možno dobiti primernega namestnika, so se njegove učne ure porazdelile med učitelje jezikoslovce.

Tekom I. polletja je zavod večkrat počastil s svojim posetom c. kr. deželni šolski nadzornik, gospod *Fran Hubad*, ter je prisostvoval pouku v nekaterih razredih.

Prvo polletje se je končalo dne 11. februarja s sv. mašo, po kateri se je pela cesarska pesen, drugo pa se je pričelo dne 15. februarja.

Bogoslužne vaje: God Njegovega veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* je obhajal zavod dne 4. oktobra s sv. mašo, ki se je po njej pela cesarska pesen. Dne 19. novembra pa se je služila spominska sv. maša za Njeno veličanstvo rajno cesarico *Elizabeto*. Učiteljstvo se je vrhutega še udeležilo tudi še slovesnih sv. maš v stolnici na rojstveni in godovni dan Njegovega veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* (dne 18. avgusta, oziroma 4. oktobra) kakor tudi slovesnih zadušnic za rajne ude presvetle cesarske rodovine (dne 10. septembra za Njeno veličanstvo cesarico *Elizabeto*, dne 1. julija pa za Njegovo veličanstvo cesarja *Ferdinanda I.*) — K izpovedi in sv. obhajilu je šla šolska mladina trikrat. V zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 23. junija l. 1899., šte. 861 ex 1897, so se vršile dne 16., 17. in 18. aprila v nunski cerkvi duhovne vaje, ki jih je vodil preč. gospod katehet prof. dr. *Gregorij Pečjak*. Od istega pripravljeni so prejeli 3 učenci o duhovem svetstvu sv. birmе, 5 pa dne 22. junija prvič sv. obhajilo. Ob nedeljah in praznikih so se udeleževali učenci skupne službe božje v nunski cerkvi (od 8. do 9. ure), v prvih dveh jesenskih mesecih pa tamisto dvakrat na teden (ob torkih in četrtnih) tudi še sv. maše, darovane pred šolskim poukom. Cerkveno petje sta vodila osmošolec *Alojzij Juvan* in sedmošolec *Bruno Starè*: drugi je ravnal mešani, prvi pa moški zbor ter oskrboval tudi igranje na harmoniju. — Zavod se je korporativno udeležil slovesnega cerkvenega obhoda na dan sv. rešnjega telesa (dne 22. junija), zastopniki učiteljskega zbora pa tudi cerkvenega obhoda na veliko soboto (dne 22. aprila).

Zdravstveno stanje učencev letos ni bilo nič kaj ugodno; nevarno obolelo je namreč med šolskim letom več učencev, izmed katerih so se morali štirje okaniti učenja popolnoma ali vsaj za dalje časa.

Pismene in ustne premestne izkušnje so se vršile v dobi od 19. do 30. junija; razredbene konference so bile dne 6., 7. in 8., završna pa 14. julija. Šolsko leto se je sklenilo dne 15. julija s slovesno sv. zahvalno mašo, po kateri se je pela cesarska pesen. Vzprejemne izkušnje za vstop v I. razred, ki se je bilo zanj oglašiti dne 9. julija, so se pričele v soboto dne 15. julija ob osmih dopoldne.

XII.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1905./1906.

Šolsko leto 1905./1906. se prične v ponedeljek dne 18. septembra s slovesno sveto mašo z »Veni sancte«, ki se bo služila ob desetih v nunski cerkvi. Na novo vstopajočim učencem (vseh razredov) se je zglašiti, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, dne 15. septembra pri gimnazijskem ravnateljstvu z rojstvenim listom, šolskim izpričevalom zadnjega leta (štipendistom in šolnine oproščenim tudi z dotičnimi dekreti) ter plačati 4 K 20 b vzprejemnine in 2 K 40 b prispevka za učila in igrala. Od učencev, na podlagiovoljno prebite izkušnje vzprejetih v I. razred, se bodo pobirale te pristojbine šele po istinitem vstopu v šolo (dne 20. septembra).

Učenci, ki se dajo vpisati v prvi razred, morajo tekom solnčnega leta 1905 dovršiti deseto leto ter prebiti vzprejemno izkušnjo z dobrim uspehom. Oni, ki so doslej obiskovali kako javno ljudsko šolo, naj se izkažejo (v zmislu razpisa a

c. kr. naučnega ministerstva z dne 7. aprila 1878, šte. 5416) z dotičnim šolskim (obiskovalnim) izpričevalom, obsezaajočim rede iz krščanskega nauka, učnega (= slovenskega in nemškega) jezika in računstva. **Vzprejemne izkušnje** se prične dne **16. septembra**, in sicer pismene zjutraj ob osmih, ustne popoldne ob treh. Pri teh izkušnjah se zahteva (po določenih minist. razpisov z dne 14. marca 1870. l., šte. 2370, in z dne 27. maja 1884. l., šte. 8019): **Iz krščanskega nauka** toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letnih tečajih ljudske šole; v **učnem jeziku** (slovenskem in nemškem) spretnost v čitanju in pisanju, znanje početnih naukov iz oblikoslovja, spretnost v analizovanju prosto razširjenih stavkov, poznavanje pravopisnih pravil: v **računstvu** izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili.

Vzprejemno izkušnjo ponoviti v istem letu na istem učilišču ali na kaki drugi srednji šoli ni dovoljeno.

Po 15. septembru se na novo vstopajoči učenci ne bodo več vzprejemali.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne **17. septembra** pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 2 K 40 b prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč na c. kr. II. državno gimnazijo ljubljansko, naj si priskrbe na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu; isto je storiti tudi onim tukajšnjim učencem, ki hočejo prihodnje leto nadaljevati svoje nauke kje drugje.

Ponavljalne in dodatne izkušnje se bodo vršile v dobi od **16. do 18. septembra**, istotako **vzprejemne izkušnje** za vse druge razrede (izvzem. I.).

Dne **19. septembra** se prične redni šolski pouk ob osmih dopoldne.

Zapiski učnih knjig se dobivajo pri tukajšnjih knjigotržcih.

Polletna šolnina znaša 40 K. Učenci **I. razreda** jo morajo plačati za I. polletje v prvih treh mesecih šolskega leta; vendar smejo (v zmislu razpisa visokega naučnega ministerstva z dne 6. maja l. 1890.), ako so revni, prositi plačilnega odloga, oziroma oproščenja šolnine ter oddati dotične prošnje ravnateljstvu v **prvih osmih dneh** šolskega leta. Njih prošnji se more ugoditi, ako jim prizna učiteljski zbor po prvih dveh mesecih v vsakem šolskem predmetu najmanj znamko »povoljno« (»befriedigend«), v vedenju znamko »hvalno« (»lobenswert«) ali »povoljno«, v pridnosti pa »vztrajno« (»ausdauernd«) ali »povoljno«, koncem I. polletja pa I. razred v napredku, v vedenju in pridnosti pa najmanj znamko »povoljno«. V vseh drugih slučajih morajo neoprosčeni učenci plačati polletno šolnino v **prvih šestih tednih** vsakega polletja, ako jih ni med tem presl. deželni šolski svet oprostil plačevanja šolnine na njih upravičeno prošnjo. Upravičena pa je prošnja (po razpisu vis. naučnega ministerstva z dne 12. junija l. 1886., šte. 9681) le, ako so prosilci zares revni in ako so dobili v izpričevalu zadnjega polletja najmanj prvi red v napredku, v vedenju in pridnosti pa vsaj znamko »povoljno«.

Prošnjam za oproščenje šolnine, naslovljenim na »preslavni c. kr. deželni šolski svet kranjski«, naj pridenó revni prvošolci (ki niso repetenti) revnostno izpričevalo, obsezaajoče **natančne** in **vestne** podatke o stanu in imetku roditeljev ter ne **nad jedno leto staro**; neoprosčeni revni učenci drugih razredov pa morajo priložiti svojim prošnjam tudi še izpričevalo zadnjega polletja.

Učenci, pripadajoči po svojem rojstvenem kraju ali po rodbinskih razmerah ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Radovljici, Črnomlju in Novem mestu ali pa ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se po razpisu presl. c. kr. deželne šolskega sveta z dne 28. avgusta

I. 1894., štev. 2354, na ljubljanskih gimnazijah ne smejo vzprejemati. V posebnega ozira vrednih slučajih more jim vzprejem izjemoma dovoliti le c. kr. deželni šolski svet.

Na to šolsko oblast naslovljene in dobro utemeljene prošnje za izjemni vzprejem na jedno izmed obeh tukajšnjih gimnazij naj vložijo p. n. roditelji ali varuhi dotičnih učencev do 1. avgusta, in sicer, ako gre za vstop v I. razred, pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu, v vseh drugih primerih pa pri c. kr. ravnateljstvu nazadnje obiskovane gimnazije.

Ravnateljstvo.

Mitteilungen, den Beginn des Schuljahres 1905/1906 betreffend.

Das Schuljahr 1905/1906 beginnt Montag den 18. September mit einem heil. Geistamte, welches um 10 Uhr in der Ursulinenkirche abgehalten werden wird. **Neu eintretende Schüler** aller Klassen haben sich **am 15. September** bei der Gymnasialdirektion zu melden, den Taufschein, die Schulnachrichten, resp. das Zeugnis über das letzte Semester (Stipendisten und vom Schulgelde befreite Aufnahmswerber überdies die betreffenden Dekrete) vorzulegen und eine Aufnahmstaxe von 4 K 20 h nebst einem Lehr- und Spielmittelbeitrage von 2 K 40 h zu entrichten. Diese Gebühren werden von den auf Grund gut bestandener Aufnahmeprüfung in die I. Klasse aufgenommenen Schülern erst nach tatsächlich erfolgtem Eintritte in die Schule (am 20. September) eingehoben werden.

Schüler, welche in die **I. Klasse neu eintreten** wollen, müssen das zehnte Lebensjahr erreicht haben oder es noch im Solarjahre 1905 erreichen und sich einer Aufnahmeprüfung mit gutem Erfolge unterziehen. Die **Aufnahmeprüfungen** beginnen **am 16. September**, und zwar um 8 Uhr vormittags die schriftlichen, um 3 Uhr nachmittags die mündlichen. Bei diesen Prüfungen werden im Sinne der Ministerial-Verordnungen vom 14. März 1870, Z. 2370, und vom 27. Mai 1884, Z. 8019, folgende Anforderungen gestellt: «In der **Religion** jenes Maß von Wissen, welches in den ersten vier Jahreskursen einer Volksschule erworben werden kann; in der **Unterrichtssprache** (slovenisch und deutsch) Fertigkeit im Analysieren einfach bekleideter Sätze, Bekanntschaft mit den Regeln der Orthographie; im **Rechnen** Übung in den vier Grundrechnungsarten in ganzen Zahlen».

Eine Wiederholung der Aufnahmeprüfung im selben Jahre, sei es an dieser oder an einer anderen Anstalt, ist unzulässig.

Nach dem 15. September werden neu eintretende Schüler nicht mehr aufgenommen.

Die dieser Anstalt bereits angehörenden Schüler haben sich **am 17. September** bei der Direktion mit dem letzten Semestralzeugnisse zu melden und einen Lehr- und Spielmittelbeitrag von 2 K 40 h zu erlegen.

Die **Nachtrags- und Wiederholungsprüfungen** sowie die **Aufnahmeprüfungen** für die I. bis VIII. Klasse finden in der Zeit vom **16. bis 18. September** statt.

Der regelmäßige Unterricht beginnt am **19. September** um 8 Uhr vormittags.

Die Verzeichnisse der pro 1905/1906 dem Unterrichte zugrunde zu legenden Lehrbücher sind in den hiesigen Buchhandlungen erhältlich.

Nach den Bestimmungen des Erlasses des hochlöbl. k. k. Landesschulrates vom 28. August 1894, Z. 2354, dürfen Schüler, welche nach ihrem Geburtsorte und nach ihren Familienverhältnissen dem Bereiche der k. k. Bezirkshauptmannschaften Krainburg, Radmannsdorf, Rudolfswert und Tschernembl und dem Bereiche der k. k. Bezirksgerichte Landstraß, Nassenfuß, Weichselburg und Stein angehören, hierorts nur ausnahmsweise in besonders berücksichtigungswürdigen Fällen mit Genehmigung des k. k. Landesschulrates aufgenommen werden.

Die P. T. Angehörigen jener Schüler, welche hierorts **neu eintreten** wollen und einer solchen Genehmigung bedürfen, wollen um dieselbe beim k. k. Landesschulrate mit einem gut motivierten Gesuche einschreiten, welches bis 1. August, und zwar, wenn es sich um den Eintritt in die I. Klasse handelt, bei der zuständigen k. k. Bezirkshauptmannschaft, in allen übrigen Fällen aber bei der k. k. Direktion des zuletzt besuchten Gymnasiums einzubringen ist.

Die Direktion.

Imenik učencev.*

I. a. razred.

Adamič Josip, Ortnek pri Ribnici.
 Bahovec Fran, Ljubljana.
 Bahovec Ivan, Ljubljana.
 Belak Josip, Št. Vid na Planini na Štajerskem.
 Božič Alojzij, Selce pri Leskoven.
 Čepuder Kamilo, Leskovec.
 Čelešnik Jakob, Gor. Hotič pri Litiji.
 Česnik Dragotin, Predoslje pri Kranju.
 Česnovar Ivan, Ljubljana.
 Čopič Jakob, Zagorje pri Št. Petru.
 Čoš Fran, Perovo pri Novem mestu.
 Dekval Ciril, Ljubljana.
 Detela Martin, Moravče.
 Drole Matej, Spitalič.
 Elerin Karol, Goričica pri Ihanu.
 Gärtner Bogomil, Adergaz pri Velesovem.
 Gaspari Anton, Selsček pri Cerknici.
 Gregore Ivan, Podtabor pri Podbrezju.
 Hrib Ivan, Vipava.
 Kokalj Fran, Gornji Preker pri Moravčah.
 Kopriva Ivan, Ljubljana.
 Kozinec Alojzij, Ljubljana.
 Kramar Rudolf, Ljubljana.
Kranjec Silvester, Ljubljana.
 Lapajne Alfonz, Ljubljana.
 Lavrič Vincencij, Kozarišče pri Starem trgu.
 Levar Matija, Rakek.

Likar Stanislav, Rakek.
 Ločnik Viljem, Ljubljana.
 Lojk Bernard, Črniče pri Gorici na Pri-
 morskem.
Mavrič Martin, Bohinjska Bistrica.
 Mlakar Fran, Senožec.
 Paternost Fran, Dane pri Starem Trgu.
 Petan Josip, Bukošek pri Brežicah na Šta-
 jerskem.
 Peteln Anton, Ljubljana.
 Poženel Alojzij, Rakitnik pri Postojni.
 Rogelj Anton, Prevalje pri Kamniku.
 Schiffrer Kazimir, Rudnik pri Ljubljani.
 Schiffrer Vilibald, Ljubljana.
 Schrey Amon, Bled.
 Sonec Stanislav, Tržišče pri Mokronogu.
 Stele Albin, Idrija.
 Stojkovič Josip, Breg pri Borovnici.
 Špenko Josip, Podgora pri Dolu.
 Šunta Jakob, Zapuže pri Boštanju.
 Tomec Albin, Ljubljana.
 Tomec Stanislav, Ljubljana.
 Uran Andrej, Ljubljana.
 Urbančič Ivan, Zgornja Šiška.
 Urbas Fran, Gor. Logatec.
 Vadnjal Ivan, Zagorje pri Št. Petru.
 Zalokar Rok, Št. Vid nad Ljubljano.

I. b. razred.

Ahec Jožef, Turjak.
 Albreht Ivan, Hotedršica.
 Aljančič Ernest, Trebnje.
 Ambrožič Fran, Gabrije pri Dobrovi.
 Brezovar Avgustin, Karpano.
 Čermak Jaroslav, Ljubljana.
 Drobnič Ivan, Velika Stara Vas.
 Elsner Jožef, Litija.
 Gorše Martin, Zamostec.
 Grabnar Stanko, Ljubljana.
 Habe Fran, Zadlog.
 Hribar Leopold, Trnovče.
 Hovar Fran, Šmartno pri Litiji.
 Jager Matija, Ljubljana.
Jamnik Karol, Brankovo.
 Jesih Jožef, Sava pri Litiji.
 Jevnikar Lovro, Veliko Mlačovo.
Kavčič Anton, Koseze pri Ljubljani.
 Keržin Fran, Dobrunje.
 Kogovšek Fran, Rovte.
 Kolesa Ivan, Ljubljana.
 Kramar Rihard, Škofja Loka.
 Lenassi Julij, Zgornji Logatec.
 Lobe Ludovik, Zagradec.

Logar Jožef, Železniki.
 Milavec Alojzij, Malne pri Planini.
 Nanut Anton, Slavina.
 Orehek Karol, Krasec.
 Peček Fran, Male Lašče.
 Penko Fran, Paličje.
 Peterlin Alojzij, Dolšak pri Robu.
 Plaznik Ivan, Močilno pri Zidanem mostu.
 Pogorelec Karol, Ljubljana.
 Premk Edvard, Lukovica pri Logu.
 Puc Viktor, Col pri Vipavi.
 Ravnikar Ivan, Črnomelj.
 Rebec Jožef, Radohova Vas.
 Rosulnik Lovro, Potok pri Vodica.
 Sajović Vinko, Ljubljana.
 Simčonič Ivan, Ljubljana.
 Sirk Jožef, Ljubljana.
 Skobe Ignacij, Budganja Vas.
 Stenovec Ivan, Smlednik.
 Svetličič Vladimir, Rakek.
 Šinkovec Miroslav, Idrija.
 Širaj Fran, Gradišče pri Robu.
 Tomec Ignacij, Moravče.
 Ulčar Jakob, Rudnik pri Kamniku.

* Debeli tisk znači odličnjake.

Urek Fran, Ljubljana.
 Uršič Julij, Ilirska Bistrica.
 Vovk Alojzij, Bleč Vrh.
 Završnik Ignacij, Spodnji Tustajn.
 Zelenik Karol, Črmla, Slovenske Gorice.
 Zobec Ivan, Spodnje Pirniče.

Zore Ivan, Sv. Valburga.
 Zupančič Ivan, Veliki Lipoglav.
 Zeleznik Fran, Ljubljana.

Radi bolezni neizprašan:

Domianovič Rihard, Ljubljana.

II. a. razred.

Arko Alojzij, Otavice pri Ribnici.
 Brodar Srečko, Ljubljana.
 Cirman Alojzij, St. Vid nad Ljubljano.
 Drašler Fran, Allegheny v Ameriki.
 Franza Josip, Škedenj na Primorskem.
 de Gleria Josip, Dolenji Logatec.
 Gostiša Fran, Sapjane v Istri.
 Herzog Josip, Ljubljana.
 Ilaš Hinko, Vače.
 Jaklič Fran, Andol pri Sv. Gregorju.
 Jelenc Leon, St. Jur pri Kranju.
 Jerin Jurij, Zagorje ob Savi.
 Kos Josip, Ljubljana.
 Kramar Fran, Ljubljana.
 Lavrič Ivan, Travnik v Loškem potoku.
 Lenarčič Anton, St. Vid nad Ljubljano.
Logar Anton, Dobrova pri Ljubljani.
 Magolič Ludovik, Domžale.

Majaron Josip, Borovnica.
 Marolt Fran, Brdo pri Kamniku.
 Muškat Srečko, Ljubljana.
 Pečnik Fran, Stožice pri Ljubljani.
 Pirkovič Vladimir, Spodnja Šiška.
 Pirnat Leopold, Nožice pri Kamniku.
 Richter Rudolf, Vinica.
 Selan Anton, Dobrunje pri Ljubljani.
 Steiner Dragotin, Zagorje ob Savi.
 Šuštar Lovro, Stob pri Domžalah.
 Urbančič Fran, Ljubljana.
 Ustar Fran, Slivno pri Litiji.
 Večerin Rudolf, Ljubljana.
 Velikajna Josip, Ljubljana.
 Zajec Josip, Volosko na Primorskem.
 Zorec Ivan, Log pri Borovnici.
 Zvokelj Dominik, Vrhpolje pri Vipavi.

II. b. razred.

Bregar Vladimir, Kranjska gora.
 Brus Lavoslav, Polica pri Višnji gori.
 Čehun Fran, Ljubljana.
 Dernovšek Rado, Brežice na Štajerskem.
Gabrovšek Andrej, Rovte nad Logatecem.
 Gerčar Jakob, Dupelnje pri Kamniku.
 Gostiša Josip, Gor. Logatec.
 Klančičar Fran, Ljubljana.
 Koblar Fran, Zelezniški.
 Kolbesen Herman, Medvedjak.
 Kostanjevec Božidar, Col pri Vipavi.
 Košir Makso, Ljubljana.
 Kramar Fran, Ljubljana.
 Lapajne Stanislav, Postojna.
 Luštrek Feliks, Verje pri Medvodah.
 Maté Avgust, Ljubljana.
 Modic Peter, Iška Loka pri Igu.

Pestotnik Anton, Ljubljana.
 Poženel Anton, Lome pri Idriji.
 Primžar Miroslav, Ribnica.
 Schiffrer Stanislav, Ljubljana.
 Simonič Adolf, Kranjska gora.
 Stanonik Ivan, Horjul.
 Sturm Andrej, Košana pri Postojni.
 Suhadolnik Andrej, Jezero pri Preserju.
 Šerik Viktor, Ljubljana.
 Tominec Ivan, Lome pri Idriji.
 Tratnik Lavoslav, Idrija.
 Vodnik Ivan, Podolnica pri Horjulu.
 Zadnik Ivan, Otavice pri Ribnici.
 Zajec Ladislav, Potok pri Trebnjem.
 Zorec Ivan, Ljubljana.
 Zorman Ivan, Ljubljana.
 Znidaršič Fran, Stari trg pri Ložu.

III. a. razred.

Borštnik Božidar, Hrib pri Žužemberku.
 Fajdiga Bogomir, Novo mesto.
 Fegic Josip, Šturja pri Vipavi.
 Goljar Fran, Podgora pri St. Vidu.
Gosár Andrej, Dolenji Logatec.
 Gostiša Avguštin, Dolenji Logatec.
 Janežič Matija, Peče pri Moravčah.
 Jeretina Karol, Ljubljana.
 Lokar Anton, Ljubljana.
 Maicen Henrik, Vipava.
 Malin Ivan, Ljubljana.
 Možek Fran, Kot pri Igu.
 Novak Anton, Štepanja vas pri Ljubljani.

Ojstriš Martin, Ljubljana.
 Privšek Fran, St. Pavel na Štajerskem.
Ramovž Fran, Ljubljana.
 Rus Alojzij, Bled.
 Sorčič Fran, Kapele pri Brežicah na Štaj.
 Svetlič Ferdinand, Ljubljana.
 Šavelj Anton, Rudnik pri Kamniku.
 Šavelj Ludovik, Rudnik pri Kamniku.
 Škof Fran, Ljubljana.
 Tomec Viktor, Fara na Blokah.
 Urbas Fran, Unec.
 Žan Emil, Ljubljana.
 Zgur Ivan, Podraga pri Vipavi.

III. b. razred.

Abram Anton, Tupeljce.
 Bajec Fran, Čevce pri Dol. Logateu.
 Bole Andrej, Slavina.
 Burja Alojzij, Senožeče.
 Burja Anton, Loke pri Kamniku.
 Derganc Albert, Ljubljana.
 Gabršek Ladislav, Krško.
Jerman Alojzij, Trbovlje.
 Klembas Anton, Ljubljana.
 Kmet Herman, Št. Lovrenc ob Temenici.
 Kovačič Fran, Slavina.
 Krakar Josip, Kranj.
 Lekan Ivan, Vipava.

Melik Anton, Crna vas.
 Merješič Filip, Ljubljana.
 Mikuž Rudolf, Gornji Grad.
 Primec Fran, Žalog pri Šmarju.
 Sterk Davorin, Čevce pri Dol. Logateu.
 Sturm Ivan, Dolenja Košana.
 Sušnik Fran, Velika Kostelnica.
 Svetek Miroslav, Ljubljana.
 Šefman Karol, Kranjska Gora.
 Stamear Milan, Ljubljana.
 Vrtačnik Anton, Vič pri Ljubljani.
 Žalokar Vinko, Skocijan pri Turjaku.
 Zargi Stanko, Ljubljana.

IV. razred.

Arselin Avguštin, Ljubno pri Radovljici.
 Babič Vladimir, Kranj.
 Cerar Rudolf, Moravče.
 Dequal Fran, Ljubljana.
 Gabrovšek Fran, Rovte pri Logateu.
 Gerwaiss Josip, Bedenica na Hrvatskem.
 Grum Alojzij, Mali Lipoglav.
 Habijan Ivan, Dol.
 Helmich Julij, Trebnje.
 Jelenec Josip, Trnje pri Slavini.
 Justin Rafael, Novo mesto.
 Kaučič Rafael, Radeče pri Zidanem mostu.
 Kete Ivan, Dolenje pri Vipavi.
 Koder Anton, Zagorje ob Savi.
 Kovačič Fran, Smeje pri Premu.
 Kranjc Ivan, Podgora pri Vrhniki.
 Kržan Fran, Ljubljana.
 Lipej Matija, Šikolje na Štajerskem.
 Ločnik Emerik, Borovnica.
 Lojč Rudolf, Črniče pri Ajdovščini.
 Lovšin Fran, Sušje pri Ribnici.
 Lovšin Ivan, Spodnje Laze pri Ribnici.

Martinčič Andrej, Artiče pri Zagorju ob Savi.
 Matičič Ivan, Rakek.
 Pečkaj Ivan, Brod pri Logateu.
 Pele Stanko, Ljubljana.
 Peterlin Fran, Kisovec pri Zagorju ob Savi.
 Pucelj Ivan, Gorenja vas pri Ribnici.
 Ravnik Josip, Bohinjska Bistrica.
 Rodič Alojzij, Sv. Jurij pod Kumom.
 Rupnik Ferdinand, Ig pri Ljubljani.
 Selan Ivan, Štepanja vas pri Ljubljani.
 Supan Ivan, Liboje pri Celju na Štajerskem.
 Svetina Stanko, Šmarje pod Ljubljano.
 Širaj Jakob, Metulje na Blokah.
 Šušteršič Fran, Horjul.
 Tršar Fran, Dolenja Planina.
 Velkavrh Stanko, Ljubljana.
 Vizjak Janko, Ljubljana.
 Zalar Matija, Pudob pri Ložu.
 Zavrl Alfonz, Velika Goba.
Železnik Fran, Orle pri Krškem.
 Žerjav Ivan, Toplice pri Novem mestu.

V. razred.

Bole Ivan, Laze pri Planini.
 Božič Jakob, Gornji Grad na Štajerskem.
 Bratina Sava, Tolmin na Primorskem.
 Dostal Adolf, Ljubljana.
 Ganoni Josip, Breznica.
 de Gleria Stanko, Dolenji Logatec.
 de Gleria Viktor, Dolenji Logatec.
 Gomilšek Vladimir, Stara vas pri Vidmu na Štajerskem.
 Hladnik Leopold, Idrija.
 Hönigmann Fran, Goriča vas pri Ribnici.
 Ilc Josip, Goriča vas pri Ribnici.
 Knavs Karol, Kržeti pri Sodražici.
 Kotel Fran, Idrija.
 Kovačič Ivan, Smerje pri Ilirski Bistrici.
 Levar Ivan, Rakek.
 Levičnik Fran, Škofja Loka.
 del Linz Aleksander, Hruševje pri Postojni.

Lobe Ivan, Zagradec.
 Maršič Fran, Globelj pri Sodražici.
 Mohorič Ivan, Idrija.
 Petkovšek Valentin, Stara Vrhnika.
 Punčuh Friderik, Orešje pri Vipavi.
 Ravnikar Fran, Ljubljana.
 Sečnik Josip, Samotorica.
 Selan Anton, Dobrunje pri Ljubljani.
 Semič Alojzij, Spodnja Šiška.
 Skubic Stefan, Polica pri Višnji gori.
 Šinkovec Karol, Idrija.
 Škerbec Matija, Podcerkev pri Ložu.
 Tome Alojzij, Ljubljana.
 Treven Viktor, Idrija.
 Uran Ivan, Ljubljana.
 Ustar Anton, Slivna pri Vačah.
 Zaje Karol, Zigmariče pri Sodražici.

VI. razred.

Cepuder Josip, Litija.
 Cepuder Milan, Litija.
 Dežela Mirko, Idrija.
 Dolinar Josip, Dobrova.
 Favai Ivan, Spodnja Siška.
 Grum Josip, Lipoglav.
 Kobi Ferdinand, Breg pri Borovnici.
 Koder Fran, Zagorje ob Savi.
 Kodre Anton, Gorenja Branica pri Vipavi.
 Koechler Richard, Ljubljana.
 Kristan Pavel, Orehek.
 Lavrič Anton, Vič pri Ljubljani.

Luschützky Josip, Gorenje Ležeče.
 Lušin Dominik, Hrib pri Loškem potoku.
 Močnik Josip, Idrija.
Peklaj Josip, Setnica pri Polhovem Gradcu.
 Persin Aleš, Stožice.
 Petrič Rafael, Strug.
 Rupnik Pavel, St. Vid nad Ljubljano.
 Senčar Dušan, Senožeče.
Stojkovič Gašper, Podgrad pri Zalogu.
 Skof Fran, Ljubljana.
 Vrhovnik Fran, Mengeš.
 Zupančič Viktor, Kranjska gora.

VII. razred.

Aleš Fran, Ljubljana.
 Borštnik Vladimir, Hrib pri Žužemberku.
 Bratina Fran, Ustje pri Ajdovščini.
 Černe Josip, Dvor pri Žužemberku.
 Domicelj Ivan, Zagorje na Pivki.
 Grebene Oton, Radeče pri Zidanem mostu.
Kavčič Fran, Koseze nad Ljubljano.
 Korošec Josip, Sv. Bolfenk na Štajerskem.
 Lončar Fran, Ljubljana.

Oblak Valentin, Horjul.
 Poženel Karol, Rakitnik pri Postojni.
 Prijatelj Ivan, Škrlovice pri Velikih Laščah.
 Selan Fran, Dobrunje pri Ljubljani.
 Sovre Anton, Šavna peč pri Zidanem mostu.
 Stare Bruno, Kranj.
 Vadnal Ludovik, Borovnica.
 Zlatnar Fran, Godič pri Kamniku.

VIII. razred.

Agneletto Josip, Trsek v Istri.
 Bačar Justus, Uhanje pri Ajdovščini na Primorskem.
Bercè Ivan, Mošnja pri Kamnigoric.
 Bizjak Fran, Sanabor pri Vipavi.
 Bončina Fran, Spodnja Idrija.
 Boštjančič Leopold, Smerje pri Il. Bistrici.
 Černe Filip, Tomaj na Primorskem.
 Černe Ivan, Ljubljana.
 Černej Mirko, Črnomelj.
 Česnik Ivan, Sanabor pri Vipavi.
 Erjavec Anton, Brod pri St. Vidu nad Ljubljano.
 Gostič Anton, Ljubljana.
 Juvan Alojzij, Vače.

Kandare Albin, Ljubljana.
 Karlin Ivan, Kranj.
 Kisovec Alojzij, Trebelno.
 Kovač Fran, Ljubljana.
 Ladiha Ludovik, Trebnje.
Osana Josip, Ljubljana.
 Primšar Fran, Zlebič pri Ribnici.
 Prislan Fran, Gornji grad na Štajerskem.
 Sitar Ivan, Ljubljana.
 Svetek Stanislav, Ljubljana.
 Šabec Karol, Selce pri St. Petru.
 Šiška Ivan, Hrastje pri Ljubljani.
 Tavzes Karol, Idrija.
 Vertačnik Alojzij, Vič.

